



**Seljord kommune**

Rådmannen

Arkivkode: 15  
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm  
Dir.tlf.:  
Vår ref.: 2019/1283- 61  
Dato: 12.05.2020

Til info

## **Samanstilling av budsjett og økonomiplan 2020-2023**

Med venleg helsing

Finn-Arild Bystrøm  
Rådmann

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.*

Vedlegg:

- 1 Gul bok 2020 - 2023
- 2 Særutskrift Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, kommuneplan med handlingsprogram
- 3 Bevilgningsoversyn drift KOMMUNESTYRET
- 4 Økonomisk oversyn drift KOMMUNESTYRET
- 5 Investeringar i varige driftsmidlar KOMMUNESTYRET
- 6 Bevilgningsoversyn investering KOMMUNESTYRET

# Kommuneplan – Handlingsdel

---

*Med handlingsprogram, budsjett*

*og*

*økonomiplan med kommentarar 2020 – 2023*

## Gul bok

*Rådmannen sitt framlegg  
til orientering i  
kommunestyret 14.11.2019  
og*

*handsaming i formannskapet  
21.11.2019*

## Innhald

Rådmannen si vurdering og langsiktig tilråding .....	4
Historiske moment: .....	4
Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023: .....	5
Hovudmoment i kutt og innsparing: .....	6
Eigedomskatt: .....	6
Hovudutfordringar framover: .....	7
Rådmannens anbefalingar: .....	8
Seljord 10 år fram i tid .....	8
Handlingsprogram til samfunnssdelen av kommuneplanen 2020-2023 .....	16
Bevilgningsoversyn drift .....	45
Økonomisk oversyn drift .....	47
Investeringar i varige driftsmidlar .....	49
Bevilgningsoversyn investering .....	51
Kommentrarar til budsjett 2020 og økonomiplanperioden 2020-2023 .....	52
Innleiing .....	52
Økonomiske målsettingar .....	52
Disposisjonsfond .....	53
Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter") .....	54
Kraftinntekter .....	55
Utbyte frå aksjeselskap .....	56
Eigedomsskatt .....	57
Brutto lånegjeld .....	59
Finanskostnader .....	60
Pensjon .....	61
Investeringar .....	62
Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter .....	65
Programområde 2 Skule og oppvekst .....	70
Programområde 3 Helse og omsorg .....	79
Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift .....	92

## Innleiing

Dette dokumentet kalla "Gul bok" er satt saman av handlingsprogrammet for 2020-2023, forslag til budsjett for 2020 og økonomiplan fram til 2023. Det er kommunestyre som vedtek budsjett og økonomiplan 12. desember 2019. Handlingsprogrammet tek utgangspunkt i kommuneplanen sine målsettingar og den økonomiske politikken legg føringar for kva som kan realiserast innafor 4 års perioden.

Del 1 av Gul Bok er handlingsprogram, del 2 er budsjett og økonomiplan med kommentarar.

Handlingsdelen er heimla i Plan- og bygningslova jf. § 11, om kommuneplan. Handlingsdel til samfunnsdelen av kommuneplanen vert omtala som "konklusjonen på korleis kommuneplanen skal følgjast opp". I planen skal det vera fokus på utfordringar og tilrådde planar som skal utarbeidast, samt prosjekt og einskildsaker, dei neste 4 åra.

Plan- og bygningslova § 11 – Kommuneplan: "Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel som angir korleis planen skal følgjast opp dei fire påfølgjande år eller meir, og reviderast årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen". Handlingsdelen skal innehalde eit program for å gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel for dei fire neste budsjettåra. Kommunen sin økonomiplan skal inngå i handlingsdelen. Planlagde tiltak og økonomiske prioriteringar vert knytte saman.

Pbl §11-3: "Kommuneplanens handlingsdel gjev grunnlag for kommunen si prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver og konkretiserer tiltaka innanfor kommunen sine økonomiske rammer." Betre handlings- / detaljplanleggingsgrunnlag for politikarar, administrasjon og innbyggjarane i kommunen. Betre økonomisk styring. Betre samhandling mellom administrasjonen og den politiske leiinga. I det kommunale plansystemet er "Handlingsdel med økonomiplan" ein viktig "motor" for sortering og prioritering av tiltak framsette i delplanane. Tiltaka som vert prioriterte i planen skal medverke til at måla i kommuneplanen vert nådde.

Budsjett og økonomiplan byggjer på det som i budsjettverktøyet Arena vert kalla *konsekvensjustert budsjett*. Konsekvensjustert budsjett vert sett opp på bakgrunn av justert budsjett frå året før (2019), med lønsjustering og prisvekst, dvs. at det er lagt inn tal for reelle driftskostnader og løn til dei årsverka som avdelingane disponerer. Hovudpoenget med konsekvensjustert budsjett er å budsjetterte kva det vil koste å drive Seljord kommune i 2020 slik som tenestetilbodet er i dag med dei inntektene ein kan vente å få i 2020. I tillegg består konsekvensjustert budsjett av vidareføring av politiske vedtak, og konsekvensar av andre interne justeringar. Tiltak som avvik frå grunnlaget i konsekvensjustert budsjett er omtalt i kommentardelen til kvart programområde. I tillegg til konsekvensjustert er det innan kvar programområde satt opp fleire tiltak, som syner korleis ein har tenkt å redusere/kutte innafor kvart programområde.

## Rådmannen si vurdering og langsiktig tilråding

Seljord kommune har hatt stø kurs mot Robek dei siste årane. Robek er regjeringas liste over kommunar i økonomisk ubalanse. Dersom forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020- 2023 blir vedteke innanfor føreslätte økonomiske rammar er vi på trygg grunn utanfor Robek. Økonomiplanen er nøktern og solid forankra på inntektssida, men det vil taka tid og hardt arbeid føre vi er ute av faresonen. Budsjettet for 2020 set to føter i bakken og legg opp til ei markant reduksjon i ekstern aktivitet, for å holde eit naudsynt økonomisk-, og kommunal tenestefokus.

Seljord sin økonomiske situasjon og negative befolkningsutvikling er tunge premissfaktorar som pregar rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Det at kommunestyre sidan 2014/15 gradvis har slutta å fylgje sine eigne økonomiske anbefalingar og måltall dei sjølv har vedteke, er ein viktig hovudfaktor for at kommunen er i den økonomiske situasjonen vi er i.

Vi har over lengre tid brukt meir pengar enn det som kjem inn. Kommunens disposisjonsfond var på 14,7 millionar kroner den 31.12.17, og 10 millionar kr. per 31.12.18. Kommunenes drift i 2019 er budsjettert med å bruke ytterligare 6,25 millionar kronar av disposisjonsfondet. Fortsett vi drifta slik vi gjer no vil disposisjonsfondet vera tomt i 2020. Seljord kommune burde til ein kvar til hatt eit disposisjonsfond på minst 15 millionar kronar.

Rådmannens melding til kommunestyre for budsjett 2019 var:

*«Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje oppfyller vilkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.»*

## Historiske moment:

Det var to hovudparametrar som låg til grunn for rådmannens tilråding til budsjett 2019 for å unngå Robek. Innføring av eigedomskatt og ein reduksjon i drifta. Kommunestyre vedtok *kun* ein reduksjon i drifta på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Erkjenninga om at vi ikkje oppfyller villkåra i kommunelova om å lever eit budsjett i ballanse ble forsterka og konkretisert i kommunestyre 20. juni 2019 i sak 21/19. Rådmannen konkludera med at det ikkje var realisme å få til ein reduksjon i drifta med 15 årsverk utan å bryte med krav i lovpålagte oppgåver i økonomiplanperioden 2019-2022.

Fylkesmannen sin tilbakemelding til rådmannen og ein politisk oppnemnt arbeidsgruppe (ad-hoc) frå kommunestyre den 16.august 2019, og til kommunestyre 17. oktober 2019 er at vi for alle praktiske føremål er å sest på som ein kommune i økonomisk ubalanse (Robek). Fylkesmannen har med erkjenninga i kommunestyre juni 2019 grunnlag for å underkjenne kommunens budsjett for 2019, og økonomiplan 2020-2023. Budsjett og økonomiplan ble med rette sett på som ikkje realistiske. Fylkesmannen har varsle at dei ikkje vil godkjenne eit nytt budsjett dei meiner er unrealistisk.

## Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:

Det politisk oppnemnte ad-hocutvalet gav rådmannen ein oppmoding til budsjett 2020: «Det er inga hellege kuar» og «det er dei store talls lov som gjeld». Det betyr blant anna at struktur innan skule og oppvekst som tidligare har våre unntatt for endringsforslag likevel kan verta aktuelt å vurdera. Dette er nytt og det gav administrasjonen muligheter for å sjå på tiltak ein tidlegare ikkje har hatt/sett på som realistiske. Dei store talls lov er oppfatta som at alle tiltak ikkje treng eit fullstendig detaljegrunnlag for å bli fremma som aktuelle tiltak.

Til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 har rådmannen føreslått kutt som ein i moderne tid ikkje har sett i Seljord. Dette er gjort for å få budsjetta i ballanse. Fokuset har våre å bevare velferdstenester framfor tilskot til eksterne aktørar. Rådmannens forslag tek også konsekvensen av at reduksjonen i befolkningsgrunnlaget gjer at vi bør levere tenester annleis framover. Denne endringa vil fortsette i åra som kjem i takt med forventa nedgang i innbyggjartal.

Ein kommune skal drive og utvikle gode velferdstenester og aller helst vere ein av fleire utviklingsaktørar i det samfunnet vi bur og trivast i. Kommunen er Seljord desidert største arbeidsplass, men vi er lite utan eit privat næringsliv, dei tilreisande og innbyggjarane. Det er dei vi er her for. Samstundes, så kan ikkje dei same aktørane klare seg utan kommunen. Vi er eit lag, og vi må forsøke å vera på lag framover også.

Når Seljord samfunnet nå står ovanfor relativt store endringar i befolkningsutviklinga, gir direkte negative konsekvensar for kommunens budsjetter. Fleire blir eldre og færre born vil komme til i grunnskulen. Færre born blir født, færre i arbeidsfør alder bidreg i arbeidslivet og fleire flyttar frå kommunen. Utviklinga krev tiltak og handlekraftige løysingar. Tida framfor oss vil i større grad krevja ein administrativt- og politisk stamina for å både taka og stå i naudsynte prioriteringar og slutningar.

Som ein konsekvens av endringane i befolkningsutviklinga meiner rådmannen at vi skal legge om tenestene i kommunen. I praksis så betyr dette at programområde 3, helse og omsorg må styrkast og programområdet 2, skule og oppvekst må reduserast som eit direkte konsekvens av utviklinga.

For å starte på dette arbeidet foreslår rådmannen at Åmotsdal barnehage blir samlokalisera i Flatdal oppvekstseneter frå 1. august 2020, og at barnehagen ved oppvekstsetneter blir samlokalisert i Seljord barnehage (Tussejuv og Heddeli) frå 1. august 2022. Rådmannens berekningar visar at ein i 2022 kan ta i mot alle barnehageborn i sentrum, utan å bygge nytt og samstundes få ein reduksjon i drifta.

For skulene kjem krysspunktet for når Seljord barne- og ungdomsskule kan ta i mot alle born i skulealder hausten 2026. Rådmannen meiner det er økonomisk rett å byrje planlegging av ein samlokalisering for skulane i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

I slutten av økonomiplanen 2020-2023 kan vi sjå konturar på ein betring i økonomien. Betinga bør prioriterast inn mot PO3-helse og omsorg for å taka den veksten i behov som har starta og som kjem med forsterka styrke frå 2023.

Rådmannen meiner at det må takast grep som kanskje ikkje blir forstått eller akseptert på kort sikt ute i samfunnet. Likevel er det naudsynt for å sikre at Seljord kommune kan få att ende sitt økonomiske handlingsrom og mogligheter til igjen å vera ein utviklingsaktør inn i framtida.

## Hovudmoment i kutt og innsparing:

Generelt for programområda blir det foreslått kutt som vil merkast i det daglege for dei tilsette og våre brukarar. I hovudtrekk nemnast det:

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden
PO1 - Sentraladministrasjon	<p>Sentraladministrasjon er ein budsjettmessig lita eining i det totale budsjettet for programområdet. PO1 inneheld kommunens pensjonsavsettingar, drift av folkevaltordninga, kommunens store avtalar, forsikringar m.m.</p> <p>Frp 2021 tek PO1 ein reduksjon på to område som til saman vil vera omlag 0,8 årsverk.</p>	0,8
PO2 – Skule og oppvekst	Programområde 2 – Skule og oppvekst vil slå saman tenester innan barnehage, og få redusert tilbodet innan kulturskulen. I begge tiltaka ligg det ein reduksjon på omlag 10 årsverk i økonomiplanperioden.	10
PO3 – Helse og omsorg	Programområde 3 – helse og omsorg vil redusere 1,2 årsverk innan psykisk helse og rus, 0,4 årsverk ved legekontor, avvikle jordmor beredskapen, ca. 0,6 årsverk. Kutta i kurs og etterutdanning, og fjerne alle kjente bufferar i direkte drift.	2,2
PO4 – Samfunnsutvikling og drift	Programområde 4 – samfunnsutvikling og drift tek bort ein rekke tilskot til lag og foreiningar, avvikle eigarskap i Møtestad Seljord, redusere opningstid i symjehallen til 3 mnd i året for å sikre symjeopplæring og omlag 0,5 årsverk	0,5
Totalt		13,5 årsverk

Detaljar om kutt og tiltak i dei forskjellige programområdane finn ein via innhaldslista i Gul bok.

Per i dag driv vi ikkje forsvarleg innan byggforvaltinga i programområde 4, samfunnsutvikling og drift. Aukar vi ikkje vårt økonomiske handlingsrom vil dette utvikle seg til fleire programområder. Saman med eit fokus på forbetringar og kostnadsreduksjonar i drift, må vi auke inntektene til kommunen.

## Eigedomskatt:

Det einaste området rådmannen veit om, og som vil auke inntektene slik at det monnar, er innføring av eigedomskatt for boligar, hyttar og næringseigedom som per i dag ikkje er omfatta av eigedomskatt.

Seljord kommune har i dag eigedomskatt på kraftverk og noko næring som inngår i same definisjonen som lovkravet for kraftverk. Dette har vi hatt i fleire ti-år. Inntektene for eigedomskatt gir omlag 11 mill kr. Legg ein til sal av konsesjonskraft gjev dette kommunen omlag 20 millionar kr totalt årlege inntekter. Denne eigedomskatten har til nå våre relativ ukontroversiell. Rådmannen rår til at denne fortsett, uavhengig av kva kommunestyre vedtek rundt eigedomskatt elles.

Prognosane vi har lagt til grunn for innføring av eigedomskatt er følgande:

	2020	2021	2022	2023	Øk.plan perioden
Sum	-1 500 000 kr	6 000 000 kr	9 000 000 kr	12 000 000 kr	27 000 000 kr

Rådmannen har brukt eigedomskatt som ein del av salderinga for å få budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i hamn, kor arbeidet med innføring av eigedomskatt startar i 2020. Skal vi oppnå ballanse utan eigedomskatt må ein politisk prioritere å finne ein budsjettmessig inndekning på 27 millionar kr i økonomiplanperioden.

## Hovudutfordringar framover:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsla at Seljord kommune burde i større grad sikre ein forsvarleg økonomisk drift og økonomisk buffer over tid. Statestikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og det manglande handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2020 og ut økonomiplanperioden:

- Når budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 ikkje lot seg løyse med reduksjon av 15 årsverk, og eigedomskatt ikkje ble innført, løyste vi inga av dei 23,6 millionar kr som var sei økonomiske utfordringane vi stod ovanfor. Utfordringa ble overført til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat har gitt Seljord eit mindre handlingsrom. Økonomiplanen framover legg opp til ein vridring frå negativt til eit positivt resultat.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	-1,74 %	-0,15 %	-0,08 %	-1,59%	0,21 %	0,38 %	0.74 %

- Framleis urovekkande høg lånegjeld på omlag 287 mill kr, men som eit positivt trekk visar den tydeleg reduksjon i økonomiplanperioden til omlag 250 mill kr. 1 % endring i rentesats vil medføra omlag 2,9 mill kr i utgiftar.
- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i økonomiplanperioden frå 195 mill kr til 190 mill kr i takt med befolkningsnedgangen.
- For 2020 er det signalisera at Seljord får 12 flyktningar. Vi har budsjettert med 10 kvart år. Vi ble tildelt 10 i 2019, men pr medio oktober har det kome 4. Frå 2021 har Imdi varsla at store endringar på nasjonalt plan, som vil påverke kor mange fletningar kommunane får til seg.

Økonomisk har talet på flyktningar som kjem ein påverknad for oss. Både kor stort vi til ein kvar tid skal dimensjonere tenestene som støttar opp rundt flyktningane, og ved at vi budsjettera med ein viss sum, men i realiteta får inn ein anna sum.

- Ny kommunelov krev ein anna beregningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,3 mil kr i avdrag med dagens rentesats.
- Reduksjon i inntekt på omlag 3,8 mill kr på grunn av nedgang i barnetala. Frå 2019 til 2022 går talet på innbyggjarar 6-15 år (grunnskulealder) ned frå 371 til 341 (ein nedgang på 30), og i aldersgruppa 2-5 år går talet ned frå 102 til 88
- Aukande pensjonskostander utover i økonomiplanperioda.

## Politisk ynskje om reell valmoglichkeit til rådmannens tilråding

Rådmannen har jobba etter ein politisk bestilling, kor ein i tillegg til rådmannens tilråding ynskjer eit reelt alternativ kor ein kan velje vekk eigedomskatt, og/eller bytte ut tiltak rådmannen tilrar med andre politiske prioriteringar.

Rådmannen ser at dette vanskeleg let seg gjøre. Ved budsjett-statusoppdatering så manglar det omlag 6 millionar kroner for å få et budsjett og økonomiplan 2020-2023 i ballanse. Då er eigedomskatt lagt til grunn for salderinga. Nye kuttrundar er gjennomført i programområda og ved siste status føre utsending manglar det omlag 4 millionar kronar for å gå i ballanse. Rådmannen foreslår å nytte disposisjonsfond for å kompensere opp til eit balansert budsjett.

Rådmannen har sett seg nøtt til å bruke alle kjente kutt tiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.

## Rådmannens anbefalingar:

Vedta Gul bok med fylgjande presiseringar for å få balanse i:

### Budsjettet 2020:

- Starta opp prosessen og gjennomføre taksering av hus, fritidsbustader og næringseigedom som i dag ikkje har eigedomskatt, med mål om innføring av eigedomskatt frå 2021
- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Søke å gjere om/stanse allereie vedtekne tiltak som ikkje er byrja på som er juridisk tilrådeleg
- Ha fokus på forbetrinigar og moglige reduksjonar i drifta
- Bruk av disposisjonsfond for å dekke opp naudsynt drift
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunale gebyr vedtaks

### Økonomiplanperioden 2020-2023:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivningsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2020 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2021

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

## Seljord 10 år fram i tid

For å seie nokke om Seljord 10 år fram i tid har vi nytta oss av historiske tall og statistikk frå Statistisk sentralbyrå (SSB) og Telemarksforsking sin stedsanalyse for Seljord kommune oppdatera for 2019. Handlingsprogrammet som blir omhandla seinare i dokumentet seier nokke om konkrete tiltak som kan bidra til stedsutvikling.

Seljord 10 år fram i tid tek for seg ein meir faktaorientert tilnærming for å danne eit grunnlag for ein debatt om kva vi skal bruke dei store pengane i kommunebudsjettet framover. Fakta er ikkje kjenslestyrkt. Tala gir moglighet til å vite kva for element ein kan påverke for å få ynskja utvikling. Det må vera vår oppgåve og interesse å jobbe for å slå nedgåande trendar.

Når vi skal vidare og inn i talla får vi ikkje nødvendigvis alle svara vi treng eller håpar på. TF saman med SSB seier i bredde og dybde nokke om storleiken på talla, men ikkje nødvendigvis dei menneskelege faktorane for kvifor tala blir som dei blir.

Vidare går vi kort inn på indikatorane: Næringsattraktivitet, befolkningsutvikling, bustadattraktivitet får vi ein større innsikt for status pr dd. For å omtale dette blir det nytta informasjon frå Telemarksforskings sin [www.regionaleanalyser.no](http://www.regionaleanalyser.no).

## Seljord i forhold til andre

På regionalt nivå veit vi at Telemark som fylke har ein negativ befolkningsutvikling og har hatt det over tid. Dei fleste kommunar i Telemark har den same negative utviklinga i mindre eller større grad. Seljord kommune har delteke i eit nettverk saman med andre kommunar kor Telemarksforskning (TF) har koordinert og samanstilt data rundt stedsattraktivitet. Seljord blir ikkje direkte samlinga med dei andre kommunane i nettverket spesielt, men opp mot eit landsgjennomsnitt.

TF peikar på fem fokusområdar som kvar seg kan påverke stedsattraktiviteten i ein kommune positivt eller negativt.

Fokusområda delast inn i ni indikatorar, og desse indikatorane kan igjen linkast til ytterligare mindre delindikatorar. Faktene er basera på historiske tal frå 2001 fram til 2019.

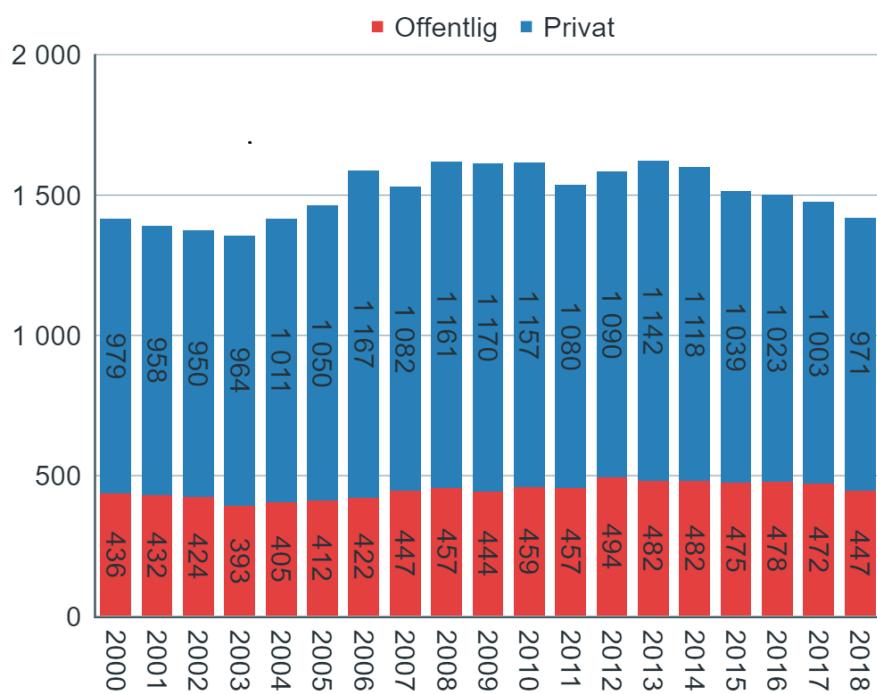
Skalaen går frå -2,5 til +2,5, kor 0 er landsgjennomsnitt. Tabellen under visar Seljord sine tall for stedsattraktivitet i 2019.

Attraktivitet:	Besøksattraktivitet Bostedsattraktivitet Næringsattraktivitet Norsk kulturindeks Arbeidsledighet og sysselsetting
Folkehelse:	Levealder Sykdomsbilde Klimaansvar
Natur og miljø:	Kulturmiljøer Natur og friluftsområder Barnefattigdom
Oppvekst:	Barnehage Grunnskole Nærmiljø
Trygghet:	Barnevern Helsetjenester Pleie og omsorg

	Askim	Bø	Drammen	Fredrikstad	Horten	Notodden	Sarpsborg	Seljord	Tønsberg	Ullensaker
<b>Attraktivitet</b>	<b>0,0</b>	<b>1,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>	<b>0,4</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,8</b>
Besøksattraktivitet	-0,5	0,5	0,4	-0,1	0,0	0,4	-0,3	-1,0	-0,2	0,8
Bostedsattraktivitet	-0,2	<b>2,5</b>	-0,6	0,4	0,1	-0,5	-0,3	0,6	0,0	<b>2,1</b>
Næringsattraktivitet	-0,1	1,3	-0,1	0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,4	0,9
Norsk kulturindeks	0,5	<b>1,7</b>	0,5	0,8	1,3	<b>1,6</b>	-0,6	<b>1,5</b>	<b>1,3</b>	-0,7
<b>Folkehelse</b>	<b>-0,9</b>	<b>-0,5</b>	<b>-0,4</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,8</b>	<b>-0,5</b>	<b>-0,8</b>	<b>0,3</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,1</b>
Arbeidsledighet og sysselsetting	-1,4	-0,8	-0,9	-1,1	-1,6	-1,0	-1,2	0,4	-0,6	0,0
Levealder	-1,0	-0,4	-0,3	-0,4	-0,9	-0,5	-0,7	-0,3	-0,4	0,0
Sykdomsbilde	-0,6	-0,5	-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,5	0,7	0,1	-0,2
<b>Natur og miljø</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,5</b>	<b>-0,5</b>	<b>0,2</b>	<b>-0,8</b>	<b>-0,9</b>
Klimaansvar	0,2	0,4	-0,4	-1,2	0,0	0,3	-1,2	0,4	-1,9	-1,7
Kulturmiljøer	-0,3	-0,1	-0,2	0,1	0,7	0,8	-0,3	0,0	-0,1	<b>1,6</b>
Natur og friluftsområder	0,1	-0,1	0,2	-0,2	0,3	0,3	0,1	0,3	-0,4	-2,5
<b>Oppvekst</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,3</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>0,0</b>
Barnefattigdom	-1,1	-0,5	-1,5	-1,2	-0,4	-1,2	-1,2	-0,8	0,4	0,3
Barnehage	-0,4	0,0	-0,4	-0,2	0,2	0,1	-0,3	0,9	0,2	-0,6
Grunnskole	0,2	0,7	0,3	0,3	0,2	0,1	0,4	-1,1	0,2	0,2
Nærmiljø						-0,4	0,3		0,8	-0,1
<b>Trygghet</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,9</b>	<b>0,2</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,3</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,5</b>
Barnevern	-0,4	-0,5	0,4	-0,9	0,2	-0,7	-0,8	-0,1	0,4	-0,4
Helsetjenester	0,0	-1,2	0,0	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	0,0	0,1	-0,9
Pleie og omsorg	0,5	-1,4	0,0	0,6	-0,3	0,1	1,4	-0,1	-1,3	0,5
<b>Totalsum</b>	<b>-0,3</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,2</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>-0,1</b>

## Arbeidsplassutvikling og næringsattraktivitet:

I tidsrommet 2000 til 2018 har det arbeidsplassutviklinga i Seljord vore relativ stabil, men perioden frå 2006 -2014 syner at kommunen hadde stor vekst i det private næringslivet.



## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

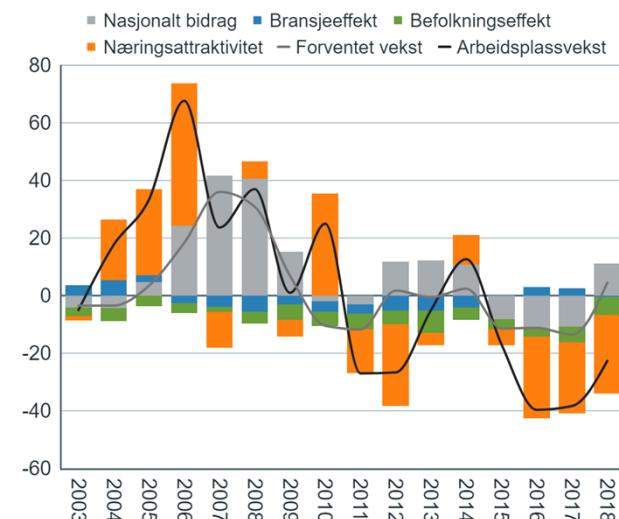
	Arbeidsplasser			Prosent bidrag	
	Innflytting	Utflytting	Nettoflytting	Netto-flytting	Næringsattraktivitet
Sarpsborg	4098	3191	907	5,6	2,6
Fredrikstad	3493	5159	-1666	-7,3	-9,7
Trøgstad	210	205	5	0,6	17,0
Spydeberg	547	348	199	13,2	9,6
Askim	894	1286	-392	-9,8	-11,2
Eidsberg	478	620	-142	-4,1	-0,2
Hobøl	204	423	-219	-32,1	18,2
Ullensaker	5391	4708	683	3,7	27,1
Drammen	5710	7272	-1562	-6,6	-8,3
Horten	734	1083	-349	-5,1	-2,0
Tønsberg	4589	5784	-1195	-6,8	-18,0
Notodden	236	346	-110	-3,3	-26,4
Bø	138	279	-141	-7,9	-13,4
Sauherad	149	175	-26	-3,0	11,9
Seljord	211	209	2	0,2	-5,9

Tabell til venstre viser tal på arbeidsplassar i bedrifter som i perioden 2000- 2018 flytt ut og inn av kommunen, og kva det har betydd for vekst og næringsattraktivitet. Seljord har i perioden positiv nettoflytting, med totalt 2 arbeidsplassar.

Tabell under til venstre viser tal på arbeidsplassar i bedrifter som har flytta inn eller ut i perioden 2001-2018, etter bransje. Seljord har tapt arbeidsplassar i bygg og anlegg.

Bransje	Innflytting	Utflytting	Netto
Agentur og Engros	14	-1	13
Aktivitet	0	0	0
Anna industri	0	0	0
Bygg og anlegg	54	-129	-75
Diverse	4	-2	2
Finans, eiendom, uteie	2	0	2
Fisk	0	0	0
Forr tjenesteyting	1	-1	0
Gruve	2	-7	-5
Handel	2	-1	1
Landbruk	0	0	0
Lokal	0	0	0
Næringsmidler	0	0	0
Olje og gass	0	0	0
Olje og gass utvinning	0	0	0
Overnatting	0	0	0
Prosessindustri	0	-1	-1
Servering	0	0	0
Teknisk/itvitenskap	0	0	0
Tele og IKT	0	-1	-1
Transport	64	-43	21
Utleie av arbeidskraft	0	0	0
Verkstedindustri	0	0	0
Ukjent	68	-23	45
Totalsum	211	-209	2

I figuren under er det vist utviklinga av arbeidsplassar i næringslivet i Seljord. Figuren syner at vi ikkje har lukkast med å vere attraktiv jamfør mål om arbeidsplassvekt.



## Bustaattraktivitet:

Det er tre drivkrefter som påverkar flytting til eit sted.

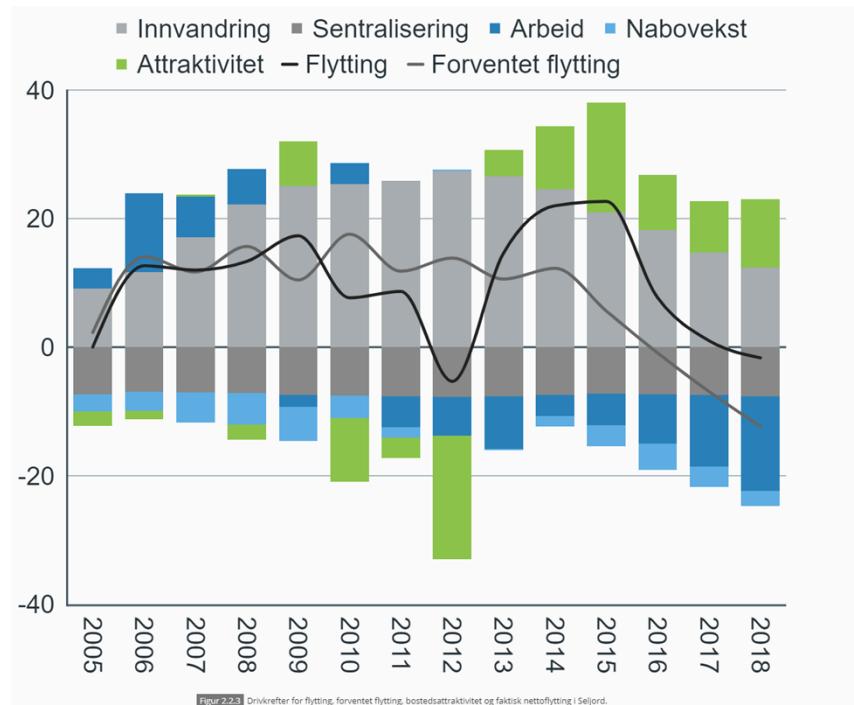
### 1. Nasjonale strømmingar

Når det er høg innvandring til Noreg vil dei fleste steder få sin del av innvandringa

### 2. Sentrale strømingar

Flyttemønsteret i Noreg går frå små stader til meir folkerike stader.

Effekten heng også saman med korleis arbeidsmarknadsintegrasjonen er i regionen. God integrasjon (gode muligheter for arbeid i nærleiken) får betre nettoinnflytting enn regionar med lav integrasjon.



### 3. Arbeidsplassutvikling

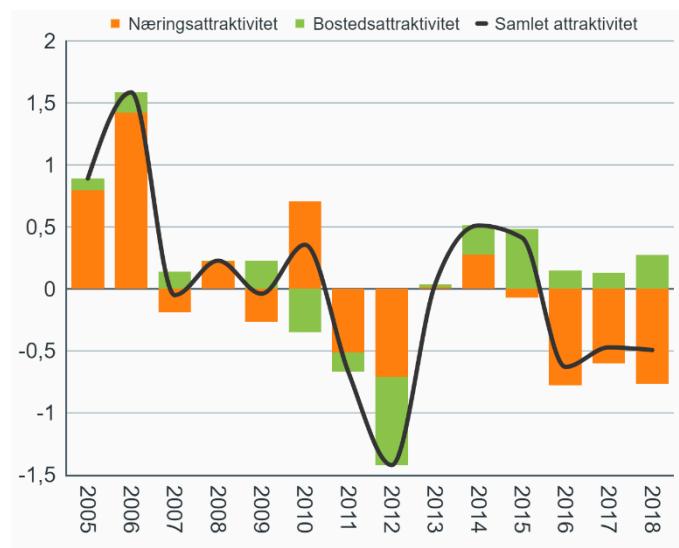
Er det auke eller nedgang i arbeidsplassar i nærleiken vil påverke kor attraktivt det er å bu på staden. Figuren over til høgre viser at Seljord har hatt positiv bustadattraktivitet i perioden frå 2013 og fram til i dag.

Til høgre vises ein oversikt over samla attraktivitet for tidsrommet 2005 – 2018.

Telemarksforskning (TF) framhevar to måta ein kommune kan skape vekst på.

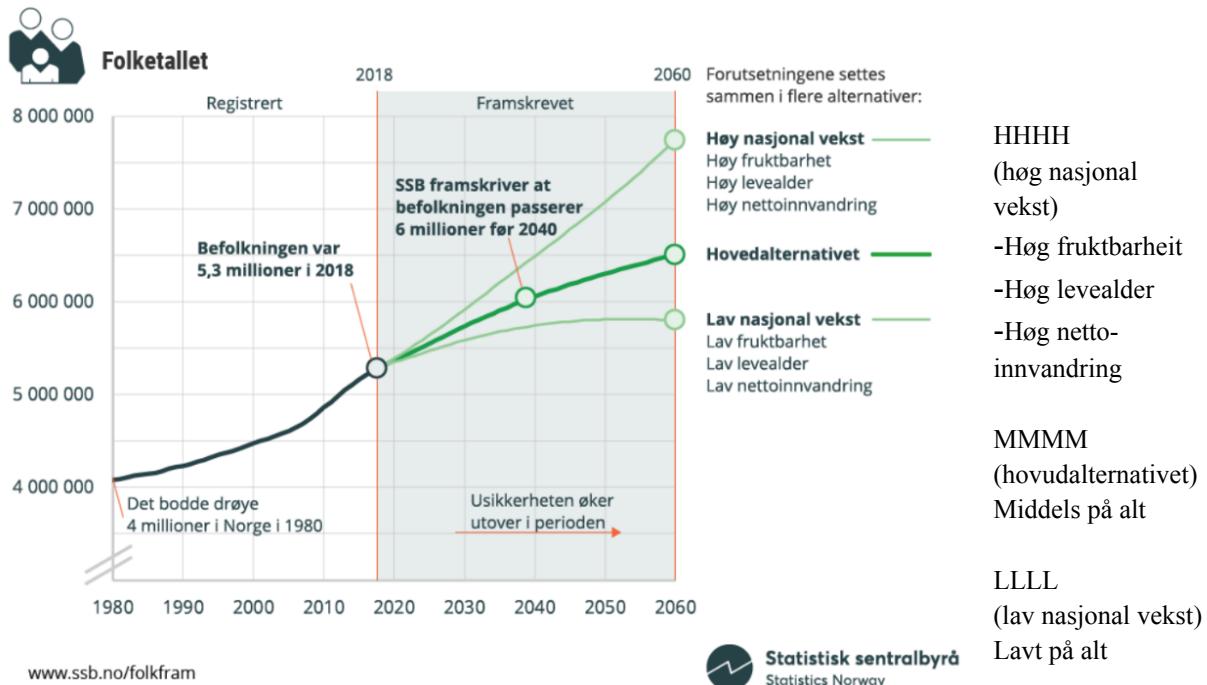
Kommunen kan skape kvalitetar som aukar innflytting og redusera utflytting (bustadsattraktivitet).

Den andre er at kommunen kan skape næringsattraktivitet som fører til ekstra vekst i talet arbeidsplassar.



## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

TF bygger fleire av sine analyser på Statistisk sentralbyrå (SSB) sine prognosar for forventa befolkningsutvikling. Nærings- og bustadsattraktivitet kjem innunder faktoren nettoinnvandring. I tillegg ser SSB på fruktbarheit (kor mange born er forventa født) og levealder.



Slik situasjonen er i dag klarar ikkje Seljor då oppnå trenden i lav nasjonal vekst (LLLL), og vi ligg ann il å ha ein auke blant eldre som vil følgje SSB sitt hovudalternativ (MMMM) eller høgare. Vi har altså to viktige faktorar som kva for seg har stor innverknad på kommunens inntekter og utgiftar i negativ forstand.

Tabellen under er basera på SSB sin LLML kalkyle, Log nasjonalvekst, Log fruktbarheit, Middels levealder og Log netto innvandring. Per oktober 2019 er folketalet på 2890 innbyggjarar, ikkje 2940 som ligg til grunn i prognosene. Vi aukar i eldre og søkk raskare blant yngre, så

Lågalternativet (LLML) - Låg utvikling i fruktbarheit, levealder, innanlands flytting og innvandring																						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
0-5 år	154	143	141	138	129	133	132	131	133	134	135	136	138	141	141	142	143	144	145	144	144	
6-15 år	368	369	355	347	338	329	323	311	294	281	271	263	262	258	251	255	255	255	254	254	258	265
16-66 år	1 821	1 819	1 819	1 812	1 815	1 824	1 819	1 812	1 816	1 825	1 831	1 833	1 824	1 825	1 830	1 811	1 813	1 814	1 805	1 801	1 799	1 790
67-79 år	434	458	471	488	482	485	485	497	488	486	477	475	477	471	458	468	460	460	469	466	456	462
80-89 år	129	135	138	140	151	148	164	170	184	194	208	214	222	234	247	250	251	247	242	246	251	252
90 år og eldre	34	30	30	28	28	31	32	36	32	32	32	32	33	37	42	44	48	51	54	53	61	63
<b>Sum</b>	<b>2 940</b>	<b>2 954</b>	<b>2 954</b>	<b>2 953</b>	<b>2 943</b>	<b>2 950</b>	<b>2 955</b>	<b>2 957</b>	<b>2 947</b>	<b>2 952</b>	<b>2 954</b>	<b>2 953</b>	<b>2 956</b>	<b>2 966</b>	<b>2 969</b>	<b>2 970</b>	<b>2 970</b>	<b>2 971</b>	<b>2 969</b>	<b>2 964</b>	<b>2 969</b>	<b>2 976</b>
0-66 år	2 343	2 331	2 315	2 297	2 282	2 286	2 274	2 254	2 243	2 240	2 237	2 232	2 224	2 222	2 208	2 211	2 213	2 204	2 199	2 201	2 199	
67 år og eldre	597	623	639	656	661	664	681	703	704	712	717	721	732	742	747	762	759	758	765	768	777	

Gjennomsnitt av hovud- og lågalternativet (realistisk alternativ??)																						
Skulealder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
6-15 år	368,5	371	356	347,5	340	331,5	328	317	303,5	292,5	285,5	279	278,5	278	276,5	281,5	283,5	286,5	289,5	291,5	295,5	302,5
<b>Antal elevar på Seljord barne- og ungdomsskule 01.10.2019 (plantal): 300</b>																						
<b>Gjennomsnitt 2027-2040: 287</b>																						
Dvs. om åtte år (om lag 01.08.2027) har alle elevane i Seljord kommune "god" plass på dagens Seljord barne- og ungdomsskule ....., kanskje allereie i 2026, då er det 317 innbyggjarar i aldersgruppa 6-15 år, og 01.04.2019 var det 317 elevar på Seljord barne- og ungdomsskule .....																						
..... Etter lågalternativet kan det kanskje vere plass i Seljord sentrum allereie fom. 01.08.2024 (om fem år). Innbyggjartalet i 2024 (6-15 år) er då 329, 12 fleire enn elevtalet 01.04.2019 på Seljord barne- og ungdomsskule .....																						

Gjennomsnitt av hovud- og lågalternativet (realistisk alternativ??)																						
Eldre	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
67-90 år og eldre	598	624,5	643	659,5	668,5	672	691	712	719	725,5	733	741,5	752,5	767	771	790	791,5	793,5	802	803	806,5	820,5
Auke i høve til året før	0	27	18	17	9	3	19	21	7	7	7	9	11	14	4	19	2	2	8	1	4	14
Auke i "årsinterval"						114									78					31		
Auke pr. år (i "årsinterval")						16									10					5		
Auke 2019 til 2040																						

Etter høgalternativet (HHHM) er innbyggjartalet i 2040 i aldersgruppa 6-15 år: 340 og 864 i aldersgruppene 67 år og eldre.  
.... og for dei eldre kan høgalternativet vere vel så relevant, jf. høg levealder.

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

LLML kompensera nokke for skeivheita viss vi hadde fylgt LLLL.



Seljord kommune

## Oppsummering av Seljord 10 år fram i tid

Telemarksforsking vil bli invitera til Seljord kommune for ein saman kan gå konkret inn på kva for faktorar kommunen kan gjere for å auke bustads- og næringsattraktiviteten.

Seljord har hatt og ligg ann til ein nedgang i innbyggjartalet. Dette påverkar kommuneøkonomien, då overföringane frå staten heng direkte saman med innbyggjartalet. Dei mest markante endringane skjer i gruppa 0-15 år og 66 år og oppover. Vi blir færre yngre og fleire eldre. Dette vil påverke dei kommunale tenestene vi skal tilby framover.

Det må skje ein dreing på kva vi brukar dei store pengane på dei nærmaste åra. Når dei høge elevtala gjeng nedover på skulane, samstundes som talet på eldre som treng helse og omsorgshjelp aukar, må vi redusere budsjetta på skule og auke budsjetta innan helse. Slik det er i dag med høgt elevtal og ein auke i eldre som treng hjelp, så gir det ein spagat kommuneøkonomien ikkje er dimensjonert for.

Tal og fakta som er presentera er meint for å gi ein vinkling på kor kommunen står og kjem til å gå. Det kan vera fleire vinklingar enn den som blir presentert. Sjølv om ein blir færre innbyggjarar i kommunen betyr ikkje det at vi skal gi opp eller resignere. Det finns også oppsider og mogligheiter ein bør utforske. Ta tak i dei indikatorane vi skårar høgt på og sjå på kvifor vi gjer det. Det same kan ein gjere med dei vi skårar lavt på. Saman kan vi finne ut korleis vi kan påverke resultata til Seljord fordel.



## Handlingsprogram til samfunnsdelen av kommuneplanen 2020-2023

### Hovedtema 1, Seljord i vekst

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>1.1 Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.</b>	1.1.1 eit variert, attraktivt og konkurransedyktig handelssenter med næringar som også styrker tettstaden, spesielt med vekt på verdiskaping i handel og service	1.1.1.1 Samarbeide tett med Seljord næringslag i utvikling av ulike sentrumssatsingar.	RM	Fortløpende	Fortløpende
	1.1.2 utvikling av basisnæringer som kompletterer eksisterande næring og som er framtidssfokusert og klimavennleg	1.1.2.1 Fylgje opp næringsetableringar på Århusmoen og i Nordbygdi	RM	Fortløpende	Fortløpende
<b>1.2 Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i</b>	1.2.1 utvikle infrastruktur og areal for attraktive bustadområde og for nyetablering og	1.2.1.1 Stimulere til god framdrift av private reguléringsplanar for nye tomter og	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.</b>	vidareutvikling av næringslivet i kommunen	leilegheiter 1.2.1.2 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 20I8- I9 1.2.1.3 Gjennom kommunens arealplanlegging, syte for at det er tilstrekkeleg med attraktive næringsareal i kommunen	RM/K-styret RM/K-styret	Ved rullering Fortløpende	2020 Fortløpende
	1.2.2 ei bustadutvikling som skal oppretthalde og utvikle bustadarealet generelt og leggje til rette for fortetting i pressområda spesielt, og som best mogleg forvaltar arealbruken i område med offentlege og private teneste- og servicetilbod	1.2.2.1 Vurdere meir myndighets utøving frå kommunen i reguleringsplanarbeid for å få sanert falleferdige hus. 1.2.2.2 Utgreie ulike måtar å organisere kommunenes eigedomsmasse med mål om ei langsigktig og forsvarleg eigedomsforvaltning.	RM/K-styret RM/K-styret	Fortløpende	Fortløpende 2023 - 2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>1.3 Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.</b>	1.3.1 samarbeid med nabokommunar for å styrke regionen, samt delta aktivt i regionale samarbeidsorgan med prioritet på tydeleg samfunnsutvikling	1.3.1.1 Delta i interkommunale prosjekt og anna samarbeid, som er relevante i høve til målsetjinga 1.3.1.2 Få på plass ein overordna strategi for digitallisering. 1.3.1.3 Delta i felles digitaliseringssyre 1.3.1.4 Delta i interkommunalt samarbeid innan skatt og innkrevjing 1.3.1.5 Bidra til god organisering, samarbeid og nettverk for regional vekst i saman med næringssjefskollegiet i Vest Telemark der fokus er å skape samarbeidskultur og optimisme 1.3.1.6 Vurdere meir bruk av forpliktande partnerskapsavtalar for å få styrka samarbeid i regionen 1.3.1.7 Delta i forpliktande kompetancesamarbeid mellom kommunane i	RM/K-styret RM/K-styret RM RM RM K-styret K-styret	Fortløpende 2018 2018 2018 2018 Fortløpende 2020	Fortløpende Ferdig Fortløpende Utgår jamfør statsbudsjett Fortløpende 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		VT, fylkesmannen og USN.			
	<p>1.3.2 Møtestad Seljord, slik at kommunen saman med turist- og handelsnæringane utviklar rolla og legg til rette som det godt vertskap for besökande</p>	<p>1.3.2.1 Vere aktiv part i å følgje opp tiltak og sikre samhandling mellom aktørane i Møtestad Seljord</p> <p>1.3.2.2 Vidare satsing på vertskapskurs for dei som driv i besøksnæringar</p> <p>1.3.2.3 Vurdere etablering av eit servicetorg ved merkantil avdeling på kommunehuset</p>	RM  RM  RM/K-styret	Fortløpende  Fortløpende  2018	Fortløpende  Fortløpende  Ikkje midlar til å gjennomføre i denne økonomiplan
	1.3.3 å legge til rette for fleire statlege arbeidsplassar til kommunen og regionen	1.3.3.1 I samarbeid med Vest Telemark rådet, sjå på korleis fleirkjernestrukturen i Vest Telemark kan vere eit fortrinn for å sikre statlege arbeidsplassar i kommunar og regionen	RM/K-styret	2019	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.4 å legge til rette for eit næringshagemiljø som supplerer næringsliv og andre aktørar i kommunen og regionen	1.3.4.1 Fylgje opp tidlegare kommunale vedtak gjennom regelmessige møte og rapportering, samarbeide om konkrete prosjekt 1.3.4.2 Syte for at det er gode rutinar for rettleiing og rådgjeving mellom verkemiddelapparatet hjå kommune og næringshagemiljøet 1.3.4.3 Vurdere å gje økonomisk bistand dersom ein ser at dette er naudsynt 1.3.4.4 Sikre at næringshagane yter bistand for å sikre meir innovasjon og kompetanseutvikling innafor eksisterande bedrifter	RM  RM  K-styret  RM/K-styret	Fortløpende  Fortløpende  2018  Fortløpende	Fortløpende  Fortløpende  2023-2026  Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.5 å legge til rette for gründerverksemder og innovasjon innanfor bransjar som til dømes miljøteknologi, vasskraft, kreative næringar, lokalmat og foredlingsliner	1.3.5.1 For å minske risiko og stimulere til vekst innafor desse bransjane skal kommunens næringsfondsmidlar prioriterast brukt til dette	K-styret	2019	2020
	1.3.6 ein kommuneadministrasjon som tek sikte på effektivitet og som bidrar til samarbeidskultur og optimisme i eigen organisasjon	1.3.6.1 Auke administrasjonsressursen ved alle skulane og halde fram med gjeldande leiarstruktur i skule og bhg 1.3.6.2 Auka bruk av digitale verktøy	K-styret RM	2018 2018 - 2021	Utgår Fortløpende
	1.3.7 ein kommune der folkevalte og administrasjon saman utgjer eit sterkt fagmiljø som er tufta på tillit og som oppfattast samstemt og samarbeidsvillig i møte med næringsliv, friviljuge organisasjonar og innbyggjarar	1.3.7.1 Felles seminar for å drøfte service og roller i kommunen. Følgast opp i ny periode.	RM	2019	2020-2023

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.8 aktiv bruk av digitale og sosiale media for å få fram bodskap om at Seljord er ein god stad å bu, besøke og etablere næring	1.3.8.1 Vurdere bruk av heimesida til kommunen utifrå ein overordna digital strategi 1.3.8.2 Vurdere nytt prosjekt for å fremje sal av gardsbruk 1.3.8.3 Aktivt arbeid for utvikling av breiband og mobilnett for heile kommunen	RM K-styret RM/K-styret	2018 2019 Fortløpende	2020 2023-2026 Fortløpende
	1.3.9 å skape nye attraksjonar og tilbod som bygger opp under visjonen Seljord – det gode vertskap	1.3.9.1 Utarbeide kommunikasjons- og mediestrategi som byggjer opp under visjonen Seljord –det gode vertskap 1.3.9.2 Arbeide aktivt for å økonomisk realisere fullføring av "bygdetråkk" (turvegen med tilhøyrande aktivitetsområde)	K-styret K-styret	2018 2018-2021	2022 2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.10 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.	1.3.10.1 Deltaking i nettverk/prosjekt "kunnskapsbasert strategisk planlegging" i regi av Telemarkforsking 1.3.10.2 Få på plass KDP for skule og oppvekst og for helse –og omsorg	RM RM	2018 2018	2020 2020

## Hovedtema 2, Det gode livsløp i Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>2.1 Seljord skal tilby gode barnehagar og skular</b>	2.1.1 engasjerte og kompetente tilsette som skal vere delaktige i utvikling av gode oppvekstvilkår for born og unge i kommunen	2.1.1.1 Tilsette i grunnskulen skal få tilbod om deltaking i den statlege vidareutdanningsordninga 2.1.1.2 Leiarar i barnehage og skule skal få tilbod om deltaking i relevant leiarutdanning 2.1.1.3 Tilsette i barnehage og skule skal få tilbod om relevant vidareutdanning og etterutdanning, jf. lokal kompetanseplan	RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret	2018 2018 2018	2020 (Vidareført i St.prp.1 KD) 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.2 ein skule med godt læringsmiljø og høg kvalitet på bygg og uteområde	<p>2.1.2.1 Vidareutvikle skulemattilbodet med omsyn til kvalitet og lokalitet. Vurdere skulematordning ved alle skulane frå og med hausten 2018.</p> <p>2.1.2.2 Gjennomføre naudsynte tiltak og godkjenne skulane etter forskrift om miljøretta helsevern i skule og bhg</p> <p>2.1.2.3 Sikre elevar og tilsette eit arbeidsmiljø i samsvar med lov og forskrift.</p> <p>2.1.2.4 Arbeide for meir fysisk aktivitet og kosthald i skulekvardagen: - "Liv og røre"</p> <p>2.1.2.5 Innføring av fem dagar skule for alle elevar frå hausten 2018, samt vurdere innhald og organisering av skuledagen til beste for elevane sitt faglege</p>	RM/K-styret  RM/K-styret  RM/K-styret  RM  K-styret	2018-2019  2018  2018 - 2020  2018  2018	2023-2026  2020  2021  2019  2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		<p>og sosiale læringsutbytte.</p> <p>2.1.2.6 Utvide samarbeidet med skulehelsetenesta slik at tenesta får ein sterkare førebyggande funksjon.</p> <p>2.1.2.7 Tilpassa opplæring skal vere eit grunnleggande prinsipp for heile opplæringa.</p> <p>2.1.2.8 Elevane skal gjennom arbeid med entreprenørskap utvikle metodekompetanse for å få til nytenking, setje eigne idear om til røynsle, utnytte lokale ressursar og sjølv bli ein ressurs i samfunn-, kultur og arbeidsliv i lokalmiljøet sitt.</p>	<p>K-styret</p> <p>RM</p> <p>RM</p>	<p>2018</p> <p>2018</p> <p>2018</p>	<p>2019</p> <p>Fortløpende</p> <p>2019</p>

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.3 kvalitet og kompetanse i barnehagen med god pedagogettleik	2.1.3.1 Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen. 2.1.3.2 Vurdere ekstra ressursar til matservering i barnehagane 2.1.3.3 Vidareføre rettleiing av tilsette i barnehagane i Seljord og delta i fagleg samarbeid om rettleiing i region VT. 2.1.3.4 Lokal Rammeplan må reviderast i tråd med ny nasjonal Rammeplan og endringar i Lokalsamfunnet 2.1.3.5 Vidareutvikle rutinar for overgangar mellom barnehage-skule og mellom barnetrinn og ungdomstrinn.	K-styret  RM/K-styret  RM  RM  RM	2018-2021  2018-2021  2018-2021  2018-2019  2018-2019	2023-2026  2023-2026  Fortløpende  2019  2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.4 tidleg innsats for born i førskulealder og skulealder	2.1.4.1 Alle skulane skal vere dysleksivennlege skular frå hausten 2018 2.1.4.2 Barneskulane skal ha særskilt fokus på metodikk, organisering og ressursinnsats på 1. til 4. trinn	RM RM	2018 2018-2021	2020 2021

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>2.2 Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstjenesters</b>	2.2.1 Samordning av tenester og brukarfokus står sentralt i kommunen sin tenestestrategi	<p>2.2.1.1 Tenestene har fokus på kvalitetsreforma for eldre «Leve heile livet» og innfører tiltak innan dei 5 foksuområda:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aldersvennleg Norge</li> <li>• Aktivitet og fellesskap</li> <li>• Mat og måltider</li> <li>• Helsehjelp</li> <li>• Samarbeid i tenestene</li> </ul> <p>2.2.1.2 Etablere rutinar for brukarinvolvering for alle tenesteområda innan helse og omsorg</p> <p>2.2.1.3 Jamlege brukarundersøkingar</p> <p>2.2.1.4 Koordinerande eining bidrar til å sikre samanheng i tilbod til pasientar og brukarar med trond for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering</p>	K-styret/RM  RM  K-styret  RM	2019-2023  2020-2021  2020  2020	2023  2020  2020  2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		2.2.1.5 I møte med pasientar/brukarar skal tenestene ha fokus på «Kva er viktig for deg?»	RM	Fortløpende	Fortløpende
	2.2.2 Tenestene har nært samarbeid/samhandling med regionale og statlege institusjonar og kompetansemiljø	2.2.2.1 Videreføre den interkommunale organiseringa i VT kring samhandlingsreforma	RM	Fortløpende	Fortløpende
	2.2.3 å leggje til rette for at eldre, sjuke og funksjonshemma får hove til å bu lengst mogleg i eigen heim, eller i ein tilpassa bustad	2.2.3.1 Auke tal på konsultasjonar av lege heime hjå pasienten m.a. i samarbeid med heimetenesta 2.2.3.2 Innføre og ta i bruk tryggleiksskapande velferdsteknologi 2.2.3.3 Etablere korttidsplassar i institusjon med fokus på avklaring, kartlegging, rehabilitering og habilitering	RM RM/K-styret RM/K-styret	2020 2020 2020	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.4 å dimensjonere helse- og omsorgstenestene i takt med utviklinga lokalt og samfunnet forøvrig	2.2.4.1 Etablere inntil 4 nye plassar for heildøgns omsorg /rehabilitering i omsorgsbustad ved Nesbukti 2.2.4.2 Greie ut alternative løysingar for nytt dagsenter for brukarane innan avdeling for psykisk helse/rus samt kontorløysingar for dei tilsette	K-styret RM/K-styret	2018 2019-2020	2023-2026 2023-2026
	2.2.5 bidra til tidleg oppdaging av demens, med tilrettelegging av individuelt retta tiltak til den demente og dei pårørande	2.2.5.1 Fortsette arbeidet med å bygge opp kommunens demensteam med 20 % stillingsressurs 2.2.5.2 Starte pårørandeskule/ samlingar for pårørande	K-styret RM	2020/2021 2020	2023-2026 2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.6 velferdsteknologi i utviklingen av helse- og omsorgstjenestene	2.2.6.1 Utvikle eit heilskapleg tilbod slik at fleire kan bu lengre heime i eige hus 2.2.6.2 Delta i samarbeid i VT og i fylket/regionen om kompetansebygging og val av/ innkjøp av teknologi/utstyr 2.2.6.3 Inngå i eit samarbeid i fylket/regionen om etablering av velferdsteknologisk responsenter.	K-styret K-styret RM	2020 2018/2020 2018/2019	2020 2020 2023
<b>2.3 Seljord skal legge til rette for meiningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle.</b>	2.3.1 At folkehelseperspektivet og universell utforming ligg til grunn i all planlegging og ved gjennomføring av nærmiljøtiltak og på offentlege møteplassar. Det gjeld til dømes teleslynge for hørselshemma og god markering og ledelinjer for svaksynte	2.3.1.1 Søkje om midlar for å gjennomføre UU utbygging av heile turvegen "Bygdetråkk"	RM/K-styret	Ferdig innan 2021	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.2 å legge til rette for eit variert og kvalitativt kulturtilbod som gir innbyggjarane moglegheit for deltaking og oppleving gjennom heile livsløpet	2.3.2.1 Planleggje for nytt badeanlegg i Seljord sentrum. Føremål med nytt badeanlegg må vere å sikre tilstrekkeleg og god symjeopplæring 2.3.2.2 Vurdere på nytt å opprette Frisklivsentral på Granvin i tilknytting til Sterke-Nils senteret. Viktig å gje eit heilskapleg og godt helsetilbod i alle aldrar 2.3.2.3 Vurdere ulike tiltak for auka sosial aktivitet og kontakt for dei som bur på institusjon/omsorgsbustad i kommunen m.a. i samarbeid med frivillige organisasjonar. 2.3.2.4 I tillegg til kommunenesenteret, skal det fokuserast på gode trivselstilbod i alle grender	RM/K-styret  RM  RM	2021  2019  2018  Fortløpende	2023-2026  2023  2020  Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.3 å syte for at utviklinga av kulturtilbodet skjer gjennom samarbeid med frivillige, med lokale organisasjonar, næringsliv og kulturskulen med tanke på opplevingar, aktivitet, inkludering og førebygging	2.3.3.1 Sikre at aktuelle lag og foreiningar er kjent med kommunale søknadsprosesser 2.3.3.2 Aktivt informere frivillige om tilskottsordningar- Gåvestiftingar, legat og aktuelle fond 2.3.3.3 Kulturskulen skal arbeide for at barn og ungdom i Seljord får møte fleire ulike kulturuttrykk/tilbod enn i dag slik at dei kan utvikle skapande evner og anlegg 2.3.3.4 Kulturskulen skal samarbeide med lokale musikarar, lag og korps til beste for kulturlivet i Seljord. 2.3.3.5 Kulturskulen skal vurdera om dei kan levera lokal del av DKS-tilbodet. 2.3.3.6 Søkje å etablere transport- og ledsagerordningar	RM RM RM/K-styret RM RM/K-styret RM	Fortløpende Fortløpende 2018/2021 2018/2021 2018/2022 2018	Fortløpende Fortløpende 2023-2026 2018/2022 2023-2026 2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		<p>til/frå kulturaktivitetar i samarbeid med frivillige organisasjonar for dei som treng det</p> <p>2.3.3.7 Søkje å etablere besøksordningar i samarbeid med frivillige organisasjonar for eldre og sjuke som bur heime eller på sjukeheim</p> <p>2.3.3.8 Etablere konkrete opplegg for å syte for at nye innvandrarar vert inkluderte og integrerte i Seljord-samfunnet</p>	RM  RM	2018  Fortløpende	2019  Fortløpende
	2.3.4 kultur og idrett som satsingsområde for integrerings- og inkluderingsarbeid for alle grupper i kommunen	2.3.4.1 Tett samarbeid med Seljord Frivilligsentral	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>2.4 Seljord skal tilby gode bummiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen</b>	<p>2.4.1 skape attraktive møteplassar, der folk ønskjer å vere, og som legg til rette for uorganisert aktivitet for alle aldersgrupper</p>	<p>2.4.1.1 Fullføre satsinga med turvegen "Bygdetråkk"</p> <p>2.4.1.2 Auka ressursar til vedlikehald av offentlege rom/installasjonar, samt pynting/planting av blomar/grønt anlegg i kommunen</p>	RM/K-styret K-styret	2018-2021  2019	2023-2026  2023-2026
	<p>2.4.2 at sentrum og grender spelar kvarandre gode, og at frivillig arbeid i lokale lag og organisasjonar har gode vilkår og held fram med sitt viktige arbeid for å gje gode opplevingar til alle aldersgrupper</p>	<p>2.4.2.1 Stimulere til frivillig arbeid i kommunen gjennom aktivt bruk av kommunens økonomiske verkemiddel</p>	RM/K-styret	2018	2023-2026
	<p>2.4.3 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar</p>	<p>2.4.3.1 Vurdere eigne føresegn i kommuneplanens arealdel som sett ein standard for fysiske uterom og estetikk</p>	K-styret	2018-2019	2020

### Hovudtema 3 , Berekraftige Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>3.1 Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.</b>	3.1.1 ein langsiktige areal- og utbyggingspolitikk som skal sikre berekraftig bruk av areal- og naturressursar, samt vektlegge eigen identitet tufta på tettstaden si historie i heile kommunen	3.1.1.1 Sikre sårbare naturressursar og vassdrag ved å fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet 3.1.1.2 Deltaking i kompetansehevande samarbeid om kraftsaker i Øvre Telemark	RM RM	Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.2 at arbeidet med fortetting skal ha fokus på gode løysingar i kryssing mellom næring (industri/handel), bustad/fritid og tettstadutvikling.	3.1.2.1 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 2018- 19 3.1.2.2 Fylge opp vedtekne reguleringsplanar for Vekan og Lomodden	RM RM/K-styret	2018-2019 2018/2020	Avslutta Fortløpende
	3.1.3 at arbeidet med fortetting skal ivaretaka kommunenes rike og kjende kultur og kulturarv, der ein fortettar på kulturminner og kulturmiljø sine premiss og utnyttar dei som ein ressurs	3.1.3.1 Bistå grunneigarar til å ta vare på kulturminne og kulturlandskap. 3.1.3.2 Samarbeide med nettverket for bygningsvern	RM RM	Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.4 at tettstaden skal vidareutviklast med fokus på nyskaping, sosiale møteplassar, bulyst, aktivitet og tilrettelegging for eit konkurransedyktig næringsliv	3.1.4.1 Aktiv bidra til at kommunes strategiar/arealpolitikk i overordna KDP/KP blir fulgt opp ved private reguleringsplanar  3.1.4.2 Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre at rekkjefylgjekrav blir fulgt  3.1.4.3 Utvikle møteplassane utanfor skulane for å leggje til rette for fysisk aktivitet, leik og samhandling	RM/K-styret  K-styret  K-styret	Fortløpende  Fortløpende  Fortløpende	Fortløpende  Fortløpende  Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.5 å arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsretta kommunikasjonsløysingar, og for andre samferdselstiltak som er viktig for kommunen og regionen.	3.1.5.1 Vidareutvikle, i samarbeid med Telemark fylkeskommune, busstilbodet lokalt og regionalt. 3.1.5.2 Deltaking og aktiv medlemskap i E 134 Haukelivegen AS, Lyntogforum og Telemarksvegen AS 3.1.5.3 Få på plass plan for vedlikehald, drift og standard av kommunale vegar og bruer	RM/K-styret  K-styret  RM/K-styret	Fortløpende  Fortløpende  2018	Fortløpende  Fortløpende  2020
	3.1.6 å leggje til rette for brukartilpassa, miljøvennlege og trafikksikre kommunikasjonsløsningar i kommunen	3.1.6.1 Sjå til at utvikling av nytt kollektivknutepunkt på Vekan i tråd med ATP – Telemark blir i verksatt	RM	2018-2020	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.7 utbygging av gang-, sykkel- og turvegar og tilrettelegging for ferdsel utan bruk av bil	3.1.7.1 Jobbe for ferdigstilling av turveg "bygdetråkk" mellom Sjørormtårnet og Dyrskuplassen 3.1.7.2 Prosjektere/ finne finansiering for turvegbru over Vallaråi frå Eventyrøy til Bjørgeøyane 3.1.7.3 Betre G/s vegnettet frå Flatdal til Seljord sentrum, sjåast saman med Opplevingsvegprosjektet	RM/K-styret	2018-2021	2023-2026
	3.1.8 å gjennomføre prioriterte tiltak i trafikktryggingsplanen	3.1.8.1 Ny g/s veg til nytt bustadområde på Sinnesodden skal ha høg prioritet	RM/K-styret	2018-2021	2019/2021
	3.1.9 sørge for at universell utforming står sentralt i all planlegging, utvikling og tiltak	3.1.9.1 Syte for gode rutinar intern i kommunen	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>3.2 Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysningar.</b>	3.2.1 ein klimavennleg tilnærming til kjøp av varer og tenester	3.2.1.1 I samband med vurdering av nytt interkommunalt innkjøpssamarbeid, vektlegge miljø og meir lokale løysingar innanfor dei lovpålagte rammene 3.2.1.2 Vurdere El- eller hybridbil i staden for diesel/bensinbil ved inngåing av nye Leasingavtalar 3.2.1.3 Arbeide aktivt for redusert bruk av plast ved kjøp av alle varer og tenester	RM/K-styret RM RM	2018 Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende Fortløpende
	3.2.2 å utarbeide ny klima- og miljøplan som gir gode tiltak, slik at kommunen tek sin del for å bidra til globale mål om reduksjon i utslepp av CO2-ekvivalentar	3.2.2.1 Ved nybygg i kommunalt regi skal solenergi/ alternative energiløysningars vurderast 3.2.2.2 Oppstart rullering Klima og energiplan 3.2.2.3 Prioritere vannbåren varme i alle nye bygg der jordvarme eller biobrensel er nytta	RM RM RM	Fortløpende 2018 Fortløpende	Fortløpende 2020 Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.3 fagleg tilnærming, i tråd med regional plan for vassforvaltning i Vest. Viken 2016-2021, til utfordingane kommunen vil oppleve i samband med klimaendring, samt auka flaum- og skredfare	3.2.3.1 Ha god kontakt med og søkje om råd og rettleiing hjå statlege instansar når det gjeld utforming av og tiltak på flaum - og skredsikring i kommunen  3.2.3.2 Fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet  3.2.3.3 Ha ein tett dialog med Midtre Telemark vassområde om tiltak i regional plan for vassforvaltning.	RM	Fortløpende	Fortløpende
	3.2.4 aktiv bistå og vere pådrivar for heilskapleg tilnærming for sikring og tiltak for å minske påverknaden av klimautfordringane for innbyggjarar og lokalsamfunn	3.2.4.1 Styrke kapasitet (auka ressursar) og kompetanse i eigen organisasjon slik at kommunen kan sikre at arbeidet startar opp raskare  3.2.4.2 Styrke samarbeidet med statlege etatar om finansiering og tiltak	K-styret/RM	2018	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.5 miljøteknologiske løysningar for avløpshandtering og reining av avløpsvatn	3.2.5.1 Planlegge for utviding/vedlikehald av v/a-nettet gjennom ny hovudplan for v/a 3.2.5.2 Ferdigstille overordna vatn og avløpsplan 3.2.5.3 Vurdere utskifting av Flatdal reinseanlegg etter modell som nytt anlegg på Århus 3.2.5.4 Vurdere innføring av tvungen påkopling for alle eidegomar i Seljord sentrum til kommunalt nett. Skal gjelde der nettet alt er ført fram/går over eideomen, og dersom kostnadane ikkje er uforholdmessig store	RM/K-styret  RM  K-styret  K-styret	2018  2018  2020  2018	2022  2020  2021  2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>3.3 Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved communal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.</b>	3.3.1 å arbeide systematisk med beredskap, og ha gode system og rutinar for oppdatering av beredskapsplanane	3.3.1.1 Oppdatere ROS og beredskapsplanar på virksomhetsnivå/avdeling svis som tar utgangspunkt i overordna ROS og beredskapsplan	RM	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>3.4 Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.</b>	3.3.2 å implementere beredskapsarbeidet i organisasjonen, godt samarbeid med andre offentlege og private aktørar, samt tilfredsstillande trening av personell som har roller i beredskapsarbeidet	3.3.2.1 Gjennomføre øving kvart 2 år med varierande tema/hendingar 3.3.2.2 Arbeide for einsarta forståing og gode arbeidsmetodar med andre offentlege og private aktørar om beredskapsarbeidet 3.3.2.3 Tilby tilsette god opplæring og riktig utstyr	RM RM RM/K-styret	Fortløpende Fortløpende Fortløpende	Fortløpende Fortløpende Fortløpende
	3.3.3 å ha fokus på beredskapsmessige omsyn og samfunnstryggleik i all planlegging	3.3.3.1 Auka rammer og ressursar for beredskap i kommunen	K-styret	2018	2023-2026
3.4.1 å handheve bu- og driveplikta i kommunen strengt	3.4.1.1 Fylgje opp kommunens ansvar med kontroll og oppfylging av brot på bu- og driveplikta	RM	Fortløpende	Fortløpende	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.4.2 eit sterkare landbruk, der beitedyr er med å sikrar kulturlandskapet, noko som igjen vil styrke beitenæringsa og jordvernet	3.4.2.1 Aktivt informere og rettleie aktørane i primærnæringa i Seljord om gjeldande regelverk og tilgjengelege tilskotsordningar  3.4.2.2 Fokusere på ein tett dialog med faglaga i kommunen.  3.4.2.3 Følgje opp satsing på utvalde kulturlandskap Svartdal/Hjartdal og vurdere innlemming av Flatdal	RM	Fortløpende	Fortløpende
	3.4.3 Å arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar	3.4.3.1 Rullering av kommuneplanens arealdel	RM/K-styret	2018-2020	Fortløpende

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
<b>3.5 Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangementsbygd</b>	3.5.1 å påverke dei store og små arrangementa som går føre seg i Seljord i ei grøn og berekraftig retning	3.5.1.1 Få utarbeidd og sett i verk eit prosjekt der arrangement og festivalar ser på ulike grøne løysningar for avfallsmengder og avfallshandtering, transport, ivaretaking av kulturlandskapet osb. Dyrsku'n, arrangørane og lokalt nærings- liv og lag- og foreiningar er viktige samarbeidspartar her	K-styret	2018-2021	2023

## Bevilgningsoversyn drift

Post	Etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-4	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 690 606	-12 662 389	-15 634 144	-18 605 927
4	Andre generelle driftsinntekter	-20 374 493	-19 469 200	-17 127 000	-15 601 000	-14 801 000	-14 431 000
5	<b>SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-210 812 742</b>	<b>-213 731 669</b>	<b>-216 375 606</b>	<b>-216 849 389</b>	<b>-217 885 144</b>	<b>-219 204 927</b>
6	<b>SUM BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO</b>	<b>203 908 881</b>	<b>204 526 956</b>	<b>206 563 130</b>	<b>201 374 949</b>	<b>202 601 282</b>	<b>203 483 097</b>
7	Avskrivningar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
8	<b>SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER</b>	<b>216 989 042</b>	<b>216 851 956</b>	<b>218 888 130</b>	<b>213 699 949</b>	<b>214 926 282</b>	<b>215 808 097</b>
9	<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>6 176 300</b>	<b>3 120 287</b>	<b>2 512 524</b>	<b>-3 149 440</b>	<b>-2 958 862</b>	<b>-3 396 830</b>
10	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
11	Utbyte	-4 226 500	-4 610 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000
12	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000
14	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
15	<b>NETTO FINANSUTGIFTER</b>	<b>7 367 533</b>	<b>9 434 305</b>	<b>14 664 000</b>	<b>14 830 000</b>	<b>14 131 000</b>	<b>13 495 000</b>
16	Motpost avskrivningar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
17	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>463 672</b>	<b>229 592</b>	<b>4 851 524</b>	<b>-644 440</b>	<b>-1 152 862</b>	<b>-2 226 830</b>
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
18	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

19	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
20	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsond	-4 706 141	170 408	-3 776 533	-269 206	232 362	1 306 330
21	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
<b>22</b>	<b>SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>-2 587 307</b>	<b>-229 592</b>	<b>-4 851 524</b>	<b>644 440</b>	<b>1 152 862</b>	<b>2 226 830</b>
23	Framført til inndeckning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0

<b>Programområde</b>		<b>Rekn. 2018</b>	<b>Budsj. 2019</b>	<b>Budsj. 2020</b>	<b>Budsj. 2021</b>	<b>Budsj. 2022</b>	<b>Budsj. 2023</b>
PO 1	Sentraladministrasjon og fellesinntekter/-utgifter	29 280 940	26 126 300	28 139 203	28 896 873	29 279 524	30 591 784
PO 2	Skule og oppvekst	74 956 554	77 684 715	78 361 189	75 195 750	76 563 795	76 123 350
PO 3	Helse og omsorg	79 268 575	82 628 836	85 025 179	83 081 280	82 556 917	82 566 917
PO 4	Samfunnsutvikling og drift	20 402 812	18 087 105	15 037 559	14 201 046	14 201 046	14 201 046
<b>Sum</b>	<b>BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO</b>	<b>203 908 881</b>	<b>204 526 956</b>	<b>206 563 130</b>	<b>201 374 949</b>	<b>202 601 282</b>	<b>203 483 097</b>

## Økonomisk oversyn drift

Post	Etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-6	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 690 606	-12 662 389	-15 634 144	-18 605 927
4	Andre skatteinntekter	-6 571 758	-6 266 000	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000	-6 316 000
5	Andre overføringer og tilskot frå staten	-13 802 735	-13 203 200	-10 811 000	-9 285 000	-8 485 000	-8 115 000
6	Overføringer og tilskot frå andre	-51 730 046	-33 077 710	-36 757 265	-36 505 966	-32 465 386	-32 491 926
7	Brukarterbetingar	-12 872 945	-13 137 207	-13 557 324	-13 423 956	-13 333 956	-13 052 956
8	Sals- og leigeinntekter	-34 851 161	-36 608 229	-37 862 651	-37 267 352	-37 073 352	-36 895 352
9	<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-310 266 894</b>	<b>-296 554 815</b>	<b>-304 552 846</b>	<b>-304 046 663</b>	<b>-300 757 838</b>	<b>-301 645 161</b>
10	Lønsutgifter	166 840 395	160 921 019	168 948 195	165 483 989	163 975 078	163 625 058
11	Sosiale utgifter	38 516 675	38 934 223	38 038 186	39 106 225	39 191 295	39 786 970
12	Kjøp av varer og tenester	76 370 037	71 099 700	68 601 401	65 775 121	64 366 295	64 543 455
13	Overføringer og tilskot til andre	21 635 926	16 395 160	19 152 588	18 206 888	17 941 308	17 967 848
14	Avskrivningar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
15	<b>SUM DRIFTSUTGIFTER</b>	<b>316 443 194</b>	<b>299 675 102</b>	<b>307 065 370</b>	<b>300 897 223</b>	<b>297 798 976</b>	<b>298 248 331</b>
16	<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>6 176 300</b>	<b>3 120 287</b>	<b>2 512 524</b>	<b>-3 149 440</b>	<b>-2 958 862</b>	<b>-3 396 830</b>
17	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
18	Utbyte	-4 226 500	-4 610 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000	-3 375 000
19	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
20	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

21	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
<b>22</b>	<b>NETTO FINANSUTGIFTER</b>	<b>7 367 533</b>	<b>9 434 305</b>	<b>14 664 000</b>	<b>14 830 000</b>	<b>14 131 000</b>	<b>13 495 000</b>
23	Motpost avskrivningar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
<b>24</b>	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>463 672</b>	<b>229 592</b>	<b>4 851 524</b>	<b>-644 440</b>	<b>-1 152 862</b>	<b>-2 226 830</b>
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
25	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500
26	Netto avsetjingar til, eller bruk av bunde driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
27	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsfond	-4 706 141	170 408	-3 776 533	-269 206	232 362	1 306 330
28	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
<b>29</b>	<b>SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>-2 587 307</b>	<b>-229 592</b>	<b>-4 851 524</b>	<b>644 440</b>	<b>1 152 862</b>	<b>2 226 830</b>
30	Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0
<b>31</b>	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT i prosent av SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-0,15 %</b>	<b>-0,08 %</b>	<b>-1,59 %</b>	<b>0,21 %</b>	<b>0,38 %</b>	<b>0,74 %</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

## Investeringar i varige driftsmidlar

Investeringstiltak	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Trafikktryggleikstiltak	967 009	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Nytt hovudnett/anlegg VA Nordbygdi industriområde 1)	0	8 600 000	8 600 000	0	0	0
Ny avkøyrslle Nordbygdi industriområde 1)	0	5 000 000	5 000 000	0	0	0
Vassverk Seljord sentrum (sluttføring) 1)	0	500 000	500 000	0	0	0
Ombygging Heddeli bu- og servicesenter	0	0	10 000 000	0	0	0
Etablering av hardbruksbustader	0	0	2 000 000	0	0	0
Nytt varmestyringssystem Nesbukti pleie- og omsorgssenter	0	0	1 062 500	0	0	0
Heve dispensasjon på Flatdal skule	0	0	750 000	0	0	0
Kommunal teknikk	0	0	750 000	0	0	0
Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	598 397	8 925 000	0	0	0	0
Århus industriområde, vavn og avlaup	8 800	2 166 000	0	0	0	0
"Framskutt eining" til brannvesenet	0	1 125 000	0	0	0	0
Breibandutbygging Manndal - Langlim	0	813 000	0	0	0	0
IT-investering sentraladministrasjonen	0	625 000	0	0	0	0
Brannvarsling og brannteikningar Seljord ungdomsskule	0	500 000	0	0	0	0
Trykkforsterkar vassføring Sundbøhaugen	0	410 000	0	0	0	0
Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag	200 000	150 000	0	0	0	0
Bukollektiv/Dagaktivitetssenter/Tilbygg demensavdeling/Garasjeanlegg	32 201 834	0	0	0	0	0
Ledningsnett Vekan	4 603 463	0	0	0	0	0
IT-lisensar (Citrix og Microsoft)	1 162 028	0	0	0	0	0
Slamcontainer på Seljord renseanlegg	565 248	0	0	0	0	0
Inventar og interiørarkitekt til nytt bibliotek	520 565	0	0	0	0	0
Rehabilitering av Bygdarå bru	436 134	0	0	0	0	0
Nytt overvakkingssystem ytre anlegg (avløp)	422 151	0	0	0	0	0
Grøntanlegg/Parkering (rive gamle biblioteket)	359 965	0	0	0	0	0
Steinmoen. Omgjering av leilighet til to bu-einingar	357 610	0	0	0	0	0

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Nytt vassverk i Seljord	212 108	0	0	0	0	0
Fiberkabel til skulane i sentrum	201 203	0	0	0	0	0
Kompressor pusteluft røykdykkarar	134 139	0	0	0	0	0
Bil flyktningetenesta (og EMF)	117 000	0	0	0	0	0
Båt til brannvesenet	114 189	0	0	0	0	0
Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	97 146	0	0	0	0	0
Elektroniske reiserekningar/Reisemodul	57 228	0	0	0	0	0
Elektronisk fakturabehandling (av inngåande fakturaer)	33 550	0	0	0	0	0
Stormoen gnr. 125/10	23 151	0	0	0	0	0
Bustadområde Tømmeråsen teig 3. Jordmasse/grønt i 2016, annonsering i 2017	20 707	0	0	0	0	0
Bustadområde Sundbøhaugen	1 923	0	0	0	0	0
Lakshøl	1 197	0	0	0	0	0
<b>Sum investeringar i varige driftsmidlar</b>	<b>43 416 741</b>	<b>29 814 000</b>	<b>29 662 500</b>	<b>1 000 000</b>	<b>1 000 000</b>	<b>1 000 000</b>

## Bevilgningsoversyn investering

Post	Etter budsjett- og rekneskapsforskrifta § 5-5	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Investeringar i varige driftsmidlar	43 416 741	29 814 000	29 662 500	1 000 000	1 000 000	1 000 000
2	Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
3	Investeringar i akskar og andelar i selskap	891 789	892 000	833 000	808 000	808 000	808 000
4	Utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
5	Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
<b>6</b>	<b>SUM INVESTERINGSUTGIFTER</b>	<b>44 308 530</b>	<b>30 706 000</b>	<b>30 495 500</b>	<b>1 808 000</b>	<b>1 808 000</b>	<b>1 808 000</b>
7	Kompensasjon for meirverdiavgift	-7 777 036	-1 813 000	-3 437 500	-200 000	-200 000	-200 000
8	Tilskot frå andre	-19 263 578	-1 580 000	-980 000	-480 000	-480 000	-480 000
9	Sal av varige driftsmidlar	-1 177 660	0	-1 227 500	-227 500	-227 500	-227 500
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0	0	0
11	Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0
12	Mottekne avdrag på utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
13	Bruk av lån	-15 214 266	-26 421 000	-24 245 000	-320 000	-320 000	-320 000
<b>14</b>	<b>SUM INVESTERINGSINNTEKTER</b>	<b>-43 432 540</b>	<b>-29 814 000</b>	<b>-29 890 000</b>	<b>-1 227 500</b>	<b>-1 227 500</b>	<b>-1 227 500</b>
15	Vidareutlån	650 824	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
16	Bruk av lån til vidareutlån	-650 824	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
17	Avdrag på lån til vidareutlån	1 019 415	0	617 000	617 000	617 000	617 000
18	Mottekne avdrag på vidareutlån	-678 772	0	-282 000	-282 000	-282 000	-282 000
<b>19</b>	<b>NETTO UTGIFTER VIDARELÅN</b>	<b>340 643</b>	<b>0</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>
20	Overføring frå drift	-626 824	0	-102 500	-915 500	-915 500	-915 500
21	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne investeringsfond	12 191	0	0	0	0	0
22	Netto avsetjingar til, eller bruk av ubundne investeringsfond	-602 000	-892 000	-838 000	0	0	0
23	Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0	0	0
<b>24</b>	<b>SUM OVERFØRING FRÅ DRIFT OG NETTO AVSETJINGAR</b>	<b>-1 216 633</b>	<b>-892 000</b>	<b>-940 500</b>	<b>-915 500</b>	<b>-915 500</b>	<b>-915 500</b>



Seljord kommune

## Kommentarar til budsjett 2020 og økonomiplanperioden 2020-2023.

### Innleiing

Denne delen av "Gul bok" inneholder kommentarar til tal-delen av budsjettet, og er ei oppfølging av handlingsprogrammet som utgjer fyrste del av dokumentet. Kommentardelen startar med eit samandrag av hovudtrekka i budsjettet, deretter kjem det ein kommentardel til investeringsbudsjettet før kvart programområde blir kommentert.

### Økonomiske målsettingar

For å kunne måle kommunen sin økonomiske situasjon og gje føringar til budsjettet er det stilt opp nokre økonomiske faktorar som eit styringsverktøy.

I % av driftsinntekter	Anbefalt nivå	Kommune-styrets måltall
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %
Dispositionsfond	5 % - 10 %	5 %
Renter og avdrag	2 % - 3 %	3 %
Låne finansiering av investeringar	50 % - 60 %	50 % - 60 %

Det har vore tilrådd at netto driftsresultat som eit gjennomsnitt over tid burde vere 3 %. Dette har vore "tommelfingerregelen" for god økonomistyring. I "Rapport frå Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi" frå november 2014 vert det tilrådd eit nivå for netto driftsresultat på 1,75 %. Bakgrunnen for denne endringa er endring i korleis momskompensasjonen frå investeringar skal bokførast. Før skulle desse inntektene bokførast i driftsrekneskapen og det var friviljug om ein ville føre desse inntektene over i investeringsrekneskapen som eigenkapital. Dersom ein ikkje gjorde det, var det "lett" å få eit driftsresultat på 3 %. Slik sett kan ein seie at det er like vanskeleg å få eit netto driftsresultat på 1,75 % på "rett" måte, som det var å få det på ein "lett" måte. Her skal det seiast at Seljord kommune har vore fornuftige og stort sett overført investeringsmomsen til investeringsbudsjettet.



Seljord kommune

## Disposisjonsfond

<b>Pr. 31.12.2018</b>	<b>10 063 000</b>
Budsjettet avsetjing i opphavleg budsjett 2019	193 000
K.sak 7/19, 14.03.2019 Lydanlegg kommunestyresalen	-40 000
K.sak 14/19, 02.05.2019 Støtte beredskap (garasje politi)	-300 000
K.sak 19/19, 20.06.2019 Disponering av mindreforbruk 2018	2 124 000
K.sak 22/19, 20.06.2019 Budsjettkontroll pr. 31.05.2019	-6 250 000
K.sak 48/19, 05.09.2019 Endring av kommunenummer	-200 000
<b>Disposisjonsfond pr. 05.09.2019</b>	<b>5 590 000</b>
Betra årsresultat 2019 (frå ÷ 6,25 mill. til ÷ 2,5 mill.). Overslag	3 750 000
<b>Disposisjonsfond pr. 31.12.2019 (overslag)</b>	<b>9 340 000</b>
Rådmannens framlegg til bruk 2020	-3 677 000
Rådmannens framlegg til bruk 2021	-169 000
Rådmannens framlegg til avsetjing 2022	332 000
Rådmannens framlegg til avsetjing 2023	1 406 000
<b>Disposisjonsfond pr. 31.12.2023 (overslag)</b>	<b>7 232 000</b>



Seljord kommune

## Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter")

Skattar og rammetilskot	Rekn. 2018	Budsjett 2019	Prognose 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Innbyggjartilskot	70 680 000	72 498 000	72 498 000	73 244 000	72 720 000	72 724 000	72 581 000
Utgiftsutjamning m.m.	23 825 000	23 792 000	23 792 000	27 090 000	26 158 000	25 218 000	24 436 000
Små-kommunetilskot	5 543 000	5 698 000	5 698 000	5 875 000	5 875 000	5 875 000	5 875 000
Skjønstilstskot	1 234 000	2 000 000	2 287 000 <b>1)</b>	1 500 000	0	0	0
<b>Sum fast del</b>	<b>101 282 000</b>	<b>103 988 000</b>	<b>104 275 000</b>	<b>107 709 000</b>	<b>104 753 000</b>	<b>103 817 000</b>	<b>102 892 000</b>
Skatteinntekter	74 391 000	75 388 000	74 489 000	77 306 000	77 291 000	77 106 000	76 776 000
Naturressursskatt	4 631 000	4 325 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000	4 375 000
Inntektsutjamning	6 964 000	7 217 000	9 086 000	6 543 000	6 542 000	6 527 000	6 500 000
<b>Sum variabel del</b>	<b>85 986 000</b>	<b>86 930 000</b>	<b>87 950 000</b>	<b>88 224 000</b>	<b>88 208 000</b>	<b>88 008 000</b>	<b>87 651 000</b>
<b>Sum "frie inntekter"</b>	<b>187 268 000</b>	<b>190 918 000</b>	<b>192 225 000</b>	<b>195 933 000</b>	<b>192 961 000</b>	<b>191 825 000</b>	<b>190 543 000</b>
<b>Reduksjon samanlikna med 2020</b>				<b>0</b>	<b>-2 972 000</b>	<b>-4 108 000</b>	<b>-5 390 000</b>
<b>Vekst "variabel del" (= skatt) samanlikna med "Prognose 2019"</b>				<b>0,3 %</b>	<b>0,3 %</b>	<b>0,1 %</b>	<b>-0,3 %</b>

- 1)** I 2019 fekk Seljord kommune kr 2 mill. i ordinære skjønsmidlar. I brev 02.10.2019 frå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark vart vi tildelt skjønsmidlar til «uføresette hendingar i 2019» på kr 287.000, derav kr 150.000 for å kompensere for utgifter som følgje av kommunereforma (les: nytt kommunenummer) og ei «generell» tildeling på kr 137.000.

«Sum fast del» i 2020 er sett opp etter Regjeringa sitt framlegg til Statsbudsjett.

I framskrivinga for 2021-2023 er det lagt til grunn prognosemodellen frå KS, som Seljord kommune brukar gjennom rammeavtala om "kommunaløkonomisk dokumentasjon" med Telemarksforskning i Bø. Sentrale element i framskrivinga er:

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

1. Realvekst på **0,4 %** kvart år.
2. Nasjonal skattevekst frå 2019 til 2020 på **2,1 %**.
3. Folketalsframskriving (og fordeling på aldersgrupper) som i SSB alternativ MMMM (hovudalternativet/»middelsalternativet»).
4. Innbyggjartal pr. 01.07.2019 (for den faste delen av rammetilskotet i 2020): **2.920**.
5. Innbyggjartal pr. 01.01.2020 (for inntektsutjamninga i 2020): **2.900** (pr. 07.11.2019 er innbyggjartalet **2.890**).
6. Frå 1. juli 2019 til 1. juli 2022 går talet på innbyggjarar 6-15 år (grunnskulealder) **ned frå 371 til 341** (ein nedgang på 30), og i aldersgruppa 2-5 år går talet **ned frå 102 til 88** (ein nedgang på 14).
7. I same periode aukar folketalet i aldersgruppene 80-89 år og over 90 år med 10, frå 164 til 174.
8. Det samla folketalet går ned frå 2.920 til 2.913.
9. Det høgaste innbyggjartalet «i moderne tid» var 1. desember 2014 med **3.014** (uoffisielt).

## Kraftinntekter

Kraftinntekt	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sal av konsesjonskraft	7 017 000	5 490 000	3 910 000	3 760 000	6 310 000	7 898 000	6 651 000	5 475 000	5 281 000	5 103 000
Naturressursskatt	4 458 000	4 222 000	4 325 000	4 485 000	4 631 000	4 375 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000
Konsesjonsavgifter	1 941 000	2 010 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000
Eigedomsskatt	7 972 000	7 995 000	8 272 000	7 147 000	6 481 000	6 486 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000
<b>Sum</b>	<b>21 388 000</b>	<b>19 717 000</b>	<b>18 448 000</b>	<b>17 333 000</b>	<b>19 363 000</b>	<b>20 700 000</b>	<b>19 216 000</b>	<b>18 040 000</b>	<b>17 846 000</b>	<b>17 668 000</b>
Gjennomsnitt rekneskap 2014-2018						Gjennomsnitt økonomiplan 2020-2023				
19 250 000						18 193 000				

«Sal av konsesjonskraft» for 2019-2023 er sett opp etter «Justert budsjett 2019» og «Estimat 2020-2023» i e-post 04.11.2019 frå Terje Bakka, dagleg leiar for Konsesjonskraftstyret (budsjett og estimat er ikkje handsama av styret). Til orientering: Seljord kommune sitt budsjett for 2019 er kr 6.008.000.

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Konsesjonsavgiftene er "inputen" på kraftfondet (Næringsfond I). NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) justerer konsesjonsavgiftene kvart 5. år. 2019 er første året i ny 5-årsperiode. Konsesjonsavgiftene forfall til betaling heilt i slutten av desember kvart år. Kva konsesjonsavgiftene vert i ny 5-årsperiode (2019-2023) veit vi ikkje pr. no, men ved justeringa ved førra periode gjekk dei opp kr 160.000.

### Utbyte frå aksjeselskap

Selskap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vest-Telemark kraftlag	2 850 000	1 900 000	1 900 000	2 850 000	4 180 000	5 130 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000
Telemark bilruter	40 000	40 000	47 000	47 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<b>Sum</b>	<b>2 890 000</b>	<b>1 940 000</b>	<b>1 947 000</b>	<b>2 897 000</b>	<b>4 230 000</b>	<b>5 180 000</b>	<b>3 375 000</b>	<b>3 375 000</b>	<b>3 375 000</b>	<b>3 375 000</b>
Gjennomsnittleg utbyte VTK. Rekneskap 2014-2019										
3 181 000										

Seljord kommune eig 19 % av Vest-Telemark kraftlag (VTK), til liks med dei andre Vest-Telemarkkommunane, med unnatak av Nissedal som eig 5 %. Kr 3.325.000 i årleg utbyte til Seljord kommune tyder eit samla utbyte til eigarkommunane på kr 17,5 mill. Utbytet vert utbetalt med bakgrunn i VTK sitt resultat året før.

I e-post 27.09.2019 til Øystein Tveit, rådmann i Kviteseid kommune, skriv Ketil Kvaale, administrerande direktør i VTK):

«Prognosa viser p.t. ca 40 mill i resultat, men er sårbar for kraftpris og temperatur i 4.kvartal. Forsiktig utbytteanslag kan då vera 17-18 mill.kr. Men vi garanterar ikkje at det ikkje kan bli lågare. Du kan gjerne bringe dette vidare til andre rådmenn.»

### Eigedomsskatt

Skatteobjekt	2020	2021	2022	2023
Kraftanlegg	6 299 000	6 299 000	6 299 000	6 299 000
Overføringsanlegg	1 095 000	1 095 000	1 095 000	1 095 000

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Produksjonsutstyr og installasjoner ("maskinskatt"). Overgangsordning	141 000	113 000	85 000	56 000
Næringseigedomar (tidlegare "verk og bruk"). Overgangsordning	156 000	156 000	156 000	156 000
<b>Sum "eksisterande" eigedomsskatt</b>	<b>7 691 000</b>	<b>7 663 000</b>	<b>7 635 000</b>	<b>7 606 000</b>
Næringseigedomar (Ny)	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bustad- og fritidseigedomar (Ny)	0	3 000 000	6 000 000	9 000 000
<b>Sum eigedomsskatt (ny)</b>	<b>0</b>	<b>5 000 000</b>	<b>8 000 000</b>	<b>11 000 000</b>
<b>Sum totalt</b>	<b>7 691 000</b>	<b>12 663 000</b>	<b>15 635 000</b>	<b>18 606 000</b>

Ved innføring av eigedomsskatt på bustader og fritidseigedomar må ein byrje på lågaste skattesats som er 1 promille og deretter kunne auke med maksimalt 1 promille kvart år til ein når maksimal sats på 5 promille. Når det gjeld verk og bruk (og næringseigedomar) er Seljord kommune for lenge sidan kome opp i 7 promille. Eigedomsskatt på verk og bruk vart innført i Seljord i 1976.

Regjeringa kome med framlegg om at maksimalsats frå 2021 for bustad- og fritidseigedomar skal vere 4 promille.

Rådmannen gjer framlegg om å innføre eigedomsskatt på alle faste eigedomar i heile Seljord kommune frå og med 2021, jf. eigedomsskattelova § 3 a, med ein skattesats på bustader og fritidsbustader på 1 promille i 2021, 2 promille i 2022 og 3 promille i 2023 og 7 promille for næringseigedomar i heile perioden.

Eigedomsskatten på ein bustadeigedom med ein formuesverdi (likningsverdi) i 2018 på kr 475.206 (kanskje ein gjennomsnitts bustadeigedom i Seljord kommune?) vert slik:

Formuesverdi (likning 2018)			475 206
Bustadverdi/Marknadsverdi = Formuesverdi	475 206	4	1 900 824
Obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 %	1 900 824	-30 %	-570 247
÷ Eventuelt botnfrådrag			0
Berekningsgrunnlag			1 330 577
Eigedomsskatt (år 1/2021)		0,1 %	1 331

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Eigedomsskatt (år 2/2022)	0,2 %	2 661
Eigedomsskatt (år 3/2023)	0,3 %	3 992
Eigedomsskatt	0,4 %	5 322
Eigedomsskatt	0,5 %	6 653

Formuesverdien (likningsverdi) er ein fjerdedel av marknadsverdien.

Det er kommunestyret som må bestemme om det skal vere botnfrådrag, og kor stort det eventuelt skal vere.

For næringseigedomar er det marknadsverdien (leigeverdien) som gjeld og Seljord kommune er allereie på 7 promille på slike eigedomar. Ein næringseigedom som får ein eigedomsskattetakst på kr 10 mill., må då årleg betale kr 70.000 i eigedomsskatt, og det er grunn til å tru at nokre næringseigedomar får ein god del høgare takst enn det, fleire vil nok få ein skatt over kr 100.000 pr. år (og nokre kanskje godt over det også). Mange næringseigedomar vert sjølvsagt taksert langt lågare enn kr 10 mill.

Nokre eigedomar er fritekne for eigedomsskatt, til dømes statlege og kommunale eigedomar, kyrkjer og eigedomar som vert drivne som gardsbruk eller skogsbruk (men våningshuset kan ikkje fritakast). Dessutan kan kommunestyret fritaka nokre typar eigedomar, til dømes eigedomane til friviljuge lag og organisasjonar, og bygningar med historisk verdi.

Inntektene frå den nye eigedomsskatten som er lagt inn rådmannens framlegg til budsjett er eit overslag. Det er lagt inn kr 1,5 mill. (rund sum) i 2020 til innleige av konsulentar/taksatorar til takseringsarbeidet, eventuelt òg ekstraarbeid for kommunalt tilsette, og eigedomsskattetakstnemnda.

**Eit oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester finst i eige vedlegg.**

## Brutto lånegjeld

Låneopptak/ Avdrag	Dato/År	Beløp	Antall innb. 1/7-19	Lånegjeld pr. innbyggjar
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>282 275 000</b>	<b>2 920</b>	<b>96 670</b>
Låneopptak	2019	2 000 000		
Avdrag	2019	-9 513 000		
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>274 762 000</b>	<b>2 920</b>	<b>94 097</b>
Låneopptak	2020	25 245 000		
Avdrag	2020	-13 029 000		
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>286 978 000</b>	<b>2 920</b>	<b>98 280</b>
Låneopptak	2021	1 320 000		
Avdrag	2021	-13 569 000		
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2021</b>	<b>274 729 000</b>	<b>2 920</b>	<b>94 085</b>
Låneopptak	2022	1 320 000		
Avdrag	2022	-13 542 000		
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2022</b>	<b>262 507 000</b>	<b>2 920</b>	<b>89 900</b>
Låneopptak	2023	1 320 000		
Avdrag	2023	-13 569 000		
<b>Lånegjeld</b>	<b>31.12.2023</b>	<b>250 258 000</b>	<b>2 920</b>	<b>85 705</b>

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

## Finanskostnader

Linenavn	Rekn. 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rådmannens budsjetrente i økonomiplanperioden			2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Renteinntekter og utbyte	-5 355 000	-5 968 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000	-4 725 000
<b>Sum renteinntekter og utbyte</b>	<b>-5 355 000</b>	<b>-5 968 000</b>	<b>-4 725 000</b>	<b>-4 725 000</b>	<b>-4 725 000</b>	<b>-4 725 000</b>
Renteutgifter på lån	4 256 000	6 180 000	6 967 000	6 982 000	6 687 000	6 392 000
Avdragsutgifter	8 428 000	8 896 000	12 412 000	12 952 000	12 925 000	12 952 000
Diskontering av avdragsutgifter med 3,1 % kvart år	0	0	0	-389 000	-766 000	-1 134 000
<b>Sum rente- og avdragsutgifter</b>	<b>12 684 000</b>	<b>15 076 000</b>	<b>19 379 000</b>	<b>19 545 000</b>	<b>18 846 000</b>	<b>18 210 000</b>
<b>Netto finanskostnader</b>	<b>7 329 000</b>	<b>9 108 000</b>	<b>14 654 000</b>	<b>14 820 000</b>	<b>14 121 000</b>	<b>13 485 000</b>

Kommunalbankens framlegg til budsjettrente	2020	2021	2022	2023
Lånerente med bruk av Norges Bank overslag	2,59 %	2,58 %	2,54 %	2,50 %
Lånerente med bruk av marknadsrenter	2,40 %	2,28 %	2,20 %	2,15 %
Gjennomsnitt av Norges Bank og marknad	2,50 %	2,43 %	2,37 %	2,33 %



Seljord kommune

## Pensjon

Det er budsjettet med kr 18,3 mill. i pensjonskostnad i 2020, aukande til kr 19,6 i 2021, kr 19,9 i 2022 og kr 20,6 i 2023. I tillegg kjem arbeidsgjevaravgift. Auken i pensjonskostnaden kjem først og fremst pga. aukande «amortisering av tidlegare år premieavvik». Korleis pensjonskostnaden vert utover i økonomiplanperioden er usikkert. Pedagogisk personale er innmeldt i Statens Pensjonskasse, alle andre i Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

For å unngå store variasjonar i pensjonskostnaden, er det innført ei ordning som skal jamne ut utgiftsført pensjonskostnad over tid. Denne ordninga, som kom i 2002, har ført til at kommunane dei siste åra har utgiftsført ein lågare pensjonskostnad enn det dei verkeleg har betalt inn i premie. Pr. 31.12.2018 har Seljord kommune i åra 2002-2018 utgiftsført i rekneskapen kr 13,2 (ekskl. arbeidsgjevaravgift) mindre enn det som faktisk er betalt inn i pensjonspremie. Dette beløpet skal utgiftsførast ("amortiserast") i åra som kjem. Premieavviket for 2002-2010 skal amortiserast over 15 år, 2011-2013 over 10 år og premieavvik for 2014 og frametter over 7 år.



Seljord kommune

## Investeringar

Investeringsbudsjettet er hovudsakleg ei realisering av tidlegare politiske vedtak. Det bør i løpet av 2020 vurderast om kommunen skal ha ei øvre grense for kor lang tid det kan gå frå politiske vedtak vert fatta og til dei blir realisert, eller har fastsett tid for realisering, før saka kjem opp til ny politisk handsaming. Eit døme på eit slikt vedtak kan vere ny avkøyring frå E 134 og straumtilførsel til industriområdet som vart vedteke i samband med budsjett 2015 og der det framleis ikkje er fastsett tidspunkt for oppstart. Ein del av investeringsutgiftene kjem som fylgje av eksterne pålegg etter tilsyn, og som fylgje av slitasje eller skade på eksisterande kommunale eidedalar, dvs. "må-oppgåver". Nokre av kostnadene i investeringsbudsjettet er usikre. Fleire av investeringar er relatert til vatn og avlaup (VA) og vert finansiert av innbyggjarane gjennom kommunale avgifter.

Som tiltak i handlingsprogrammet, for å nå målsetjinga om at Seljord skal leggje til rette for meiningsfulle kultur –og fritidsaktivitetar for alle, er det vedtatt å planlegge nytt badeanlegg i 2020, dette er ikkje kostnadsbereknad og er ikkje med i rådmannen sitt budsjettframlegg.

Detaljar om investeringane går fram av tabell "Budsjettkjema 2A og 2B"

### **Seljord vassverk**

Sluttsum for investering i nytt vassverk for Seljord sentrum er totalt på kr 500.00. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene.

### **VA-anlegg på Århus industriområde (inkl. ny brønn.)**

Det blei i 2012 løyvd kr. 4.000.000 til etablering av nytt VA nett på Århus. Arbeidet starta opp i 2017. Det er satt av ekstra kr. 400.000 i midlar til konsesjonssøknad og grunneverv av ny brønn i 2019. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene. Arbeidet er venta avslutta våren 2020.

### **Nytt avløpsanlegg på Bjørgesida.**

Det står att litt arbeid som må gjennomførast til våren 2020. Estimert kostnad er 600.000,-.

## Nytt VA nett til Nordbygdi industriområde.

Kostnadsoverslag for nytt leidningsnett - hovudstrek VA, samankopling av gammal og ny vassleidning, kryssing av Bygdaråi samt forsterkning av vassleidning frå Dyrskuplassen til Nordgardstangen. Kostnad, like i overkant av kr. 8.600.000, gjer at kostnaden med å framføre vatn og avlaup er svært høg sett i forhold til potensielle nye abonnentar. Kostnaden med framføring av vatn og avløp vil bli belasta kommunens eksisterande abonnentar og vil utgjer ca.12.000 kr totalt pr. abonnent fordelt på avskrivingstida på 40 år. Investeringsramme på ytterlegare 900.000,- som blei løyvd ekstra i budsjett 2018, vart i budsjett 2019 trekt ut etter ordførars (Halfdan Haugan) understrekking om at dette var løyvd med bakgrunn i ei misforståing i kommunikasjonen med Telemark Bilruter AS.

## Trafikktryggleikstiltak.

På same måte som tidlegare år, vert det lagt fram forslag om å vidareføre arbeidet med trafikktryggleik gjennom investeringar i infrastruktur for å medverke til auka tryggleik i den lokale trafikken. Løyvinga nyttast i samsvar med plan for trafikktryggleik. Det er budsjettert med kr 1 mill. årleg. Tilskot frå fylkeskommunen på inntil 60% og mva kompensasjon gjer at den kommunale delen utgjer ca. kr. 320.000 årleg

## Kommunal teknikk

Det er behov for eit strøsandlager med moglegheit til å plassere sesongutstyr under tak. Dette er eit lager som er tenkt plassera på tomta til Seljord reinseanlegg. Eit slik lager gjer at ein kan ta i mot strøsand i større kvanta, og frå fleire tilbydarar. Noko som vil gje reduksjon i kostnad over tid. Kostnad for bygging av lager er på ca 400.000,-.

Det er behov for å investere i ein beitepussar/krattknusar og eit isskjær til kommunale vegar. Med dette utstyret i eigen regi kan SK føreta kantvegetasjonsrydding sjølv og når behovet er der. Ved å skjerpe inn på brøytinga vil ein risikere at det kan bli litt meir behov for ishøvling. Å leige ein stor høvel ligg ca på 2000,- i timen, og etterspørselet er stor slik at SK ikkje får ekstern ishøvling når det er behov. Kostnad for dess to redskapa er på omlag 200.000,- og ein venter at investeringa vil betala seg over 3-4 år.

## Ny avkøyring til industriområdet i Nordbygdi.

Reguleringsplanen for Nordbygdi (vedteke 11.06.09) legg opp til å utvikle industriområdet mellom elva og E 134 i Nordbygdi. For å realisere dette må det lagast ny avkøyring frå E 134 og ny straumtilførsel. Dette er kostnadsrekna til om lag kr. 5.000.000. inkl. mva., og ein sum på kr. 3.500.000 mill. inkl. mva. vart vedteke som ein del av investeringsbudsjett for 2015. Summen har auka ettersom tiltaket ikkje er gjennomført, samt at nye kostnadsberekingar er lagt til grunn. Kostnad for tiltaket jamfør vedtak i formannskapet sak 86/16, er ikkje tatt høgde for når kostnadsberekinga blei utarbeida.

## Etablering av hardbruksbustader

Det er naudsynt for kommunen å vurdere å gå til innkjøp av såkalla hardbruksbustader. Seljord kommune må finne egna tomteområde, kjøpe inn modular eller bygge hardbruksbustader ein stad som er sentral i forhold til offentlege tenestetilbod. Det er vurdera at det er behov for inntil 3 stk. slike bustader. Husbanken kan gje tilskott og rimeleg lån, men dette må utgreiast nærmere. Det er syna eit tilskot på 20% for kjøp av tomt/bustadeigedom som kan passe for føremålet.

## Heve dispensasjon Flatdal Skule

Seljord kommune har ikkje godkjent Flatdal skule etter forskrift om miljøretta helsevern. Det er gitt dispensasjon til hausten 2020. Teknisk eining har gjennomført noko naudsynt vedlikehald, samt utbetra noko av tilhøva i 2019. Det står att noko av det mest preserande som gjeld arbeidshøve for dei tilsette. Det er planlagt å rive ein innveregg slik at vi får til eit arbeidsrom som stør krava.

## Nytt varmestyringssystem Nesbukti

Varmestyrings systemet på Nesbukti er frå 2003, dette systemet er därleg, og ein slit med å halde det operativt. Fare for havari er til stade. Firmaet som levera dette i si tid eksisterar ikkje lenger. Det bør difor investera i ei oppgradering til eksisterande toppsystem på heile bygget. Tilbygget på Nesbukti og Nestunet har det nye systemet.

## Ombygging Heddeli

Kostnad av ombygging Heddeli er estimert til å ligge mellom 7.5 millionar og 8.5 millionar kr. det er litt over anslaget som blei gitt i vår. Brannteikningar og brannrapport er utarbeida, og ein har fått Skorve ent. til å gje eit kostnadsoverslag. Det er forslag om å selge fylgjande kommunale eigedom: Moganvegen 1 - Dagsenter Psykiatri

Det er uvisst kva som vil bli salssum for huset, men ein har satt eit lågt estimat på 1.000.000 for sal av kommunal eigedom.

**Budjettskjemaet «Investeringar i varige driftsmidlar» syner ein samla oversikt over investeringstiltak i budsjett 2020 og i økonomiplanperioden.**

## Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter

### Innleiring

Sentraladministrasjonen bidreg til fellesstenester for alle programområdane. I følgje ein landsdekkande undersøking våren 2019 utført av Agenda Kaupang, ligg Seljord på normalen når det kjem til talet på tilsette i administrasjon. Tilsette i sentraladministrasjonen er rådmannsteamet, arkiv, sentralbord, personal- og økonomi, noko reinhald og sekretær/møtehandsamar til politiske møte.

Programområde har eit «alt for stort» budsjett i forhold til talet på tilsette. Dette fordi det er her kommunens pensjonsavsetting, kommunens store avtalar, kostandar for drift av folkevaltordninga også ligg innunder.

### Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO1 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

<b>Kapittel : Sentraladministrasjon</b>					
Tiltak	<b>1: Avvikle internpostkøyring</b>				
Beskrivelse	Seie opp dagens internpostbod, erstatte med digitale løysingar og tildele einingane ansvar for å hente og bringe eigen post.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107
<b>Sum inntekter</b>	0	0	0	0	0
<b>Sum netto</b>	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	-91734	-119791	-119791	-119791	-451107

Tiltak	<b>2: Redusere eller kutte i stilling ansvar 116 - 50% stillingsheimel</b>				
Beskrivelse	Redusere stilling knytt til sentraladministrasjonen med 50 %. Det er for tidleg å seie kvar dette kan bli tatt. Dette er ikkje gjennomførbart før tidlegast frå 2021.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	0	-334347	-334347	-334347	-1003041
<b>Sum inntekter</b>	0	0	0	0	0
<b>Sum netto</b>	0	-334347	-334347	-334347	-1003041
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	0	-334347	-334347	-334347	-1003041

## **Ansvar 100 – Folkevalde**

Val i 2021 og 2023. Det er budsjettera med støtte til dei politiske partia, dette er ei frivillig ordning. Ordinær partistøtte kjem over statsbudsjettet.

## **Ansvar 101 – Kontrollorgan mm.**

Budsjettet omfattar utgifter til kommunal revisjon og drift av kontrollutvalet og er i samsvar med kontrollutvalet si innstilling til kommunestyret for budsjettåret 2020.

## **Ansvar 110 – Rådmannskontor og fellestenester**

Budsjettet omfattar drift av rådmannskontoret og ei rekke fellesfunksjoner i kommunen. Budsjettet tek høgde for vidareføring av dagens nivå, med mindre justeringar på bakgrunn av erfaringstal i 2018 og 2019.

Som fylgje av endringsprosessen har det vorte ei auke i oppgåver og støttefunksjonar overfor einingsleiarane. Dette reknar vi med at er ein naturleg konsekvens i ein overgangsperiode der desse rollane er viktige for å lære opp, støtte og trygge einingsleiarane i deira nye oppgåver. Det vert vurdert som som ugunstig å gjere reduksjon på dette området i budsjettåret 2020. Ein reduksjon kan tidlegast bli vurdera i 2021, når vi meiner et einingsmodellen bør vere tilstrekkeleg stabilisert

## **Ansvar 111 – Økonomiavdelinga**

Budsjettet gjeld drift av økonomiavdelinga. Det er lagt inn kr 1,5 mill. (rund sum) til konsulent/taksator til taksering av alminneleg eigedomsskatt.

## **Ansvar 112 – IT**

Budsjettet omfattar drift av IKT innan alle avdelingane. Ein stor del av budsjettet går til driftsavtale med ekstern driftsoperatør, aspIT. I tillegg er det budsjettera med kostnader til lisensar og andre vedlikehaldsavtaler på ei rekke fagsystem innan arkiv, økonomi, skatt, helse, skule, pleie og omsorg, sosial, kart og oppmåling mm.

## **Ansvar 113 – Telefon**

Budsjettet omfattar i hovudsak kostnader knytt til abonnement og teletrafikk.

## **Ansvar 114 – Forsikringar**

Budsjettet omfattar kommunens forsikringar. Kommunen har inngått forsikringsavtaler gjennom forsikringsmeklaren Pareto. Kommunen har communal ansvarsforsikring, tingforsikring, gruppeliv, yrkesskade, barneulykke og forsikring av motorvogner i forsikringsselskapet Protector Forsikring. Reiseforsikring er i Europeiske reiseforsikring.

## **Ansvar 116 – Personalavdelinga**

Budsjettet omfattar drift av personalavdelinga, inkludert løn, fråvær og refusjon, merkantil avdeling med ekspedisjon, post og arkiv, samt administrasjonslokale. I tillegg ligg bedriftshelsetenesta, og andre felleskostnader som til dømes opplæringsplan og felles velferdstiltak for tilsette til dette området.

Forslag til kutt på ansvar 116 dreiar seg om reduksjon i støttefunksjonar, som alle vil medføre merkbare konsekvensar ute i organisasjonen i form av redusert servicenivå, tregare handsaming og mindre tid til støtte og opplæring.

Internposttenesta er ei serviceteneste for alle einingar og avdelingar i Seljord sentrum. Intern og ekstern post til og frå lokasjonane blir henta og bringe til kommunehuset eller vidare sending med posten kvar arbeidskvartdag. Oppgåva inkluderer frankering av post og utlevering av pakker som kjem til kommunehuset, men skal ut på dei ulike arbeidsplassane. Vi ser at delar av oppgåva kan bli erstatta ved at vi utnytter dei digitale hjelpeMidla til intern kommunikasjon mellom einingar og administrasjonen. Post som skal ut av kommunen kan i stor grad bli send via sak- og arkivsystemet ePhorte eller andre system som kommunen brukar for å kommunisere med innbyggjarane på, som t.d. utsending av fakturaer og purringar på desse. Noko post vil truleg bli sendt pr. post også i komande budsjettår. Vi kan derfor ikkje eliminere frankeringskostnadane heilt.

Ved ei slik endring må einingar og avdelingar sjølv sjå til at post blir henta og sendt. Endringa vil gå ut over eksterne bedrifter i kommunen som nyttar seg av frankering og sending av post via kommunen. Desse blir fakturert for den posten dei frankerer ved hjelp av kommunens frankeringsmaskin.

Stillinga som arkivleiar blir ledig frå slutten av januar 2020. Det er vurdert om denne kan bli sett i samanheng med sekretærstillinga knytt til merkantil avdeling. Ei slik samanslåing kan ikkje kombinerast med ei eventuelt avvikling av sentralbordet, då det vil gå ut over dei same ressursane. Arkivområdet har vore prioritert dei siste fire åra. Vi har fått auka kompetanse på feltet og det er bygd opp ei kvalitativt god teneste som det er viktig å ta vare på vidare. Ei slik samanslåing vil føre til mindre tid til kvar oppgåve og dermed fare for redusert kvalitet på arkivarbeidet. Samtidig vil det gå ut over arbeidet som formannskapssekretær og politisk møtehandsaming. Ein reduksjon i arkivleiarrolla vil føre til mindre tid til opplæring og støtte overfor einingsleiarar og andre som skal bruke ePhorte (arkivsystemet).

Det er sannsynleg at arkivoppgåvene fyller ei full stilling i seg sjølv. I tillegg har denne rolla til no hatt ansvar for planlegging og gjennomføring av val annakvart år. Dette er et tilleggsoppgåve som tek mykje tid pga. kursing via valdirektoratet i forkant av valperioden, førehandsrøysting, tidegrøysting og sjølv valdagen, inkludert rapportering og etterarbeid. I valåret utgjer dette arbeidet periodevis opp mot 50 % arbeid.

## **Ynskje om eigen reinhaldsavdeling**

I løpet av endringsprosessen kommunen har gjennomført i 2018 og 2019, kom det sterke ynskje frå einingsleiarane om å etablere ei eigen avdeling for alle reinhaldarar i kommunen. I dag ligg reinhald organisert under den einskilde eining eller avdeling, og nærmeste leiar er ein fagperson med kompetanse innanfor eit heil anna fagområde enn reinhald.

Det vart sett ned ei arbeidsgruppe som hadde som mandat å jobbe med spørsmålet om etablering av ei reinhaldsavdeling. Tillitsvalde og vernetenesta har vore involverte i arbeidet. Arbeidsgruppa si anbefaling er å sette i verk ei reinhaldsavdeling som omfattar alle reinhaldarar i kommunen.

Sidan august 2017 har kommunen hatt ein reinhaldsleiar tilsett ved kommunehuset, som har hatt ei 20 % administrativ ressurs i tillegg til reinhald av kommunehus og NAV-kontoret. Denne leiarressursen skulle i utgangspunktet dekke fagleg leiing av reinhaldarar ved skular og

barnehagar i sentrum, samt ved helsesenteret. Leiarressursen har blitt utnytta av store delar av organisasjonen, ettersom dette arbeidet har blitt kjent. Erfaringa med denne organiseringa er positiv, og vi tenkjer å bygge vidare over same lest.

Styrken ved å samle reinhaldarane er fleire. Det handlar om å skape eit arbeidsmiljø for kollegaer som arbeider innanfor same felt, ha ein felles leiar som kan fylge dei opp fagleg, dele oppdatert kunnskap, samkøyre innkjøp og forsøke å bruke ressursar på tvers så langt det er mogleg, for i nokon grad å kunne spare inn på vikarutgiftene. Reinhaldsavdelinga vil ha ein felles leiar med personalansvar og i stor grad økonomisk ansvar.

For å etablere ei reinhaldsavdeling krev det ei auke i reinhaldsleiarressurs frå 20 til 80 %. Dette får vi til ved å tilsette ein reinhaldar i 60 % stilling, som kan ta seg av reinhaldet ved kommunehuset og NAV-lokala. Tiltaket inneber ei kostnadsauke på omlag 243 060 kr. Det er ikkje finne rom for dette i rådmann sitt framlegg til budsjett.

Konsekvensen av dette er endring i ansvar knytt til dagens reinhaldsleiar, slik at dette blir på eit meir overordna fagleg nivå og ikkje involvering i personalmessige oppgåver. Einingsleiarane må få det fulle ansvaret for reinhaldarane tilbake.

## **Heiltidskultur**

Seljord kommune melde seg av det KS-drivne prosjektet for heiltidskultur, *Nytt blick*, på nyåret i 2019. Vi såg at det ikkje var mogleg å få til godt arbeid med å etablere heiltidskultur samtidig med endringsarbeid og etablering av einingsleiarmodell i kommunen. Likevel har vi fått med oss verdigfull kunnskap som vi kan bygge vidare på, slik at arbeidet som var lagt ned fram til vi melde oss av, ikkje er fånyttes.

## **Ansvar 125 – Nav kommune**

Frå 01.01.2020 blir NAV Seljord ein del av NAV Vest-Telemark, med hovudkontor på Dalen i Tokke. Gerd Kari Skaalen blir leiar for dette NAV-kontoret. Gjeldsrådgjevar i 60 % stilling, vil vidare også vere tilsett i Seljord kommune, i ei stilling som er eit spleislag med resten Vest-Telemark kommunane. Gjeldsrådgjevar vil få kontorplass i Seljord.

Kostnadane for denne stillinga er fordelt etter folketalet i kommunane.

I 2019 er posten for økonomisk sosialhjelp kr 2.592.000, men ser ut til å bli på om lag kr 3.000.000. For 2020-2023 er budsjettet sett til kr 2.553.000 kvart år.

## **Ansvar 130 – Kyrkjelege føremål**

Budsjettet omfattar overføringer til tidligare Seljord kyrkjelege fellesråd, no Seljord sokn og til andre trudomssamfunn.

## **Ansvar 150 – Tilleggsløyvingar**

Budsjettet inneheld ein lønsreservepost på kr 4.855.000 som skal finansiere lønsoppgjeret i budsjettåret (med verknadsdato 01.05.2020). Tilleggsløyvingar til disposisjon for formannskapet (kr 120.000) og for ordførar og rådmann (kr 30.000) er vidareført på lik linje

med tidlegare år. Det er ført opp ein tilleggsløyvingspost til integrering av flyktningar på kr 500.000.

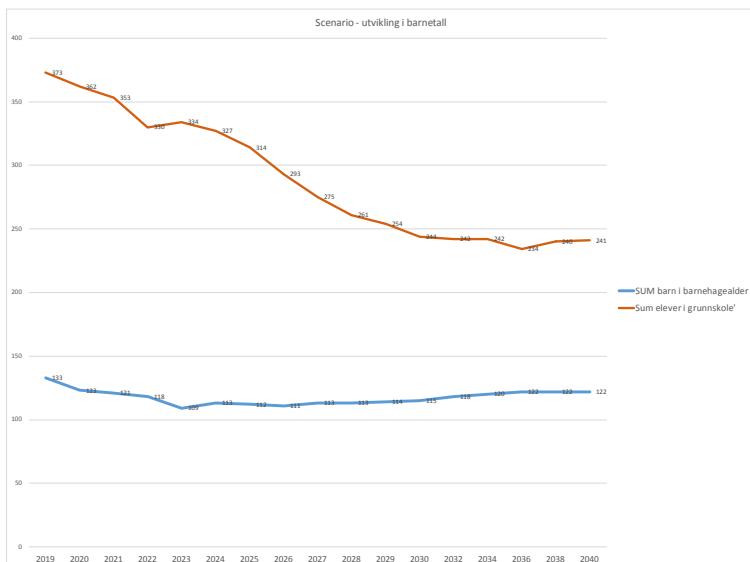
## **Ansvar 199 – Avskrivingar**

På dette ansvaret vert avskrivingane på anleggsmidla ført. Avskrivingane i økonomiplanperioden er stipulert til kr 12.325.000 kvart år. I kommunerekneskapen får ikkje avskrivingane nokon resultateffekt i driftsrekneskapen, men verdien av anleggsmidlane vert nedskrivne i balanserekneskapen (med kr 12.325.000 mill. kvart år).

## Programområde 2 Skule og oppvekst

### Innleiing

I barnehage- og skuleåret 2019/2020 har Seljord dei høgaste tala på barn og unge på lenge. Vi har fulle barnehagar og skular, og tar i bruk alle tilgjengelege areal. Dette er også første året med full bemannings- og pedagognorm i barnehage og skule. Vi går no inn i ein tid der vi møter store endringar knyta til tala på barn og elevar. Hausten 2020 vil nedgangen starte både i barnehage og skule. På sikt vil nedgangen ha størst betydning for skule, der nedgangen i elevtal vil vera dramatisk. Frå 376 elevar i dag til 241 elevar i 2040. Barn i barnehagealder vil gå litt ned de nærmeste åra, og deretter ligge relativt stabilt i lang tid. Frå 2019 til 2020 vil denne barnegruppa ha ein nedgang på om lag 8% (SSB, LLML).



I 2020 vil vi difor begynne å tilpassa kapasitet og bemanning i tråd med nedgangen som er omtala. Over ein periode på 10 år, må skulen redusera talet på pedagoggrupper frå 26 til 19.

I barnehage må vi redusera kapasitet og bemanning ned med om lag 18% i tida fram til 2023.

På veg inn i 2020, har vi ein del behov som har medført meirforbruk og ekstra innsats. Samstundes skal programområdet følgje opp fleire større politiske vedtak som 5-dagars skuleveke, omstillingss prosess og vidareføre og forankre den digitale satsinga. Vi har enno eit stort behov for ressursar til tilpassing og spesialpedagogiske støttetenester, i tillegg til oppfølging av framandspråklege elevar. Hausten 2020 startar fagfornyinga, med nye læreplanar i alle fag. Vi må følgje opp omstillinga og bruke tid på å setja oss inn i dei nye læreplanane. I tillegg trengs det nye læremidlar. Det må vi forsøke å sjå i samanheng med oppfølging av den digitale satsinga og innkjøp av digitale læremidlar.

Seljord kommune har ein vanskeleg økonomisk situasjon. Det er arbeidd for å finne moglege reduksjonar. Det økonomiske opplegget for skule og barnehage har ikkje rom for noko ekstra. Det meste av verksemda er sterkt regulert av krav og normer, og det er lagt til grunn at desse skal fylgjast. Det er redusert i ei rekke driftspostar og tiltak, og brukarbetalinga er auka for alle tenester. Det er ikkje tatt inn nokon auke eller investeringar i budsjettforslaget.

Samstundes vil det være naudsynt å peike på behov som er i programområdet. Skular og barnehagar melder om vedlikehaldsbehov, og behov for utbetrinigar. Flatdal skule driver på dispensasjon i forhold til forskrift om miljøretta helsevern, og må utbetrast slik at ein kan imøtekamma desse krava. Det er også naudsynt å følgje opp den digitale satsinga, både på utstyr, kompetanse og pedagogisk utviklingsarbeid. Barnehage har behov for iPadar og Smartboards, og vi har behov for å ferdigstille innføringa av nye administrative program i barnehage og skule. Vi må også ha på plass nytt LMS (Skooler), løysingar som kan følgje opp resultata til elevar og klassar (Insight/Engage) og digitalisering av eksamen.

Det er planlagt mottak av 10 nye flyktningar i kvart av dei nærmaste åra. Vi må følgje opp desse og dei minoritetsspråklege barn og elevane med særskilt norskundervisning og morsmålsopplæring. Dei fleste av dei minoritetsspråklege barna startar i barnehagen utan å kunne noko norsk. Barna krev meir av personalet for å venne seg til barnehagen og for å handtere barnehagedagen sin enn dei norske.

Budsjettforslaget rommar ulike tiltak for å komme så lågt ned som mogleg. Det føreslås å samlokalisere barnehageavdelinga i Åmotdal, og flytta barn og vaksne til avdelinga i Flatdal frå august 2020. Vidare blir det føreslått å samlokalisere alle born i Seljord barnehage frå hausten 2022, når barnetala har sykne så mykje at Seljord barnehage kan huse alle utan å byggje på eller byggje nye bygg. Tiltaket vil gje ein reduksjon i drifta, samstundes som det opprettheld det faglege nivået. Det er vurdera at det ikkje er økonomisk lønsamt å leggja ned skulen i Flatdal innanfor komande økonomiplanperiode. I 2026 er prognosane for barnetala slik at Seljord barne- og ungdomskule kan huse alle born i skulealder. Rådmannen foreslår å starte ein planlagt overføring frå Flatdal til Seljord i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

Som konsekvens av endringar i talet på barn og elevar, vil det leggjast opp til ein reduksjon i bemanning frå hausten 2020 både i skule, barnehage og kulturskule – til saman 6,2 årsverk, og i økonomiplanperioden omlag 10 årsverk.

## **Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO2 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:**

<b>Kapittel : Skule og oppvekst</b>						
Tiltak	1: Avvikle ekstra logoped.					
Beskrivelse	Bruke egne krefter til arbeid med TT i skoler/barnehager. Sagt opp avtale med AS.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
<b>Sum utgifter</b>	<b>-87 500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-87 500</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>17 500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17 500</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-70 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-70 000</b>	
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-70 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-70 000</b>	

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	2: Avvikle Flatdal bhg frå og med 2022				
Beskrivelse	Legge ned Flatdal Bhg i august 2022, alle barn i barnehagealder flyttast til Seljord bhg som no har plass til alle.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-565 892</b>	<b>-1 208 297</b>	<b>-1 774 189</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>96 743</b>	<b>398 703</b>	<b>495 446</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-469 149</b>	<b>-809 594</b>	<b>-1 278 743</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-469 149</b>	<b>-809 594</b>	<b>-1 278 743</b>

Tiltak	3: Avvikle samarbeid - Seljord økologiske hage				
Beskrivelse	Avtale om samarbeid og uttak av opplegg for barnehage, SFO og skule.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Seljord Barneskule (210)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-66 364</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>13 272</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-53 092</b>
Sted	Ansvar: Seljord ungdomsskule (211)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-61 260</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>12 252</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-49 008</b>
Sted	Ansvar: Heddeli barnehage (220)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-16 591</b>	<b>-66 364</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>3 318</b>	<b>13 272</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-13 273</b>	<b>-53 092</b>
Sted	Ansvar: Tussejuv barnehage (221)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-15 315</b>	<b>-61 260</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>3 063</b>	<b>12 252</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-12 252</b>	<b>-49 008</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-51 050</b>	<b>-51 050</b>	<b>-51 050</b>	<b>-51 050</b>	<b>-204 200</b>

Tiltak	4: Reduksjon vikarløn ferie				
Beskrivelse	Forventa mindre kostnader for vikarløn ferieavvikling.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-209 788</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

<b>Sum netto</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-209 788</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-52 447</b>	<b>-209 788</b>

Tiltak	<b>5: Reduksjon ansvar 200</b>				
Beskrivelse	Reduksjon, leige av driftsmidler				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-112 500</b>	<b>-112 500</b>	<b>-112 500</b>	<b>-112 500</b>	<b>-450 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>22 500</b>	<b>22 500</b>	<b>22 500</b>	<b>22 500</b>	<b>90 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-360 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-90 000</b>	<b>-360 000</b>
Tiltak	<b>6: Reduksjon ansvar 205</b>				
Beskrivelse	Reduksjon/fjerning av budsjettpostar: - inventar, anna inventar, ikt-utstyr, konsulenthjelp, vikarløn til bustad EMF 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-101 094</b>	<b>-101 094</b>	<b>-12 500</b>	<b>-12 500</b>	<b>-227 188</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>18 908</b>	<b>18 908</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>	<b>42 816</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-82 186</b>	<b>-82 186</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-184 372</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-82 186</b>	<b>-82 186</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-184 372</b>

Tiltak	<b>7: Flytte Vaksenopplæringa/Flyktningetenesta inn i NAV-bygget</b>				
Beskrivelse	Si opp avtalen med næringsbygget. Overta NAV-bygget, vil gje reduksjon i leiekostnad.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-196 250</b>	<b>-353 560</b>	<b>-353 560</b>	<b>-353 560</b>	<b>-1 256 930</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>39 250</b>	<b>70 712</b>	<b>70 712</b>	<b>70 712</b>	<b>251 386</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-157 000</b>	<b>-282 848</b>	<b>-282 848</b>	<b>-282 848</b>	<b>-1 005 544</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-157 000</b>	<b>-282 848</b>	<b>-282 848</b>	<b>-282 848</b>	<b>-1 005 544</b>

Tiltak	<b>8: Reduksjon av drift, kulturskulen</b>				
Beskrivelse	Nivå på drift av kulturskulen. Tiltaket syner reduksjon på 1,3 -1,5 årsverk fra 2021				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-664 000</b>	<b>-1 000 000</b>	<b>-1 000 000</b>	<b>-1 000 000</b>	<b>-3 664 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>95 700</b>	<b>95 700</b>	<b>95 700</b>	<b>95 700</b>	<b>382 800</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-568 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-3 282 800</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-568 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-904 300</b>	<b>-3 282 800</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	9: Salg av kompetanse sentralt til nabokommunar (logoped)					
Beskrivelse	Redusera eige tenesteomfang på logopedtenestar, salg til nabokommunar i 30-40% stilling frå 1/8 2020					
	2020	2021	2022	2023		Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		<b>0</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>		<b>-800 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>		<b>-800 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>		<b>-800 000</b>

Tiltak	10: Samlokalisering av Flatdal og Åmotsdal barnehager					
Beskrivelse	Reduksjon av bemanning og driftsutgifter som følge av sammenslåing. Premiss: Stillingar i konsekvensjustert budsjett 2020 (10100 og 10300): Flatdal 7,0 og Åmotsdal 3,35. Personalbehov 2020/2021 ved samlokalisering: 8,15. Reduksjon pr. 01.08.2020: 7,0 + 3,35 = 10,35 - 8,15 = 2,2 årsverk (snittløn 10100/10300 pr. årsverk: kr 467.576). Fom. 01.08.2020 er alle kontoane på ansvar 223 Åmotsdal barnehage nulla ut, og frå same dato er ansvar 222 Flatdal barnehage styrka med 1,15 årsverk. Postane for variabel løn er styrka med 16,43 %, tilsvarande høgdinga med 1,15 årsverk. Driftspostane som vart nulla ut på 223 er ikkje tilsvarande lagt på toppen på tilsvarande postar på 222, då barnetalet er om lag det same frå 01.08.2020 som i opphavleg budsjett 2020 for 222 (jf. underliggende konsekvensjustert budsjett). Men: Konto 11207 (diverseposten) er høgda med kr 50.000 (fom. 2021) og kr 20.833 i 2020, og posten for husleige (inkl. forsikring) på kr 130.000 pr. år er vidareført i heile perioden.					
	2020	2021	2022	2023		Totalt
Sted	Ansvar: Flatdal barnehage (222)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>430 012</b>	<b>954 418</b>	<b>954 418</b>	<b>954 418</b>		<b>3 293 266</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-22 462</b>	<b>-53 052</b>	<b>-53 052</b>	<b>-53 052</b>		<b>-181 618</b>
<b>Sum netto</b>	<b>407 550</b>	<b>901 366</b>	<b>901 366</b>	<b>901 366</b>		<b>3 111 648</b>
Sted	Ansvar: Åmotsdal barnehage (223)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-1 354 984</b>	<b>-2 982 731</b>	<b>-2 982 731</b>	<b>-2 982 731</b>		<b>-10 303 177</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>191 902</b>	<b>432 597</b>	<b>432 597</b>	<b>432 597</b>		<b>1 489 693</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-1 163 082</b>	<b>-2 550 134</b>	<b>-2 550 134</b>	<b>-2 550 134</b>		<b>-8 813 484</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-755 532</b>	<b>-1 648 768</b>	<b>-1 648 768</b>	<b>-1 648 768</b>		<b>-5 701 836</b>

Tiltak	11: Stillingsreduksjon i barnehagane
--------	--------------------------------------

Beskrivelse	Åmotsdal og Flatdal barnehagar kan ta totalt 62 %. Sentrum må behalde sine stillingar, må justere bemanning etter hovudopptak av barn i mars. Dersom vi skal kutte i sentrum kan vi ikkje ta imot nye flyktningar som er varsle skal kome i november/desember.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
<b>Sum utgifter</b>	<b>-280 589</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-1 444 901</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-280 589</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-1 444 901</b>	
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-280 589</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-388 104</b>	<b>-1 444 901</b>	

## Ansvar 200 - Undervisningskontoret

Ansvarsområdet inneholder utgifter og inntekter administrert av undervisningskontoret, inkludert enkelte fellesutgifter til dømes kurs og opplæring. Driftsnivået er vidareført som i 2019. Kontoret løner pedagogisk konsulent, spesialpedagog og logoped. Spesialpedagog og logopeden blir bruka i skule og barnehage for å oppfylle vedtak etter sakkunnig vurdering. I 2019 har vi leigd inn ekstra logoped som vikar i ein permisjonsperiode.

## Ansvar 205 - Avdeling for integrering og vaksenopplæring

Avdelinga har ansvar for einslege mindreårige, vaksenopplæringa og flyktningstenesta.

Ny organisering av tenestene i 2018 var naudsynt grunna stor auke av busetting av flyktningar 2016 til 2018. Ein legg til grunn at nivået på busetting vil vere 10 nye flyktningar årleg i økonomiplanperioden.

Busetting av flyktningar har vore viktig for å oppretthalde folketalet i Seljord. I perioden 2016 til 2018 busette kommunen 48 flyktningar. Auka busetting kom parallelt med at talet på nysfødde seljordingar var lågare enn tidlegare år. Nye framandspråklege barn til bygda kompenserte for denne nedgangen.

I 2017 og 2018 blei det etablert samarbeid med Kviteseid kommune om Vaksenopplæring for deltagarar i Introduksjonsprogram. I og med at Kviteseid ikkje lengre buset flyktningar, så blir samarbeidet avvikla etterkvart som deltagarane er ferdige i programmet. I løpet av 2020 vil det ikkje lengre vere deltagarar frå Kviteseid.

Seljord har så langt i 2019 bussset fire kongolesiske flyktningar og det er lagt til grunn at vi skal busette ein familie til i løpet av året.

I kommunestyremøtet juni 2018 fatta ein vedtak om bersetting av inntil 10 flyktningar kvart år dei neste fire åra. Seljord er ein av svært få kommunar med færre enn 5 000 innbyggjararar som får halde fram som bersettingskommune. Dette har vi tolka som at Imdi meiner kommunen har lykkast med integreringsarbeidet. Kva som skjer i økonomiplanperioden er likevel usikkert. Forslag til ny statsborgerlov/introduksjonslov stiller krav til tenester det er vanskeleg å levere for små kommunar. Behovet for bersetting er for og på eit svært lågt

nasjonalt nivå og det ser ut til å vere politisk fleirtal for å avgrense mottak og busetting av flyktingar. Imdi, integrerings- og mangfoldsdirektoratet, er under omorganisering. Frå 2021 vil det vere den nye regionen, Vestfold og Telemark, som tilrår busetting i kommunane. Det er difor vanskeleg å vite sikkert korleis framtida til tenestene vil bli i siste del av økonomiplanperioden.

## Seljord barne- og ungdomsskule

### Ansvar 210 og 211 – Seljord barne- og ungdomsskule

Skulen har i dag 289 elevar, fordelt på 166 på barnesteg og 123 på ungdomssteg. Elevtalet for skuleåret 2020/2021 vil synke. Det vil ikkje vere behov for ekstra bemanning for å innfri lærarnormen.

Det vil fortsatt vere eit stort behov for særskilt norskopplæring for dei minoritetsspråklege elevane. Det er også varsla at kommunen skal ta imot fleire flyktingar. Ein må også ta høgde for at desse elevane har rett på morsmålsopplæring.

Nye administrative system, digitalisering av eksamen og pedagogisk utviklingsarbeid i den digitale satsinga krev ressursar. Ressursar som er satt av til IKT går i all hovudsak til å løyse praktiske utforringar. Skulen får ikkje utnytta pedagogane i skuleutviklingsarbeid for å svare på den digitale tiltaksplanen.

Skulen vil få ein meirutgift på innkjøp av diverse lisensar på digitale læremidlar som dyslektilkarar har krav på. Det bør også settas av pengar til kursing av tilsette for eksempel leige inn forelesar frå dysleksivennleg skule slik at alle tilsette får ei grunnkompetanse i å avdekke og sette inn tiltak for elevar med dysleksi.

Fagfornyinga i skulen vil ta mykje tid og ressursar å implementere. Lærebøker og digitale ressursar må kjøpast inn. Oppgraderinga bør skje over ein 3 årspериode, men det må bli satt av midlar slik at skulen kan gjere dei investeringane som er naudsynt. Programmering kjem på timeplanen.

Seljord ungdomsskule endra foreldrebetalinga på kantinemat frå 1250 kr til 1425 kr hausten 2019 som eit tiltak for å realisere prinsippet om sjølvkost og sunne måltider i kantina og servere måltid etter helsedirektoratets retningslinjer for matservering i skulen.

SFO-tilsette og andre assistenter har behov for opplæring i kapittel 9a i Opplæringslova. Det er difor behov for å tilføre midlar til kursing av assistenter.

Skulepakka blei ikkje realisert. Det er ennå behov for oppgradering av skulane. Blant anna er det behov for nytt avsug i sløydsalen, innkjøp av hyllar, benker osb. i garderobane på barnetrinnet for å kompansere for liten plass til yttertøy og skiftetøy.

## Seljord barnehage

### Ansvar 220 – avdeling Heddeli

Seljord barnehage avdeling Heddeli har 43 barn. Sidan hausten 2017 er det innarbeidd 5% ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing i barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i Seljord i tida framover. Barnehagen har behov for å renovere to bad som no er 35 år gamle. Det er også behov for auka plass til vogner og lager, treng byggje eit lager kombinera med vognplass.

### Ansvar 221 – avdeling Tussejuv

Seljord barnehage avdeling Tussejuv har 30 barn. Sidan hausten 2017 er det innarbeidd 5% ressurs til alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing i barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i Seljord i tida framover. Barnehagen har behov for å montere kjøling på ventilasjonsanlegget. Det blir veldig varmt inne vår og sommar.

## Flatdal oppvekstsenter

### Ansvar 212 – Flatdal skule

Flatdal skule har i dag 70 elevar. Nivået vil ligge jamt i økonomiplanperioden. Det har vore og kjem truleg fleir gevinstar av den digitale satsinga.

Ein må påberekne noko kostnad i forbindelse med opplæring og implementering. Vi treng verktøy (og handlingsplan) for Dyslektikere og/eller andre grupper, investering av eks Lingdys. Lærarnormen seier Flatdal skule i dag skal ha 6 lærarar på 7.trinn. Det er eit ynskje om å dele alle trinn neste skuleår pga faglege forhold.

Tilrettelegging for rullestolbrukarar må på plass, det er per dags dato ein elev som ikkje når alle undervisningsrom ved skulen, dette hindrar det pedagogiske arbeidet.

### Ansvar 222 – Flatdal barnehage

Flatdal barnehage har 24 barn. Det er innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for nytilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover.

### Ansvar 223 – Åmotsdal barnehage

Åmotsdal barnehage har 7 barn. For 2020 føreslås det ein nedlegging av avdelinga, og ein overflytting av barn og vaksne til avdelinga i Flatdal frå hausten 2020.

Til hausten vil to av barna starte på skulen, ein ser for seg at avdelinga då ville hatt 5 barn. I dei siste 5 år har talet på barn i barnehagen/avdelinga hatt ein nedgang frå 17 barn i 2014 til 7 barn i 2019. Nedgangen har skyldast at foreldre ikkje har søkt/takka ja til ledig plass i barnehagen/avdelinga.

Samlokalisering med Flatdal barnehage vil føre til ein meir rasjonell utnytting av samla ressursar. Slik avdelinga i Åmotsdal er rigga no, er det svært kostbare barnehageplassar pga pedagog og bemanningsnorm. Avdelinga i Flatdal vil kunne romme alle barna frå Åmotsdal, og få en samansetning av personalet som kan føre til føre til reduksjon av om lag 2.2 årsverk.

Ved samlokalisering av Åmotsdal og Flatdal barnehage vil ein kunne gje barna eit pedagogisk tilbod med fleire barn på same alder. Alle barna får ein nærhet til skulen dei skal starte på. Dei aller minste barna (1 åringane) vert ivaretaken i sentrumsbarnehagane som er tilrettelagt for små barn.

### **Ansvar 230 – Kulturskulen**

Kulturskulen har 115 elevar fordelt på tilbod om enkelttimar, gruppeundervisning og vaksne i grupper. Skulen leverer også timar til Barneskulen og ungdomsskulen innanfor grunnskulens musikkundervisning. I tillegg sel skulen timar til andre kommunar, lag og organisasjonar. Aktiviteten blir foreslått redusert kraftig. Satsane til kulturskulen blir foreslått auka frå 2020 med om lag 5%.



## Programområde 3 Helse og omsorg

### Innleiing og sentrale føringar for 2020:

Regjeringa har fleire sentrale mål for helse- og omsorgstenestene i 2020. Regjeringa ønskjer:

- Å fremme kommunananes evne til omstilling og kvalitetsforbetring i den kommunale helse- og omsorgstenesta gjennom eldrereforma «Leve heile livet».
- Å prioritere psykisk helse- og rusfeltet, med satsing på tidlig innsats, betre handsaming og førebygging.
- Å auke tilgang og kapasitet, samt strykre kvaliteten i helse- og omsorgstenestene.
- Ei folkehelse som fremmar gode liv og helse gjennom livsløpet.

Ut frå dei sentrale måla har regjeringa styrka rammeoverføringane til kommunane på fleire områder. Fleire tilskot er endra til rammeoverføringer samstundes er det etablert nye tilskotsordningar. Det er viktig at kommunane søker på tilskot for å ha middel til å utvikle tenestene til å vere budd på framtidas utfordringar.

- I samband med kvalitetsreforma for eldre «Leve hele livet» har regjeringa satt av middel til eit nytt tilskot som kommunane kan søke på for å skape betre tenester for eldre. Kommunane som følger opp reforma lokalt vil bli prioritert innafor eksisterande og nye tilskotsordningar frå 2021.
- Satsinga «Leve heile livet» er også ei reform for matglede og det er difor er det sett av middel til ei ny tilskotsordning knytt til renovering/etablering av kjøkken ved sjukeheimar.
- Regjeringa legg til rette for å auke talet på plassar med heildøgns omsorg i kommunane. Det er eit ønske om 2000 fleire plassar i 2020. Kommunane kan søke om tilskot til å bygge og rehabilitera plassar. Tilskotet dekker 50 % av utgiftene kommunen sine utgifter. Når momskompensasjonsordninga vert rekna med, dekker staten opp mot 70 % av investeringskostnadene for heildøgns omsorgsplasser.
- Frå 2020 er det lovpålagt å ha eit dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens/kognitiv svikt, og tilskotsordninga vert endra til rammeoverføring. For Seljord sin del vert ramma styrka med 269.000 kroner i 2020.
- Regjeringas auka satsing på rehabilitering og habilitering fortsett i 2020, men tilskotet vert endra til rammeoverføring. Seljord får 64.000 kroner til dette i 2020.
- Frå 2020 skal alle kommunar ha tilgang til psykologkompetanse i kommunen. Tilskotet vert gjort om til rammeoverføring, noko som gjev ei auke på 157.000 kroner for Seljord i 2020.
- Regjeringa ønsker at kommunane skal ha fokus på demens og pårørandesatsing, samt palliasjon, alvorleg sjuke og døande.
- BPA (Brukarstyrt personleg assistent) er eit satsingsområde og regjeringa ønsker å fjerne øvre aldersgrense på 67 år.

## Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO3 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Tiltak	1: Reduksjon årsverk, Psykisk helse og rus 1				
Beskrivelse	I samband med budsjett 2020 vert det eit forslag om å redusere 1 årsverk i tenesta: psykisk helse og rus. Det vert ei innsparing i løn på 4 mnd. i 2020, med heilårseffekt frå 2021.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-223 164</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-2 231 646</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-223 164</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-2 231 646</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-223 164</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-669 494</b>	<b>-2 231 646</b>

Kapittel : Helse og omsorg					
Tiltak	2: Avvikle jordmorberedskap.				
Beskrivelse	Det er eit krav at kommunar som har meir enn 1,5 time til fødeavdeling ved sjukehus skal ha følgeteneste av jordmor. Det er i dag under 1,5 time frå Seljord sentrum og frå Flatdal sentrum til Sykehuset Telemark, avd. Skien. Det er difor mogleg å avvikle jordmorberedskapen. Beredskapen er eit samarbeid mellom kommunane i VT og det er 1 års oppsiing på avtala. Det er difor ikkje mogleg å iverksette tiltaket før i 2021. Kommunen må tilsette eigen jordmor i ei 40 % stilling, noko som tilsvrar den kommunale delen av stillinga vi har i dag.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Helsestasjon og skulehelseteneste (312)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-1 261 344</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-1 261 344</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-420 448</b>	<b>-1 261 344</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	3: Tilsette Ergoterapeut.				
Beskrivelse	Frå 2020 er det lovpålagt å ha tilgang til kompetanse innan ergoterapi i kommunen. I samband med budsjett 2020 er det forlag om å tilsette ergoterapeut i 50 % stilling. Det er eit ønske å få til eit samarbeid om stillinga med nabokommunen, slik at utlyst stilling kan bli auka ved eit interkommunalt samarbeid.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Fysioterapitenester (311)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>27 653</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>1 023 128</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>27 653</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>1 023 128</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>27 653</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>331 825</b>	<b>1 023 128</b>

Tiltak	4: Reduksjon årsverk, Legetenester				
Beskrivelse	Kommunen får driftstilskot til prosjektet Primærhelseteam, noko som har ført til at tenesta har tilsatt ekstrapersonell. I prosjektet skal det vere ressurs til både lege, sjukepleiar og helsesekretær. I samband med budsjett 2020 er det forslag om å redusere 0,4 årsverk som helsesekretær.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Legetenester (310)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-779 820</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-779 820</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-194 955</b>	<b>-779 820</b>

Tiltak	5: Reduksjon årsverk - Psykisk helse og rus 2.				
Beskrivelse	I samband med budsjett 2020 er det eit forslag om å redusere 0,2 årsverk i tenesta Psykisk helse og rus. Tiltaket vil gje ei heilarseffekt frå 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-539 412</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-539 412</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-134 853</b>	<b>-539 412</b>

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	6: Driftstiltak - Innsparing PO3					
Beskrivelse	Sparetiltak diverse - Heile PO3. Dette er eit tiltak for å redusere driftsramma for heile PO3. Det er tatt litt på kvart av dei ansvara der kommunen kan redusere drifta. Det er særleg sjukeheimen og heimetenester som har fått kutt i sine driftsbudsjett. Det vil seie at det vert naudsynt å drive nøyaktig i økonomiplanperioden. Det kan bli vanskeleg å halde budsjett om det oppstår noko uforutsett. Det vert særleg vanskeleg å halde budsjett om vert stor trøng for sjuheiemsplassar slik at kommunen å leige mykje plassar i løpet av 2020.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sted	Ansvar: Legetenester (310)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-40 000</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-40 000</b>	
Sted	Ansvar: Fysioterapitenester (311)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-20 588</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-5 147</b>	<b>-20 588</b>	
Sted	Ansvar: Helsestasjon og skulehelseteneste (312)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-23 500</b>	<b>-23 500</b>	<b>-23 500</b>	<b>-23 500</b>	<b>-94 000</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>	<b>10 000</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-21 000</b>	<b>-21 000</b>	<b>-21 000</b>	<b>-21 000</b>	<b>-84 000</b>	
Sted	Ansvar: Legevakt (315)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-40 000</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-10 000</b>	<b>-40 000</b>	
Sted	Ansvar: Tenestekontor (330)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-25 580</b>	<b>-25 580</b>	<b>-25 580</b>	<b>-25 580</b>	<b>-102 320</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>250</b>	<b>250</b>	<b>250</b>	<b>250</b>	<b>1 000</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-25 330</b>	<b>-25 330</b>	<b>-25 330</b>	<b>-25 330</b>	<b>-101 320</b>	
Sted	Ansvar: Heimetenester (331)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-103 281</b>	<b>-103 281</b>	<b>-103 281</b>	<b>-103 281</b>	<b>-413 124</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>12 111</b>	<b>12 111</b>	<b>12 111</b>	<b>12 111</b>	<b>48 444</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-91 170</b>	<b>-91 170</b>	<b>-91 170</b>	<b>-91 170</b>	<b>-364 680</b>	
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>-20 545</b>	<b>-20 545</b>	<b>-20 545</b>	<b>-20 545</b>	<b>-82 180</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>600</b>	<b>600</b>	<b>600</b>	<b>600</b>	<b>2 400</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-19 945</b>	<b>-19 945</b>	<b>-19 945</b>	<b>-19 945</b>	<b>-79 780</b>	
Sted	Ansvar: Sjukeheim (333)					

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

<b>Sum utgifter</b>	<b>-249 999</b>	<b>-237 499</b>	<b>-237 499</b>	<b>-237 499</b>	<b>-962 496</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>46 400</b>	<b>43 900</b>	<b>43 900</b>	<b>43 900</b>	<b>178 100</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-203 599</b>	<b>-193 599</b>	<b>-193 599</b>	<b>-193 599</b>	<b>-784 396</b>
Sted	Ansvar: Nestunet (334)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-55 896</b>	<b>-68 396</b>	<b>-68 396</b>	<b>-55 896</b>	<b>-248 584</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>8 856</b>	<b>11 356</b>	<b>11 356</b>	<b>8 856</b>	<b>40 424</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-47 040</b>	<b>-57 040</b>	<b>-57 040</b>	<b>-47 040</b>	<b>-208 160</b>
Sted	Ansvar: Steinmoen bu- og servicesenter (335)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-4 013</b>	<b>-4 013</b>	<b>-4 013</b>	<b>-4 013</b>	<b>-16 052</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>803</b>	<b>803</b>	<b>803</b>	<b>803</b>	<b>3 212</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-3 210</b>	<b>-3 210</b>	<b>-3 210</b>	<b>-3 210</b>	<b>-12 840</b>
Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-21 500</b>	<b>-21 500</b>	<b>-21 500</b>	<b>-21 500</b>	<b>-86 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>1 500</b>	<b>1 500</b>	<b>1 500</b>	<b>1 500</b>	<b>6 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-20 000</b>	<b>-20 000</b>	<b>-20 000</b>	<b>-20 000</b>	<b>-80 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-456 441</b>	<b>-456 441</b>	<b>-456 441</b>	<b>-446 441</b>	<b>-1 815 764</b>

Tiltak	<b>7: Fjerne tilskot til folkehelsetiltak</b>				
Beskrivelse	Kommunen har i mange år hatt eit tilskot til folkehelsetiltak i kommunen. I budsjett 2020 er det forslag om å fjerne heile tilskotet, noko som gjev ei innsparing på 150.000 kr. Det vil vere effekt av tiltaket frå 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-600 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-600 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-150 000</b>	<b>-600 000</b>

### Ansvar 300 – Kommunalsjef – helse og omsorg

Under ansvar 300 er det lagt inn fellesnester som gjeld for heile helse- og omsorg. For 2020 er det berre lagt inn 24.000 kr til Helsenett.

### Ansvar 305 – Samhandlingskoordinator

Samhandlingskoordinatoren er felles for heile Vest-Telemark og vert finansiert som eit spleislag mellom STHF og kommunane i Vest-Telemark. Frå 2018 har Seljord kommune overtatt arbeidsgjavaransvaret.

### Ansvar 307 – Psykolog

Faste årsverk 2019	Faste årsverk 2020
--------------------	--------------------

Psykologane er felles for fem kommunar i Vest-Telemark og vert finansiert som eit spleiselag. Éin psykolog er tilsett og startar opp 1. november 2019. Seljord kommune er vertskommune for psykologane for Seljord, Kviteseid, Nissedal, Tokke og Fyresdal. Kommunane har fått tilskot frå Fylkesmannen til å dekke noko av lønsutgiftene i 2020. Med to psykologar vert det auke i utgifter for Seljord kommune på 616.000 kr, men på grunn av tilskot frå Fylkesmannen vert kostnaden redusert til ca. 414.000 i 2020.

### **Ansvar 310 – Legetenester**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
9,71	9,81

Legetenester omfattar drift av legeteneste og støttefunksjonar. Kommunen har totalt 4,8 legeårsverk, men på grunn av permisjonar er det faktiske talet 4,3 stillingar i delar av 2020. Frå 1. juli gjeng kommuneoverlegen sin permisjon ut og faktiske årsverk vert då 4,6. I tillegg har kommunen 2 årsverk for LIS 1 legar (tidlegare turnuslege). Dei andre faste årsverka er einingsleiar i 0,45 årsverk, sjukepleiarar i 2,1128 årsverk og helsesekretærar i 0,8 årsverk. I tillegg kjem årsverk som er knytt til prosjektet Primærhelseteam (PHT) på 1,7113 årsverk fordelt på einingsleiar (0,1), sjukepleiar (0,6113) og helsesekretær (1,0). Det vert lagt inn eit innsparingstiltak slik at midlertidige årsverk i Primærhelseteam vert redusert til 1,31 frå 2020. Prosjektet primærhelseteam starta opp i april 2018 og var i utgangspunktet ment å vare til 2021. Kommunen har søkt om å vere med i det utvida prosjektet som skal vare til 2023, där fortsatt med driftstilskotmodellen. Kommunen får både månadlege driftstilskot og eit årleg prosjekttilskot. Driftstilskotmodellen baserar seg på talet på innbyggjarar på legane sine lister, eigenskaper ved innbyggjarane, eit kvalitetsbasert tilskot, og eigenandelar frå pasientar. I tillegg vert det lagt inn driftsmiddel til sjukepleiarar. Frå mars 2019 vart også LIS 1 legane inkludert i ordninga.

Tilskot:	Sum:
Driftstilskot til Primærhelseteam 2020	ca. 5.326.188 kr
Prosjekttilskot Primærhelseteam 2020	ca. 815.000 kr
Meirinntekt frå Primærhelseteam 2020	ca. 1.800.000 kr

Prosjekttilskotet er øyremerkt drift av prosjektet. Frå 2020 vert 0,2 årsverk av kommuneoverlegen si stilling (290.233 kr) og einingsleiar sin stilling (165.658 kr) dekt av middel frå prosjekttilskotet. I tillegg vert 5 % av kvar av dei 4 andre legane sine stillingar (samla verdi 229.368 kr) dekt av prosjekttilskot.

Meirinntekta i PHT i budsjett 2020 vert ikkje like stor som i 2019, då det har vore krav frå direktoratet om at kommunen må legge fleire ressursar i prosjektet. Det er rekna ut at PHT gjev kommunen ei meirinntekt på ca. 1.800.000 kr i 2020.

I budsjett er det lagt inn auke knytt til eigenandelar på ca. 200.000 kr. I tillegg er det lagt inn ei auke i eigenandel for materialbruk på ca. 150.000 kr. Det er berekna auke på grunn av fleire konsultasjonar og auka fokus på eigenandelar.

### **Ansvar 311 – Fysioterapiteneste**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2	2,05*

\* Auke som følge av fordeling av ressurs som einingsleiar.

Kommunefysioterapeutane arbeider på fleire felt, både når det gjeld barn, unge og eldre som treng trening, rehabilitering, råd og rettleiing. Kommunefysiotrapeuten er viktig når det gjeld tildeling av hjelpemiddel, og har i viktige formidlings- og rettleiingsoppgåver.

Kommunen har ikkje gjort endringar når det gjeld årsverk i fysioterapitenesta for 2020. Kommunen har 2 eigne årsverk og ei driftsavtale med privatpraktiserande fysioterapeut. Frå 2019 har kommunen tilsett ein ferdig utdanna fysioterapeut framfor å vidareføre ordninga med turnuskandidat. Dette er eit tiltak for å auke kapasiteten i tenesta utan å auke talet på tilsette, då det tidvis gjeng mykje tid til rettleiinga av turnuskandidatar. Den frigjorte tida er nytta til å etablere Frisklivsentral. I 2019 fikk kommunen tilskot frå Fylkesmannen på 160.000 kr til dette tiltaket. Noko av midla vert overført til 2020 til ferdigstillinga av prosjektet.

Kommunen mottar fastlönstilskot for dei kommunale fysioterapeutane på 418.400 kr i 2020 . Privatpraktiserande fysioterapeut mottar årleg driftstilskot frå kommunen. Driftstilskotets storleik vert fastsett sentralt med mindre årlege justeringar.

Frå 2020 er det krav om å ha tilgang på kompetanse innan ergoterapi i kommunane. Det ligg difor inne eit tiltak om å tilsette ergoterapeut i 50 % stilling.

### **Ansvar 312 – Helsestasjon**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2	2,05*

\* Auke som følge av fordeling av ressurs som einingsleiar.

I 2019 fikk kommunen 610.000 kroner til styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta. Det vart oppretta ei prosjektstilling på 0,8 årsverk i eit år. Nokre av tilskotsmidla vert overført til 2020 til vidareføring av prosjektet. Prosjektet varar til medio august 2020, men det er eit ønske om å vidareføre tiltaket og forlenge prosjektet.

I 2018 vart jordmortenesta lagt til Vinje kommune i eit interkommunalt samarbeid. Seljord får jordmortenester frå den interkommunale tenesta, og tenesta dekker både kommunale oppgåver og jordmorberedskapen.

I budsjett 2020 er det foreslått å avvikle ordninga med jordmorberedskap for Seljord kommune. I Helsedirektoratet sin rettleiar IS-1877 *Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødsel somorgen* står det at det er anbefalt følgeteneste av jordmor eller lege med tilstrekkelig kompetanse innan fødselshjelp der det er 1,5 times reiseveg til fødestaden. Seljord ligg i hovudsak innafor denne grensa.

### Ansvar 313 - Drift helsecenter

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
0,7	0,7

Budsjettet omfattar reinhald og andre driftskostnader knytt til helsecenteret (straum, eigedomsvangifte), og er i hovudsak ei vidareføring av budsjettet frå tidlegare år.

### Ansvar 315 – Legevakt

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2,33	2,23*

\*Reduksjon i årsverk fordi einingsleiarressurs er fordelt på anna måte

Seljord og Kviteseid har felles legevakt på ettermiddag og kveld fram til kl. 23.00, samt helg. Frå oktober 2019 er det gjort avtale med Notodden interkommunale legevakt om at legevakt på natt skal vere på Notodden. Det vert ein auke i utgifter til legevakt på natt i 2020, og det vert ei reduksjons i lønskostnadene for eigne legane. Auken i betaling til Notodden og reduksjon i løn til eigne legar vert omrent same sum. I tillegg vert belastninga for eigne legar redusert. Under ansvar 311 er det tilsett sjukepleiarar i 2,2344 årsverk, inkludert leiing på 0,3 årsverk. I tillegg ligg det inne løn til legane som tek legevakt på timesbasis.

I saka om innsparinger har det vore drøfta om det er mogleg å flytte legevaka til Notodden ved å kjøpe tenester frå Notodden interkommunale legevakt. Tiltaket står ikkje på lista til rådmannen om sparetiltak, då konsekvensane for innbyggjarane vert store.

Om det ikkje er legevakt i Seljord, får innbyggjarane omlag éin time i reiseveg til legevakt, noko som er ekstra belastande for eldre og små born.

I tillegg vert den medisinske faglege støtta til helsetenestene i kommunen, som heimesjukepleia og sjukeheimen redusert, noko som vil påverke kvaliteten i negativ retning. Utan legevakt vert det i større grad naudsynt å frakte pasientar frå Seljord til legevaka eller sjukehuset, og dette gjev ekstra belastningar for bebuarane.

Kommunens er i tillegg lovpålagt å ha eit tilbod om augeblikkelig hjelpe-seng (ØH-seng), noko som igjen sett krav til tilgangen til medisinsk fagleg kompetanse heile døgnet. I følge Helsedirektoratets rettleiar; *04/2016 Kommunens plikt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold. Veiledningsmateriell*, må kommunen sørge for tilstrekkelig tilgang til medisinsk fagleg kompetanse knytt til ØH-senga. Når kommunen har eit interkommunalt samarbeid om legevakt og lang avstand, må kommunen vurder å opprette bakvakt for å sikre tilstrekkelig

kompetanse. Om Seljord vel å legge legevakta til Notodden, vil det mest sannsynlig verte naudsynt å etablere ei bakvaksatsordning for legane, noko som vil gi auke i kostnadane.

Legevakta er eit interkommunalt samarbeid og det å flytte den vil få store konsekvensar for fleire kommunar i Vest-Telemark.

### **Ansvar 321 – Barnevernstenesta**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
3,6	3,6

Barnevernstenesta er organisert gjennom eit samarbeid mellom alle kommunane i VT med Kviteseid som vertskommune. Kviteseid kommune har for 2020 eit forslag til budsjett som ligg ca. 1.700.000 kronar lågare enn nivået for 2019-budsjettet. Reduksjonen er knytt til eit tiltak som fell vekk i 2020.

KOSTRA-funksjon	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring 2019/2020
Administrasjon	2.347.000	2.478.432	131.432
Tiltak i familien	1.247.000	1.525.748	278.748
Tiltak utanfor familien	3.857.000	1.719.120	-2.137.880
Sum	7.451.000	5.723.300	-1.727.700

### **Ansvar 330 – Tenestekontoret**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
2,8	2,8

Tenestekontoret er mellom anna tillagt ansvaret for sakshandsaming av alle søknader om tenester innanfor pleie- og omsorgstenesta. Tenestekontoret har i tillegg ansvar for individuell plan, dagleg koordinering av tenester og flyt av pasientar mellom sjukehus og dei ulike delar av tiltakskjeda innanfor kommunen sine omsorgstenester. Det er ikkje gjort justeringar i budsjettet for denne tenesta i 2020.

### **Ansvar 331 – Heimetenester**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
17,26	17,47

Heimetenesta hadde gjennomgang av tenesta i løpet av 2019 for å sikre god ressursutnytting. Det vart lagd ny turnus hausten 2019. I samband med dette arbeidet vart det flytta ressursar frå andre delar av Open omsorg til heimetenestene (Open omsorg= Heimetenester, Nestunet, Steinmoen). I tillegg vart heimehjelperar sett inn i heimetenesta på helg for å styrke helgebemanningsa. I samband med rokering av ressursar vart det frigjort 0,4 årsverk til ein assisterande einingsleiar.

Heimetenester gjev tilbod om heimesjukepleie, heimehjelp og praktisk bistand i brukarens eigen heim og kommunens bu- og servicesentre. Heimesjukepleia er organisert i ulike team, der eit av teama har særleg fokus på kvardagsrehabilitering. Kvardagsrehabilitering er eit viktig tiltak for å gjere brukarar meir sjølvhjelpe og trygge i eigen heim. Dette er viktig for å kunne dempe det store presset som er på kommunens sjukeheimplassar.

Heimetenesta er den tenesta som vert sett under press når det vert mangel på sjukeheimplassar i kommunen. Det er til ein kvar tid mange brukarar som treng tenester frå heimetenesta, og til tider er det for lite bemanning. Med tanke på den demografiske utviklinga, vil det vere naudsynt å styrke denne tenesta i åra som kjem.

I 2019 er det starta opp med eit arbeid med å innføre velferdsteknologi som ein del av tenesta. Dette arbeidet vil fortsette i 2020. Det inneberer blant anna å gjere kartlegging av tidsbruk i tenesta og etablere nye rutinar. Arbeidet vert gjennomført som eit samarbeidsprosjekt med ein felles koordinator som er tilsett i Vest-Telemark rådet.

Det vil vere mogleg å redusere kostnadene til leige av lokal til hjelpemiddel om tiltaket med Heddeli vert sett i verk.

### **Ansvar 332 – Psykisk helse og rus**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
6,9	5,7

Tenesta for psykisk helse og rus gir ulike tilbod, med oppfølging av både vaksne, ungdommar og born. I løpet av 2019 og vidare i 2020 vert tilboden redusert i tråd med kommunens krav om innsparing. Det vil seie at det vert færre tilbod på færre dagar.

I løpet av 2019 er det gjort innsparingstiltak, med blant anna å fjerne tenester i helg og på heilagdagar, noko som gjev ei innsparing på ca. 90.000 kr i 2020.

For budsjett 2020 er det lagt inn tiltak om å redusere tenesta med 1,2 årsverk. Det vert heilårseffekt for 0,2 årsverk og 4 månadars effekt for 1 årsverk. Frå 2021 vert det heilårseffekt av begge årsverka med ei årlig innsparing på ca. 800.000 kr.

Utgifter til kjøp av tenester frå andre kommunar har vore stor for denne tenesta, men dette vert redusert frå 2020 då tilboda er avvikla. Avvikling av tiltaka har gitt ei redusert kostnad på ca. 1,1 millionar i 2020.

### **Ansvar 333 – Sjukeheimen**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
37,04	35,67

Det er gjort endringar ved sjukeheimen for å få ei betre ressursutnytting i tenesta. Det er blant anna gjort grep i oppfølging av sjukemeldte, nok som har ført til ei nedgang i talet på sjukemeldte. I tillegg vart tenesta evaluert for å få ei betre nytting av ressursane og ein betre fordeling av kompetansen. Det vart lagd ny turnus som starta opp hausten 2019. Ny turnus gav ei innsparing på: 1,37 årsverk.

I Budsjett 2020 er det lagt inn eit generelt innsparingstiltak for heile PO3. Sjukeheimen får det største kuttet på ca. 200.000 kr. Det fordrar ei nøy sam drift i 2020.

I sommar vart det lagt til grunn ei sommaravtale som gav dei tilsette ekstrakompensasjon for å ta på ekstravakter i ferieperioden. Dette førte til at det var mogleg å få dekt opp alle vakter utan å nytte vikarbyrå, samtidig som det var lite sjukdom. Samanlagt gav dette ei stor innsparing i ferieavviklinga samanlikna med 2018.

Det er varsle om behov for å skifte ut utslitt inventar ved sjukeheimen. Det er til no ikkje gjort noko med dette, og det vil vere naudsynt å skifte ut det mest slitte i 2020.

Det er framleis ikkje innført stille sjukesignalanlegg ved sjukeheimen. Kostnadane ved omlegginga var høgare enn forventa, noko som har ført til at det framleis står som uløyst.

På grunn av den økonomiske situasjonen i kommunen, er det ikkje mogleg å få på plass stille sjukesignalanlegg i løpet av 2020.

Framskrivningstal frå SSB over eldrepopulasjonen i Seljord syner at det vil bli ei markant auke i talet på eldre over 80 år frå 2014/2025. Denne utviklinga vil truleg skape behov for ytterlegare opptrapping av talet på sjukeheimspllassar. Dette vil bli blant dei sentrale punkta å greie nærmare ut i den nye kommunedelplanen for helse og omsorg.

### **Ansvar 334 – Nestunet bukollektiv og dagsenter**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
7,66	7,67

Seljord kommune tok i bruk Nestunet i desember 2018. Nestunet bukollektiv og dagsenter består av to delar, eit bukollektiv og eit dagsenter. Det vil seie at dei som bur i bukollektivet i utgangspunktet har alt sitt tilbod i bukollektivet. Dagsenteret er primært for heimebuande personar. Nokre av plassane er sett av til heimebuande personar med demens/kognitiv svikt.

Frå 2020 er det lovpålagt å ha eit dagtilbod til heimebuande personar med demens. Tilboden ved dagsenteret skal vere eit godt tilbod for den enkelte, samtidig som det skal fungere som avlastning i kvardagen for dei som har omsorg for familie med demens/kognitiv svikt.

Det er ikkje gjort store budsjettmessige endringar for Nestunet i 2020, men det er lagt inn ei auke i utgifter til transportmiddel då det er naudsynt med ein minibuss for å hente og bringe brukarar til dagsenteret.

Det vert ei auke i brukarbetalinga for Nestunet i 2020, jf. plan om å auke brukarbetalinga over 3 år. Full brukarbetalingsats på 12.354 kr/månad vert innført frå 2021.

### **Ansvar 335 - Steinmoen bu- og servicesenter**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
5,13	4,99

Ved Steinmoen bu- og servicesenter er det 9 rom, og 10 plassar. Den eine bustaden er for eit par, men det er ikkje mogleg å budsjetterer for meir enn 9 plassar då det oftast bur berre éin i bustaden.

I samband med omorganiseringa er det gjort ein reduksjon på 0,14 årsverk. Nedgangen i årsverk er ikkje ei direkte innsparing for kommunen, men ressursane er flytta til heimetenestene.

Det har vore få av brukarane som har fått den nye satsen for brukarbetaling i 2019 ved Steinmoen, men i 2020 vert det auke for alle bebuarane. Det er lagt opp til ei auke over 2 år, slik at full brukarbetaling på 10.854 kr pr. månad vert innført frå 2021.

### **Ansvar 336 – Omsorgsbustader**

Husleiga er justert etter konsumprisindeksen. Omsorgsbustadene omfattar både Moentunet, Heddelitunet og bustader for eldre. Det er lagt opp til mellom 75% - 79% dekning i 2020.

### **Ansvar 337 – Teneste for funksjonshemma**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
12,95	13,02

Avdelinga omfattar omsorgsbustader med heildøgns pleie og omsorg. Heddelitunet har i alt 11 bustader. 6 av bustadane er ”inne” i nærleiken av personalbasen og fellesarealet. Den eine vert nytta til avlastning på helg for to personar, og kommunen får dermed ikkje leigeinntekter på denne. Det er i alt 13 brukarar, der 3 av dei bur i eigne heimar andre stader i kommunen.

For 2020 er det lagt inn ei lita auke i årsverk. Det er jobba aktivt med å nytte ressursane betre i 2019. Frå hausten 2019 vart det starta opp med ny turnus, med blant anna eit 12-timars vakter på helg. I tillegg er det omdiagonert ressursar frå helg til vekedag for å dekke opp eit nyttiltak, med timetal tilsvarande 0,3 årsverk. Ved å omdiagonere har det nye tiltaket berre ført til auka på 0,07 årsverk.

Tenesta har ansvar for drift av Aktivitetssenter som leiger lokale i bygningane til DPS – Seljord. Dei tilsette har delte stillingar fordelt på bukollektivet og aktivitetssenteret. Om tiltaket med ombygging av Heddeli vert sett i verk, vil det føre til reduserte kostnadar for leige av lokal til Aktivitetssenteret.

Frå 2019 vart ansvaret for folkehelse flytta frå PO4 til einingsleiar ved Teneste for funksjonshemma. Det er estimert at ca. 10 % av stillinga skal vere knytt til folkehelsearbeid.

### **Ansvar 338 – Produksjonskjøkken**

Fast årsverk 2019	Fast årsverk 2020
1,6	1,6

Produksjonskjøkken produserer varm mat til sjukeheimen, bu- og servicesentra i kommunen (ikkje Heddelitunet) og heimebuande. Kommunen nytta også produksjonskjøkkenet til å lage mat til nokre politiske møte.

Kostnadene og årsverka ved produksjonskjøkkenet vert regulert av avtale med Dyrskun.

## **Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift**

### **Innleiing**

Kommunalområdet samfunnsutvikling og drift har gjennom denne budsjettprosessen gått gjennom alle budsjettområde for å finne forslag til kutt og reduksjon i drift. For kommunal teknikk og eigedomsdrift rår ein ikkje til å reduserer ytterlegare. Dette områder er allereie

underfinansiert og driftar uforsvarleg oppimot tilrådd nivå. Seljord kommune har eit formidabelt etterslep på vedlikehald både når det gjeld vegar/bruver og kommunal eigedom.

Det er difor innafor ansvarsområde 440 kultur, bibliotek og næring at kommunalsjefen forslag til kutt/reduksjon ligg. Det blei i august 2019 gitt eit politisk mandat om å synleggjere tiltak som ikkje er lovpålagnad. Kuttlista under syner det som ligg til grunn for programområdet 4 sine prioriteringar. Det er viktig å understreke at reduksjonen vil føre med seg store konsekvensar for kommunen utviklingskraft, kultur- og næringsarbeidet og ikkje minst det viktige bidraget kommunenes bistand til frivillige lag og organisasjonar utgjer.

VARF-området (vatn, avløp, renovasjon og feiring) er forslag til gebyr satt etter eit sjølvkostgrunnlag på 100%. For bygesak og oppmåling er ny modell lagt opp slik at desse områda også skal ha ein sjølvkostgrunnlag som baserer seg på 100% sjølvkostinndeckning. Det er i økonomiplanperioden lagt opp til ein gradvis auke til 100% inndeckning.

Ein legg til grunn at ein har 90% inndeckning i 2020, 100% i 2021. Det er også lagt opp til maksimal sats for handsaming etter jordlova og fellingsgebyr på vilt.

Det er fleire investeringsprosjekt som er foreslått i budsjett for 2020. Fleire av desse gjeng på utbygging av vatn og avløp og ligg inne i sjølvkostkalkyla.

Eigedomsdrifta til kommunen er no på eit slikt nivå at det er uforsvarleg. Med omlag 30.000 m<sup>2</sup> bygningsmasse av varierande årstal er det eit formidabel oppgåve og forvalte, vedlikehalde, drifte og utvikle den samla kommunale eigedomsporteføljen. Det er difor prøvd å finne rom for ein ekstra stillingsheimel for programområdet, utan at det skal påverke botnlinja negativt. Ved å gjere naudsynte og tøffe endringar har ein klart å skaffe nok midlar til å opprette ein ny stillingsheimel på 80% knytt til teknisk drift. Det er eit håp at ved å tilsette ein ekstra person så kan ein få til betre koordinering av arbeidsoppgåvene og ein meir systematisk tilnærming til oppgåveløysninga.

Skulebygga er alle bygd i perioden frå 1960 til 2000. Der hovudtyngda av bygningane vart oppført i 60 og 70 åra. Med påbygg i mindre og større grad fram til år 2000. I ein rapport utarbeida i 2018 er det stipulera ein kostnad på 5 084 500,- i tiltak over ein 10 års periode, for utbetringar av diverse feil og manglar. Ein må sjølvklart ta høgde for andre vedlikehaldsutgifter i tillegg til dei ca. 5,1 mill det vil koste å utbetre 10 års tiltaka.

Det er satt av ekstra midlar i storleik kr 250.000,- til vedlikehald på skulane. Ein legg til grunn at ein øyremerkar tilsvarande 250.000,- frå vedlikehaldsbudsjettet på hjå teknisk drift slik at ein i 10 års perioden får tatt vedlikehaldsetterslepet på skulane.

Når det gjeld lokale for brannstasjon og teknisk drift er det no ferdigstilla ombygging som står krav frå arbeidstilsynet. Det er forhandla fram ny leigekontrakt med dagens utleigar for ein periode på 10 år, der huseigar tek kostnadane med ombygging. Ny husleige er tatt med i budsjettframlegget. Ein ser og at det er ei auke i kostnad for 110 IKS som får tildels store utslag på ansvar 540.

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Ny bruk av Heddeli kjem som eigen politisk sak, men rådmannen har vurdert at det er fornuftig å bygge om Heddeli til å huse fleire av kommunens kommunale tenester.

Seljord kommune er i forhandling med SVV om overtaking av eigedommen Flatin deponi, det blei i møte 4.11.2019 avklart at endeleg overtaking fyrst kan skje hausten 2020. Dette grunna at det skal gjennomførast ei jordskiftesak for å endeleg fastsette eigedomsgrenser og for å avklare bruksordning til veglag. Ei ny opplysning som kom fram i møte var at SVV pliktar å spørje andre statlege verksemder om forkjøpsrett. Dersom det ikkje blir meldt slik interesse vil SVV tilby Seljord kommune å få overdra eigedommen. Det blei opplyst i møte at SVV pliktar å foreta ei taksering og selje eigedommen til marknadsverdi. Kva resultatet blir veit vi fyrst 1. mars 2020. Då det fortsatt er usikkert kva overtaking av deponiet vil eventuelt koste kommunen og kva kostnad for ei eventuell omregulering vil bli, bør kommunestyre ha ein buffer i disposisjonsfond til dette føremålet.

Under er det ein tabell som syner konsekvensjustert budsjett for PO4. (Budsjett fyre reduksjonstiltak er iverksett.)

Ansvar	Budsjett 2019	Lønn	Avtale/vedtak	Omposteringar	Kom.sjefens endringar	Budsjett 2020
410	1 027 000	14 669	-	-	-400.000	640 916
411	2 055 411	70 706	-	-86 423	-281 907	1 749 578
440	5 667 078	96 704	-116 431	-31 000	185 621	5 804 128
500	1 081 490	249 751	- 7 147	-	-5 245	1 313 160
510	7 099 135	396 147	17 000	-205 134	-763 273	6 535 553
520	168 919	7 774	18 000	-39 335	-159 924	-11 139
530	3 637 823	-	40 000	-119 000	-535 587	3 023 236
540	2 737 659	-145 906	395 401*3	-10 000	-271 000	2 758 206
550	-3 991 653	9113	103 000	-	-113000	-3 918 565
551	-2 572 103	17 916	-	-	150 000	-2 397 915
552	-211 601	3 221	-	-	-66 000	- 274 649
560	-475 437	-	25 000	-	50 000	- 400 437
<b>Sum</b>		<b>750 796*1</b>	<b>474 823</b>	<b>490 969*2</b>	<b>-2 367 542*4</b>	<b>14 822 072</b>

Kommentar til tabell:

\*1 Lønnsvekst inkl. ny 80% stilling (snekker) er på totalt 750 796

\*2 Uttrekks for omposteringar til å lønne ny 80% stilling 487 838 (490 969) = 262 958,- gir reel lønnsvekst for PO4 for 2019 – 2020.

\*3 Kostnad med ny brannstasjon, (auka leige) og auka kostnad for kjøp av IKS 110, saman med auka kostand til VTBV for nytt feiarlag utgjer størstedelen av veksten for avtaler/vedtakskolonna på kr 474 823,- .

\*4 Kommunalsjef har tatt ut 2 367 500,- justert for løvvingar som ikkje skal vidareførast.

## Kostnadsreduserande tiltak og endringar i PO4 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Kapittel : Samfunnsutvikling og drift						
Tiltak	1: Endra bruk av Næringsfond - Marknadsføring					
Ein brukar Næringsfond til å finansiere naudsynt marknadsføring. Dette er tatt på driftsbudsjettet tidlegare men kan overførast til næringsfond i tråd med vedtekten.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-240 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-240 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-240 000</b>

Tiltak	2: Endre bruk av næringsfond - Planhandsaming og utvikling,					
Tiltak innafor planlegging, kommuneplan, reguleringsplan og utvikling er i dagens budsjett tatt frå driftsbudsjettet, bortsett frå 100.000 som er dekkja frå næringsfond. Dette kan dekkjast heilt av fondet jamfør vedtekter og såleis kan ein redusere utgifter tilsvarende.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>

Tiltak	3: Reduksjon driftstilskott SIL - vegen til Raudkleiv					
Seljord idrettslag fekk i samband med budsjetsak i kommunestyret sak 142/15 den 17.12.2015 innvilga fast årleg tilskot til vedlikehald av vegen til Raudkleiv. avtala gjeld fram til ein av partane krev nye tingingar. Tilskotet skal indeksregulerast kvart år og vil for 2020 utgjere kr. 94.000,- kr. Rådmann har forslag om å fjerne tilskot heilt frå 1.1.2020. Dette må meddelast SIL innan utløpet av 2019.						
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
<b>Sum utgifter</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-376 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-376 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-94 000</b>	<b>-376 000</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	4: Reduksjon tilskott frivillige lag og org.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-800 000</b>

Tiltak	5: Reduksjon tilskott Granvin				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-600 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-600 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-200 000</b>	<b>-600 000</b>

Tiltak	6: Redusert opningstid symjehall				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-390 731</b>	<b>-390 731</b>	<b>-390 731</b>	<b>-390 731</b>	<b>-1 562 924</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>107 500</b>	<b>107 500</b>	<b>107 500</b>	<b>107 500</b>	<b>430 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-1 132 924</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-283 231</b>	<b>-1 132 924</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	7: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Møtestad Seljord As				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-587 500</b>	<b>-587 500</b>	<b>-587 500</b>	<b>-587 500</b>	<b>-2 350 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>587 500</b>	<b>587 500</b>	<b>587 500</b>	<b>587 500</b>	<b>2 350 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Tiltak	8: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Telemarksvegen og Vandre Telemark				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-30 000</b>	<b>-55 000</b>	<b>-55 000</b>	<b>-55 000</b>	<b>-195 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>30 000</b>	<b>55 000</b>	<b>55 000</b>	<b>55 000</b>	<b>195 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Tiltak	9: Reduksjon i tilskottsmidler fra Næringsfond - Visit Telemark As				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-131 250</b>	<b>-175 000</b>	<b>-175 000</b>	<b>-175 000</b>	<b>-656 250</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>131 250</b>	<b>175 000</b>	<b>175 000</b>	<b>175 000</b>	<b>656 250</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	10: Reduksjon driftsmidlar Bibliotek				
Beskrivelse	Ein kan redusere i utgifter til drift av Bibliotek. Det vil gå utover arrangement og innkjøp av litteratur/tidsskrifter.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-51 250</b>	<b>-51 250</b>	<b>-51 250</b>	<b>-51 250</b>	<b>-205 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>9 250</b>	<b>9 250</b>	<b>9 250</b>	<b>9 250</b>	<b>37 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-168 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-42 000</b>	<b>-168 000</b>

Tiltak	11: Reduksjon i tilskottsmidlar frå Næringsfond - Landbrukstiltak				
Beskrivelse	Reduksjon i tilskottsmidlar frå Næringsfond – Landbrukstiltak. Tiltaket syner kor det er forslag om å endre tiltak som ligg faste inne med budsjettmidlar frå Næringsfond				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
<b>Sum utgifter</b>	<b>-100 000</b>	<b>-100 000</b>	<b>-100 000</b>	<b>-100 000</b>	<b>-400 000</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>100 000</b>	<b>100 000</b>	<b>100 000</b>	<b>100 000</b>	<b>400 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Kapittel : Samfunnsutvikling og drift, konsekvens for andre programområder					
Tiltak	12: Avvikle Folkebibliotek filial Flatdal - opprette skulebibliotek				
Folkebiblioteket i Seljord har med nytt bygg på Granvin fått ei utvida opningstid og mykje betre lokaliteter. Kostnaden med dette har vore stor og ein må vurdere om det er naudsynt å oppretthalde filialen i Flatdal som folkebibliotek. Krav til skulebibliotek gjer at ein ikkje kan sei opp leigekontrakten om lokaliteten for biblioteket med Flatdal samfunnshus. Biblioteket er i dag ope for skulen kvar onsdag frå kl. 12.00, skulen har med dagens ordning likevel nytta biblioteket etter eige behov og låser seg inn når dei ynskjer. Besøket pr opningsdag er låg og ein ser ikkje at tilbod blir vesentleg dårligare når biblioteket ikkje har ope for publikum i Flatdal. Avvikling vil gje ein reduksjon i lønskostnader då det ikkje vil vere behov for 25% stillingsheimel for å halde folkebiblioteket ope.					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Flatdal skule (212)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>192 336</b>	<b>192 336</b>	<b>192 336</b>	<b>192 336</b>	<b>769 344</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-16 750</b>	<b>-16 750</b>	<b>-16 750</b>	<b>-16 750</b>	<b>-67 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>175 586</b>	<b>175 586</b>	<b>175 586</b>	<b>175 586</b>	<b>702 344</b>
Sted	Ansvar: Kultur og næring (440)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>-279 545</b>	<b>-279 545</b>	<b>-279 545</b>	<b>-279 545</b>	<b>-1 118 180</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>16 750</b>	<b>16 750</b>	<b>16 750</b>	<b>16 750</b>	<b>67 000</b>
<b>Sum netto</b>	<b>-262 795</b>	<b>-262 795</b>	<b>-262 795</b>	<b>-262 795</b>	<b>-1 051 180</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-87 209</b>	<b>-87 209</b>	<b>-87 209</b>	<b>-87 209</b>	<b>-348 836</b>

## Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2020 – 2023

Tiltak	13: Endring i bruk av Næringsfond - avdrag på lån					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sted	Ansvar: Renter, avdrag og bruk av netto driftsresultat (190)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>-520 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-2 260 000</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>-520 000</b>	<b>-508 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-2 260 000</b>	
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>-520 000</b>	<b>-508 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-580 000</b>	<b>-2 260 000</b>	

Tiltak	14: Ny bruk av Heddeli					
	2020	2021	2022	2023	Totalt	
Sted	Ansvar: Rådmannskontor og fellestenester (110)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>-106 250</b>	<b>-106 250</b>	<b>-106 250</b>	<b>-318 750</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>21 250</b>	<b>21 250</b>	<b>21 250</b>	<b>63 750</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-85 000</b>	<b>-85 000</b>	<b>-85 000</b>	<b>-255 000</b>	
Sted	Ansvar: Heimetester (331)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>-67 500</b>	<b>-67 500</b>	<b>-67 500</b>	<b>-202 500</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>13 500</b>	<b>13 500</b>	<b>13 500</b>	<b>40 500</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-54 000</b>	<b>-54 000</b>	<b>-54 000</b>	<b>-162 000</b>	
Sted	Ansvar: Habilitering og rehabilitering (332)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>43 750</b>	<b>43 750</b>	<b>43 750</b>	<b>131 250</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>-8 750</b>	<b>-8 750</b>	<b>-8 750</b>	<b>-26 250</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>35 000</b>	<b>35 000</b>	<b>35 000</b>	<b>105 000</b>	
Sted	Ansvar: Omsorgsbustadar (336)					
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>-140 000</b>	<b>-140 000</b>	<b>-140 000</b>	<b>-420 000</b>	
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-140 000</b>	<b>-140 000</b>	<b>-140 000</b>	<b>-420 000</b>	

Sted	Ansvar: Teneste for funksjonshemma (337)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>-147 500</b>	<b>-147 500</b>	<b>-147 500</b>	<b>-442 500</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>29 500</b>	<b>29 500</b>	<b>29 500</b>	<b>88 500</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-188 000</b>	<b>-188 000</b>	<b>-188 000</b>	<b>-564 000</b>
Sted	Ansvar: Vedlikehaldsavdeling (510)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>118 750</b>	<b>118 750</b>	<b>118 750</b>	<b>356 250</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>-23 750</b>	<b>-23 750</b>	<b>-23 750</b>	<b>-71 250</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>95 000</b>	<b>95 000</b>	<b>95 000</b>	<b>285 000</b>
Sted	Ansvar: Utleigebustader (560)				
<b>Sum utgifter</b>	<b>0</b>	<b>43 750</b>	<b>43 750</b>	<b>43 750</b>	<b>131 250</b>
<b>Sum inntekter</b>	<b>0</b>	<b>-208 750</b>	<b>-208 750</b>	<b>-208 750</b>	<b>-626 250</b>
<b>Sum netto</b>	<b>0</b>	<b>-165 000</b>	<b>-165 000</b>	<b>-165 000</b>	<b>-495 000</b>
<b>SUM NETTO TILTAK</b>	<b>0</b>	<b>-502 000</b>	<b>-502 000</b>	<b>-502 000</b>	<b>-1 506 000</b>

## Ansvar 410 – Plan og utvikling

Budsjettet omfattar 40 % konsulent/rådgjevarstilling og omlag kr 400.000 til planhandsaming. I 2020 vil midlane nyttast til ferdigstille rullering av kommuneplan (arealdel) for Seljord, og utarbeiding av ny planstrategi.

## Ansvar 411 – Landbruk og miljø

Løn og driftsmidlar til landbruksrådgjevar og natur- og miljørådgjevar. Kommunestyret har disponert ein budsjettpost på kr 200.000 i tilskot til landbruksføremål frå Næringsfond, denne er vidareført med 100.000. Kr 51.000 er vidareført til det store vassforvaltningsplanarbeidet for Midtre Telemark vassområde.

## Ansvar 440 – Kultur og næring

Budsjettet omfattar løn og driftsmidlar til kultur- og næringssjef, bibliotek, badevaktar og reinhald på symjehallen. Ansvarsområde omfattar fleire budsjettpostar som er fordela på tenestane innafor ungdomsarbeid, folkehelse, idrett, friluftsliv, frivillig arbeid, nærings- og utviklingsarbeid, bibliotek og symjehall. Vidare er det større og mindre tilskotpostar knytt til kulturarrangement, tilskot til drift av Vest-Telemark Museum og Seljord kunstforeining.

Som ein konsekvens av forslag til statsbudsjett har ein lagt opp til ei overføring på ca. kr 553.000,- til friviljugsentralen, kor kr 403.000 utgjer statens bidrag som no blir overført til kommunane (kommunal del kr 150.000). Frå 2021 er summen redusert med 318.000,- som ein konsekvens av statsbudsjettet.

## Næringsfond I disponering i budsjett 2020

Konto	Ans	Teneste	Kontonamn	Bruk i ramma	Budsjett 2019	Budsjett 2020
19501	110	8800	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Gjeld/avdrag	Kr 212.000	Kr 732.000
19501	410	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Summen gjeng til planhandsaming / samfunnsutvikling.	Kr 100.000	Kr 300.000
19501	411	3255	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Tilskot til andre i landbruk/næring	Kr 200.000	Kr 100.000
19501	440	3250	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Lønn næringssjef (50% stilling) inkl. sosiale utgifter	Kr 415.000	Kr 427.500
19501	440	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Bruken er lista opp i tabell nedanfor	Kr 1.014.000	Kr 381.500
Totalt for Næringsfond i budsjett					Kr 1.941.000	Kr 1.941.000
Til disposisjon for programområde 4					Kr 1.728.000	Kr 1.209.000
Bruk av Næringsfond I					Budsjett 2019	Budsjett 2020
Møtestad Seljord					Kr 457.000	Kr 0
Tilskot til næringsføremål (nye i 2020)					Kr 205.000	Kr 261.500
Kommunens eigendel til Visit Telemark					Kr 142.000	Kr 35.000
Tilskot til løypekjøring					Kr 75.000	Kr 0
Medlemskontingent Telemarksvegen					Kr 30.000	Kr 0
Tilskot Vandre Telemark					Kr 25.000	Kr 25.000
Marknadsføring/ infotavler						Kr 60.000
Totalt					Kr 1.014.000	Kr 381.500

## **Ansvar 500 – Avdelingskontor teknisk**

Lønnsmidlar til ingenør kommunalteknikk og egedomsforvaltning.

## **Ansvar 510 – Vedlikehaldsavdeling**

Budsjettet omfattar løns- og driftsmidlar til vaktmeistrar og fagarbeidarar, samt delar av avdelingsleiarstilling drift. Vidare kostnadar til drift og vedlikehald av bilar, maskiner og utstyr, samt kostnadar til vedlikehald av kommunale bygningar og utstyr. Kostnadar til utstyr aukar etter som utstyret blir eldre, og fleire av dei kommunale bygningane har mykje teknisk utstyr som må vera i orden for at bygget skal fungere (varmepumper, ventilasjonsanlegg mm.). Det er eit stadig aukande etterslep på vedlikehald på fleire av dei kommunale bygga. Skulane er dei som har størst trøng for eit auka vedlikehald, og Seljord ungdomsskule og Flatdal skule har flest utfordringar.

Det er i handlingsdelen peika på eit behov for å sjå på kommunens egedomsdrift og organisering. For å kunne gjere ei kartlegging av kommunenes egedom og avklare kva for tilstand desse er i, må ein først gjennomføre ei tilstandsvurdering på alle kommunale bygg på lik linje som ein har vurdert skulebygga. Det vil i ein slik gjennomgang synleggjerast behov og kostnad for vedlikehald innanfor ein periode på 10 år. Ei slik kartlegging bør utarbeidast for på best mogleg grunnlag kunne vurdere kva som er best organiséringsmodell og kva som faktisk utgjer kommunale egedomar potensiale for forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling. Ei slik tilstandsvurdering er kostnadsregna til omlag 1 – 1,5 millionar kr basera på kostnad for gjennomgang av skulane. Det kan ein ikkje sjå at det finns rom for innafor det ordinære driftsbudsjettet i 2020. Det er og eit ynskje om å få satt i gang ein kartlegging av energisparande tiltak for dei kommunale bygga, (EPC). Dette må ein ta på driftsbudsjettet, då det vil munne ut i ein rapport som syner investeringskostnader, forventa oppnådd resultat på energi, effekt på klima m.m, samt lønnsemd for dei ulike prosjekta. Det er ikkje driftsmidlar til å utarbeide ein slik rapport i inneverande økonomiplanperiode.

## **Ansvar 520 – Plan- byggje- og delesaker, kart og oppmåling**

Budsjettet er vidareføring av driftsnivået for 2019, og omfattar løns- og driftsmidlar til plan- og byggesakshandsaming og oppmåling/kartverk samt tinglysingsgebyr. Inntekter er gebyr etter Plan- og bygningslova (gebyr for byggesak, private reguleringsplanar og oppmålingsgebyr). Gebyr er satt etter ny sjølvkostkalkyle på 90% dekningsgrad innafor desse tenestene. Det gir kommunen litt fleire inntekter utifrå dei tenestane som blir levera.

## **Ansvar 530 – Kommunale vegar**

Budsjettet omfattar utgifter til drift og vedlikehald av kommunale vegar og vegljos, der nær halvparten blir bruka på vinter-vedlikehald (snøbrøyting og strøing). 10 % går til drift og vedlikehald av vegljos. For å oppretthalde dagens standard og for å komme a jour med vedlikehaldsetterslep på kommunale vegar og bruer bør vedlikehaldsposten auke. Det er ikkje funnet rom for denne auka i inneverande økonomiplanperiode.

Det er vurdert at ein kan gå ned på standard når det gjeld brøyting, men det vil få konsekvensar som gjer at kommunen bør gå til innkjøp av naudsynt utstyr. (Sjå investeringstiltak under kommunal teknikk.)

Vedlikehald av vegar og bruer blir gjennomført etter tilråding frå samfunnsutvalet, men det må understrekast at det ikkje er tilstrekkeleg med midlar satt av for å møte det naudsynte vedlikehaldet som bør gjennomførast i løpet av økonomiplanperioden. Etterslepet blir berre større for kvart år. Det er minimum eit manko på 5.millionar i vedlikehald for vegar og bruer inneverande økonomiplanperiode.

### **Ansvar 540 – Brann- og feiarvesen**

Budsjettet omfattar utgifter til feienestenesta i kommunen (via Vest-Telemark Brannvesen) og løns- og driftsutgifter til brannvesenet. Utgifter til feiing blir dekt av feie- og tilsynsgebyr, frå 2019 til 2020 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 30 % frå kr. 882.000 til kr 1.145.000. Dei største postane til brannvesenet er løn, ein større avgift til 110-sentralen samt avgift til Vest-Telemark brannvesen for førebyggande avdeling og feiing.

### **Ansvar 550 – Vatn**

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 4 kommunale vassverk (produksjon og distribusjon), samt ytre anlegg. Kostnaden for drift av nye Seljord vassverk er høgare ein tidligare estimert grunna meir forbruk av kjemikalie, samt auka behov for driftsoperatørressurs. Det er underteikna serviceavtale med Pentair som gjer auka kostnad på drift. Dei andre postane er utgifter til løn, kontroll og analysering av drikkevatnet og straum. Grunna fleire større investeringar innafor området ser ein at avgiftene aukar i perioden.

### **Ansvar 551 – Avløp**

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 3 kommunale reinseanlegg (innsamling og reinsing), ytre anlegg samt innsamling av slam frå private avløpsanlegg. Største postane er utgifter til løn, kjemikaliar, straum, innsamling og behandling av slam og driftsovervaking.

### **Ansvar 552 – Renovasjon**

Budsjettet omfattar utgifter til innsamling og behandling av avfall, dette blir ivaretake av Renovest IKS. Posten er sjølvfinansierande.

### **Ansvar 560 – Utleigebustadar**

Største utgiftspostane er leige av bustadhus (til vidare utleige) og kommunale avgifter. Kommunen eig 13 hus med 22 bu-einingar (omsorgsbustadar kjem i tillegg, desse vert ført på PO 3). Per 01.01.20 leiger kommunen 11 bu-einingar i tillegg. Talet er redusert med 5 frå 2018. Det er budsjettert med ein "turnover" på kommunale bustader basera på ei 75 % utleigerate. Husleiga blir justert etter konsumprisvekst årleg i mars månad.

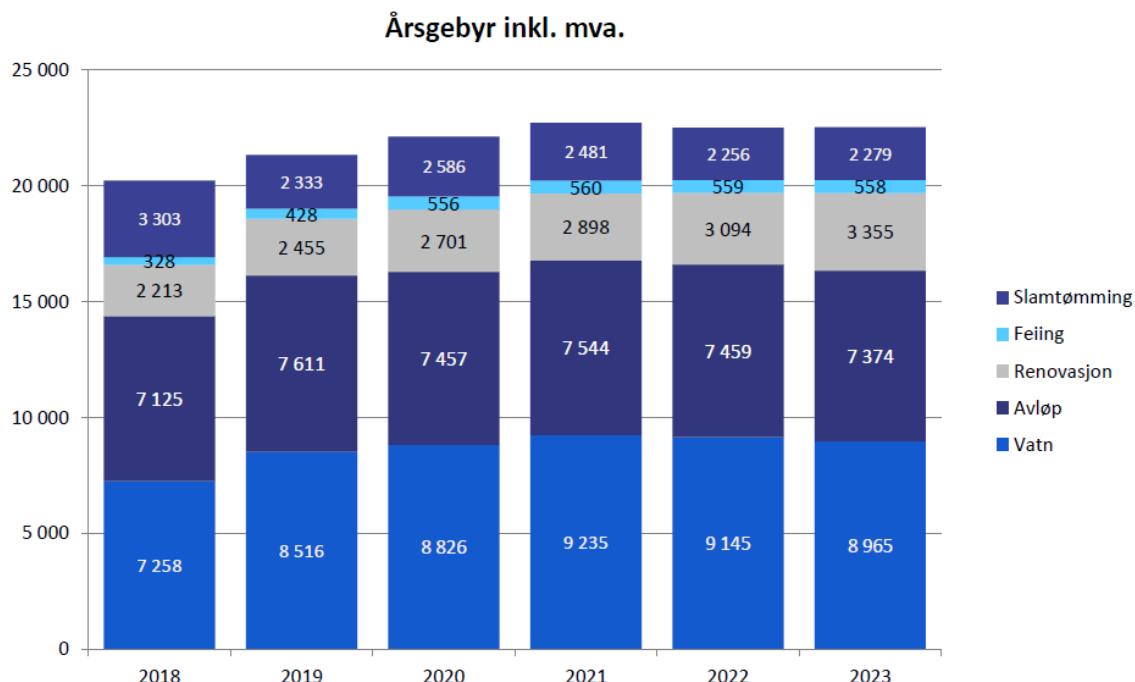
## Sjølvkost

Tabellen under syner endring i årsgebyr fra 2019 og utover i økonomiplanperioden, basert på driftsutgifter og framtidige investeringar innafor sjølvkostområdet.

Endring i årsgebyr fra året før	2020	2021	2022	2023
Vatn	3,6 %	4,6 %	-1,0 %	-2,0 %
Avløp	-2,0 %	1,2 %	-1,1 %	-1,1 %
Renovasjon	10,0 %	7,3 %	6,8 %	8,4 %
Feiing	30,0 %	0,7 %	-0,2 %	-0,2 %
Slamtømming	10,9 %	-4,1 %	-9,1 %	1,0 %
<b>Samlet endring</b>	<b>3,7 %</b>	<b>2,7 %</b>	<b>-0,9 %</b>	<b>0,1 %</b>

Årsgebyra er syna i vedlegg til gul bok, og totalt så utgjer dei ei samla auke på 3,7 %.

Tabbelen under syner korleis dette ser ut samla.



Sjølvkostgrunnlag

**Vedlikehaldsplan for kommunale vegar og bruer ligg som vedlegg til gul bok.**

**Seljord kommune**

Arkiv: 15  
Saksnr.: 2019/1283-10  
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm  
Direkte tlf.:  
Dato: 05.11.2019

**Saksframlegg**

<b>Utval</b>	<b>Utvalssak</b>	<b>Møtedato</b>
Kommunestyret	35/19	14.11.2019
Arbeidsmiljøutvalet	45/19	19.11.2019
Formannskap/økonomiutval	89/19	21.11.2019
Administrasjonsutval	30/19	20.11.2019
Velferdsutvalet	3/19	03.12.2019
Eldreråd	8/19	03.12.2019
Kontrollutval		
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	9/19	03.12.2019
Ungdomsråd		
Kommunestyret	108/19	12.12.2019

**Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, kommuneplan med handlingsprogram****Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Gul bok 2020 - 2023
- 2 Vedlegg 1 til Gul bok - Oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester 2020
- 3 Vedlegg 2 til Gul bok - Sjølvkost Budsjettnotat - Seljord kommune 2020
- 4 Vedlegg 3 til Gul bok - Kostnad vedlikehald vegar og bruar 2020-2028.
- 5 Vedlegg 4 til Gul bok - Vurdering av innkomande søknadar per 5.des 2019
- 6 Høyringsinnspele - Brev frå jordmorsamarbeidet
- 8 Høyringsinnspele budsjett 2020 - Budsjettbehandling 2020 frå verger for brukarar av teneste for funkjonshemma
- 9 Høyringsinnspele til budsjett 2020 - Innspill frå SU representanter Flatdal oppvekstsenter, avd. Åmotsdal
- 10 Høringsnotat frå Utdanningsforbundet

- 11 Høyringsutale til budsjett 2020 og økonomiplan - Samarbeidsutvalet i Seljord barnehage
- 12 Høyringsuttalelse budsjett 2020 - Telemark næringshage
- 13 Høyringsinnspeil budsjett 2020 - Angåande opningstider i symjehallen i Seljord - Utdanningsforbundet
- 13 Høyringsinnspeil til budsjett 2020 - Symjehallen frå Utdanningsforbundet klubben i Flatdal
- 14 Høyringsinnspeil budsjett 2020 - Notat frå åpent møte om budsjett 02.12.2019 på Granvin
- 16 Attendemelding til formannskap og kommunestyre - Konsekvens av reduksjon i rådmannsnivået

### **Saksutgreiing:**

**Justeringer som er gjort mellom formannskapets handsaming 21. november 2019 og kommunestyrets handsaming 12. desember 2019:**

- Prognose for eigedomskatt er justert ned frå 27 til 24 mill kr i økonomiplan perioden 2020-2023.
- Kommentert høyringsinnspeil i eige avsnitt frå side 9
- Attendemelding til kommunestyre på konsekvens i reduksjon i/av rådmannsteam, sjå eige vedlegg

### **Formalia rundt budsjett og økonomiplan:**

Kommunelova § 14 - Økonomiforvalting, legg dei lovmessige premissane for rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for dei neste fire åra.

I hovudtrekk er krava:

- Kommunen skal forvalte økonomien slik at handlingsvenen blir i varetatt over tid, § 14-1
- Utarbeide realistiske budsjett og økonomiplanar § 14-1
- Minimerer finanisell risiko rundt gjeld og gjeldsbyrde, § 14-1
- Vedta eit budsjett og økonomiplan i ballanse § 14-4
- Skal vise eit drifts- og eit investeringsbudsjett, § 14-4
- Formannskapet skal innstille budsjett og økonomiplan til kommunestyre, § 14-3
- Budsjettet er bindande for kommunen § 14-5

Rådmannen legg fram eit budsjettforslag og forslag til økonomiplan med dei beste anslaga for realistiske inntekter og utgifter som er venta i 2020 og i økonomiplanperioden 2020-2023. Nærmore informasjon og detaljar for saksframleggjet er å finne i vedlagt Gul bok.

Konstituerande kommunestyret 17. oktober vedtok at dag 1 av 2 i formannskapshandsaming av budsjett skulle bli eit kommunestyremøte. 14. november legg rådmannen difor fram for kommunestyre ein presentasjon og orientering om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Formannskapet 21. november vil innstille til kommunestyre 12.desember 2019.

Formannskapets innstilling i møte 21. november blir lagt ut til offentleg ettersyn i 14 dagar. Kommunestyret vil i sitt møte 12.desember 2019 fatte endeleg vedtak i saka.

Kommunestyret 12.desember vil få framlagt ei sak som tek med seg alle innspel frå andre utvalshandsamingar og høyringsinnspel som har kome inn. Kommunestyrets vedtak blir kunngjort på vanleg måte og Gul bok med eventuelle endringar sendast over til fylkesmann og departementet for orientering.

Gul Bok er eit bindande styringsdokument for Seljord kommune. Dette syner korleis målsettingane i kommuneplanen skal bli nådd. Tilbakemelding om framdrift i samsvar med planen skjer gjennom arbeidsprogram, budsjettoversyn, årsrekneskap og årsmelding. Planen med tilhøyrande tilbakemeldinger utgjer kommunen sin internkontroll på øvste nivå i regi av rådmannen. I tillegg førar kommunestyret sjølv kontroll med verksemda gjennom kontrollutvalet.

### **Innleiing til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:**

Seljord kommune har hatt stø kurs mot Robek dei siste årane. Robek er regjeringas liste over kommunar i økonomisk ubalanse. Dersom forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020- 2023 blir vedteke innanfor føreslätte økonomiske rammar er vi på trygg grunn utanfor Robek. Økonomiplanen er nøktern og solid forankra på inntektssida, men det vil taka tid og hardt arbeid føre vi er ute av faresonen. Budsjettet for 2020 set to føter i bakken og legg opp til ei markant reduksjon i ekstern aktivitet, for å holde eit naudsynt økonomisk-, og kommunal tenestefokus.

Seljord sin økonomiske situasjon og negative befolkningsutvikling er tunge premissfaktorar som pregar rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan. Det at kommunestyre sidan 2014/15 gradvis har slutta å fylge sine eigne økonomiske anbefalingar og måltall dei sjølve har vedteke, er ein viktig hovudfaktor for at kommunen er i den økonomiske situasjonen vi er i.

Vi har over lengre tid brukt meir pengar enn det som kjem inn. Kommunens disposisjonsfond var på 14,7 millionar kroner den 31.12.17, og 10 millionar kr. per 31.12.18. Kommunenes drift i 2019 er budsjettert med å bruke ytterligare 6,25 millionar kronar av disposisjonsfondet. Fortsett vi drifta slik vi gjer no vil disposisjonsfondet vera tomt i 2020. Seljord kommune burde til ein kvar til hatt eit disposisjonsfond på minst 15 millionar kronar.

Rådmannens melding til kommunestyre for budsjett 2019 var:

*«Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje lenger oppfyller vilkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.»*

### **Historiske moment:**

Det var to hovudparametrar som låg til grunn for rådmannens tilråding til budsjett 2019 for å unngå Robek. Innføring av eigedomskatt og ein reduksjon i drifta. Kommunestyre vedtok *kun* ein reduksjon i drifta på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Erkjenninga om at vi ikkje oppfyller villkåra i kommunelova om å lever eit budsjett i ballanse ble forsterka og konkretisert i kommunestyre 20. juni 2019 i sak 21/19. Rådmannen konkludera med at det ikkje var realisme å få til ein reduksjon i drifta med 15 årsverk utan å bryte med krav i lovpålagte oppgåver i økonomiplanperioden 2019-2022.

Fylkesmannen sin tilbakemelding til rådmannen og ein politisk oppnemnt arbeidsgruppe (ad-hoc) frå kommunestyre den 16.august 2019, og til kommunestyre 17. oktober 2019 er at vi for alle praktiske føremål er å sest på som ein kommune i økonomisk ubalanse (Robek). Fylkesmannen har med erkjenninga i kommunestyre juni 2019 grunnlag for å underkjenne kommunens budsjett for 2019, og økonomiplan 2020-2023. Budsjett og økonomiplan ble med rette sett på som ikkje realistiske. Fylkesmannen har varsla at dei ikkje vil godkjenne eit nytt budsjett dei meiner er urealistisk.

### **Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023:**

Det politisk oppnemte ad-hocutvalet gav rådmannen ein oppmading til budsjett 2020: «Det er inga hellege kuar» og «det er dei store talls lov som gjeld». Det betyr blant anna at struktur innan skule og oppvekst som tidligare har våre unntatt for endringsforslag likevel kan verta aktuelt å vurdera. Dette er nytt og det gav administrasjonen mogligheter for å sjå på tiltak ein tidlegare ikkje har hatt/sett på som realistiske. Dei store talls lov er oppfatta som at alle tiltak ikkje treng eit fullstendig detaljegrunnlag for å bli fremma som aktuelle tiltak.

Til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 har rådmannen føreslått kutt som ein i moderne tid ikkje har sett i Seljord. Dette er gjort for å få budsjetta i ballanse. Fokuset har våre å bevare velferdstenester framfor tilskot til eksterne aktørar. Rådmannens forslag tek også konsekvensen av at reduksjonen i befolkningsgrunnlaget gjer at vi bør levere tenester annleis framover. Denne endringa vil fortsette i åra som kjem i takt med forventa nedgang i innbyggjartal.

Ein kommune skal drive og utvikle gode velferdstenester og aller helst vere ein av fleire utviklingsaktørar i det samfunnet vi bur og trivast i. Kommunen er Seljord desidert største arbeidsplass, men vi er lite utan eit privat næringsliv, dei tilreisande og innbyggjarane. Det er dei vi er her for. Samstundes, så kan ikkje dei same aktørane klare seg utan kommunen. Vi er eit lag, og vi må forsøke å vera på lag framover også.

Når Seljord samfunnet nå står ovanfor relativt store endringar i befolknings-utviklinga, gir direkte negative konsekvensar for kommunens budsjetter. Fleire blir eldre og færre born vil komme til i grunnskulen. Færre born blir født, færre i arbeidsfør alder bidreg i arbeidslivet og fleire flyttar frå kommunen. Utviklinga krev tiltak og handlekraftige løysingar. Tida framfor oss vil i større grad krevja ein administrativt- og politisk stamina for å både taka og stå i naudsynte prioriteringar og slutningar.

Som ein konsekvens av endringane i befolkningsutviklinga meiner rådmannen at vi skal legge om tenestene i kommunen. I praksis så betyr dette at programområde 3, helse og omsorg må styrkast og programområdet 2, skule og oppvekst må reduserast som eit direkte konsekvens av utviklinga.

For å starte på dette arbeidet foreslår rådmannen at Åmotsdal barnehage blir samlokalisera i Flatdal oppvekstseneter frå 1. august 2020, og at barnehagen ved oppvekstsetneter blir samlokalisert i Seljord barnehage (Tussejuv og Heddeli) frå 1. august 2022. Rådmannens berekningar visar at ein i 2022 kan ta i mot alle barnehageborn i sentrum, utan å byggje nytt og samstundes få ein reduksjon i drifta.

For skulene kjem kryspunktet for når Seljord barne- og ungdomsskule kan ta i mot alle born i skulealder hausten 2026. Rådmannen meiner det er økonomisk rett å byrje planlegging av ein samlokalisering for skulane i slutten av økonomiplanperioden 2020-2023.

I slutten av økonomiplanen 2020-2023 kan vi sjå konturar på ein betring i økonomien. Betringa bør prioriterast inn mot PO3-helse og omsorg for å taka den veksten i behov som har starta og som kjem med forsterka styrke frå 2023.

Rådmannen meiner at det må takast grep som kanskje ikkje blir forstått eller akseptert på kort sikt ute i samfunnet. Likevel er det naudsynt for å sikre at Seljord kommune kan få att ende sitt økonomiske handlingsrom og mogeligheter til igjen å vera ein utviklingsaktør inn i framtida.

### **Hovudmoment i kutt og innsparing:**

Generelt for programområda blir det foreslått kutt som vil merkast i det daglege for dei tilsette og våre brukarar. I hovudtrekk nemnast det:

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden	Sum
<b>PO1 - Sentraladministrasjon</b>	<p>Sentraladministrasjon er ein budsjettmessig lita eining i det totale budsjettet for programområdet. PO1 inneheld kommunens pensjonsavsettingar, drift av folkevaltordninga, kommunens store avtalar, forsikringar m.m.</p> <p>Frå 2021 tek PO1 ein reduksjon på to område som til saman vil vera omlag 0,8 årsverk.</p>	0,8	540 000 kr
<b>PO2 – Skule og oppvekst</b>	<p>Programområde 2 – Skule og oppvekst vil slå saman tenester innan barnehage, og få redusert tilbodet innan kulturskulen. I begge tiltaka ligg det ein reduksjon på omlag 10 årsverk i økonomiplanperioden.</p>	10	6 750 000 kr

Programområde	Tiltak i hovudtrekk	Reduksjon i årsverk i øk.planperioden	Sum
<b>PO3 – Helse og omsorg</b>	Programområde 3 – helse og omsorg vil redusere 1,5 årsverk innan psykisk helse og rus, kutte i kurs og etterutdanning, redusere ca eit årsverk innan omsorg, fjerne alle kjente bufferar i direkte drift.	2,2	1 485 000 kr
<b>PO4 – Samfunnsutvikling og drift</b>	Programområde 4 – samfunnsutvikling og drift tek bort ein rekke tilskot til lag og foreiningar, avvikle eigarskap i Møtestad Seljord, redusere opningstid i symjehallen til 3 mnd i året for å sikre symjeopplæring og omlag 0,5 årsverk	0,5	337 500 kr
<b>Totalt</b>		13,5 årsverk	9 112 500 kr

Detaljar om kutt og tiltak i dei forskjellige programområdane finn ein via innholdslista i Gul bok.

Per i dag driv vi ikkje forsvarleg innan byggforvaltinga i programområde 4, samfunnsutvikling og drift. Aukar vi ikkje vårt økonomiske handlingsrom vil dette utvikle seg til fleire programområder. Saman med eit fokus på forbetringar og kostnadsreduksjonar i drift, må vi auke inntektene til kommunen.

#### Eigedomskatt:

Det einaste området rådmannen veit om, og som vil auke inntektene slik at det monnar, er innføring av eigedomskatt for boligar, hyttar og næringseigedom som per i dag ikkje er omfatta av eigedomskatt.

Seljord kommune har i dag eigedomskatt på kraftverk og noko næring som inngår i same definisjonen som lovkravet for kraftverk. Dette har vi hatt i fleire ti-år. Inntektene for eigedomskatt gir omlag 11 mill kr. Legg ein til sal av konsesjonskraft gjev dette kommunen omlag 20 millionar kr totalt årlege inntekter. Denne eigedomskatten har til nå våre relativ ukontroversiell. Rådmannen rår til at denne fortsett, uavhengig av kva kommunestyre vedtek rundt eigedomskatt elles.

Prognosane vi har lagt til grunn for innføring av eigedomskatt er følgande:

	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>Øk.plan perioden</b>
<b>Sum</b>		5 000 000 kr	8 000 000 kr	11 000 000 kr	24 000 000 kr
<b>Sum</b>	-1 500 000 kr				22 500 000 kr

Rådmannen har brukt eigedomskatt som ein del av salderinga for å få budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i hamn, kor arbeidet med innføring av eigedomskatt startar i 2020. Skal vi oppnå ballanse utan eigedomskatt må ein politisk prioritere å finne ein budsjettmessig inndekning på 24 millionar kr i økonomiplanperioden. Innføring av eigedomskatt kan mått bli vurdera til å bli høgare. Det er omlag 3000 skatteobjekt i Seljord som skal sakhandsamast. Seljord må truleg styrke sakhandsamingskapasiteten for å handsame alle sakane.

### Hovudutfordringar framover:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsla at Seljord kommune burde i større grad sikre ein forsvarleg økonomisk drift og økonomisk buffer over tid. Statistikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og det manglende handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2020 og ut økonomiplanperioden:

- Når budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 ikkje lot seg løyse med reduksjon av 15 årsverk, og eigedomskatt ikkje ble innført, løyste vi inga av dei 23,6 millionar kr som var sei økonomiske utfordringane vi stod ovanfor. Utfordringa ble overført til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.
- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat har gitt Seljord eit mindre handlingsrom. Økonomiplanen framover legg opp til ein vridring frå negativt til eit positivt resultat.

	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
<b>Netto driftsresultat</b>	-1,74 %	-0,15 %	-0,08 %	-1,59%	0,21 %	0,38 %	0,74 %

- Framleis urovekkande høg lånegjeld på omlag 290 mill kr, men som eit positivt trekk visar den tydeleg reduksjon i økonomiplanperioden til omlag 250 mill kr. 1 % endring i rentesats vil medføra omlag 2,9 mill kr i utgiftar.

- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i økonomiplanperioden frå 195 mill kr til 190 mill kr i takt med befolkningsnedgangen.
- For 2020 er det signalisera at Seljord får 12 flyktninger. Vi har budsjettet med 10 kvart år. Vi ble tildelt 10 i 2019, men pr medio oktober har det kome 4. Frå 2021 har Imdi varsla at store endringar på nasjonalt plan, som vil påverke kor mange fletningar kommunane får til seg.

Økonomisk har talet på flyktninger som kjem ein påverknad for oss. Både kor stort vi til ein kvar tid skal dimensjonere tenestene som støttar opp rundt flyktningane, og ved at vi budsjettera med ein viss sum, men i realiteta får inn ein anna sum.

- Ny kommunelov krev ein anna berekningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,2 mil kr i avdrag med dagens rentesats
- Reduksjon i inntekt på omlag 3,8 mill kr på grunn av nedgang i barnetala på 30 stk, frå dagens 371 til minst 341 i økonomiplanperioden, samstundes som talet på eldre frå 67 aukar i same periode.
- Auke pensjonsutgiftar, jf måten pensjon blir rekneskapsført i kommunane, 12-14 mill kr i 2020-2025

### **Politisk ynskje om reell valmoglichkeit til rådmannens tilråding**

Rådmannen har jobba etter ein politisk bestilling, kor ein i tillegg til rådmannens tilråding ynskjer eit reelt alternativ kor ein kan velje vekk eigedomskatt, og/eller bytte ut tiltak rådmannen tilrår med andre politiske prioriteringar.

Rådmannen ser at dette vanskeleg let seg gjøre. Ved budsjett-statusoppdatering så manglar det omlag 6 millionar kroner for å få et budsjett og økonomiplan 2020-2023 i ballanse. Då er eigedomskatt lagt til grunn for salderinga. Nye kuttrundar er gjennomført i programområda og ved siste status føre utsending manglar det omlag 4 millionar kronar for å gå i ballanse. Rådmannen foreslår å nytte disposisjonsfond for å kompensere opp til eit balansert budsjett.

Rådmannen har sett seg nøtt til å bruke alle kjente kutttiltak for å få budsjett og økonomiplan i balanse.

### **Kortsiktige og langsiktige anbefalingar:**

Vedta Gul bok med fylgjande presiseringar for å få balanse i:

#### **Budsjettet 2020:**

- Starta opp prosessen og gjennomføre taksering av hus, fritidsbustader og næringseigedom som i dag ikkje har eigedomskatt, med mål om innføring av eigedomskatt frå 2021

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Søke å gjere om/stanse allereie vedtekne tiltak som ikkje er byrja på som er juridisk tilrådeleg
- Ha fokus på forbetringar og moglige reduksjonar i drifta
- Bruk av disposisjonsfond for å dekke opp naudsynt drift
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunale gebyr vedtaks

#### **Økonomiplanperioden 2020-2023:**

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivingsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2020 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2021

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

#### **Offentleg ettersyn og innkomne merknader**

Formannskapet framlegg til budsjett og økonomiplan har vore lagt ut til offentleg ettersyn i perioden etter formannskapsmøte 21.11.19.

Det har kome inn innspele og merknader.

Desse er lagt ved som vedlegg i saka og kommenter i tabell under:

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Helene Mølster Byggland, leiar for jordmorsamarbeidet i Vest –Telemark, og Mirjam Thorkildsen Schade, kommunejordmor i Seljord.	Har merknad på at budsjettframlegget verkar lite nyansert. Peikar på konsekvensar det vil få for samarbeidet i det interkommunale samarbeidet i Vest- Telemark. Dei meiner at samarbeidet er eit godt døme på at samhandlingsreforma i dette konkrete tiltaket fungerer godt i praksis. Dei er ikkje einige med rådmann i den økonomiske utgreiinga som ligg til grunn for reduksjonen tiltaket syner, og ber konkret om ei vurdering på om det er teke omsyn til at Sykehuset Telemark HF også bidreg økonomisk og ekstrakostnad som vil fylge med at kommunal jordmor no får meir arbeid. Dei er og bekymra for meirarbeid for helseenteret og då legevaka med endringa. Dei peikar på at avstandskravet ikkje er absolutt men rettleiande og peikar på at kommunen ikkje berre er Seljord sentrum men og grender der ein kan stille spørsmål om det er meir ein 90 minuttar reiseveg. Dei peikar på at konsekvensane for brukarane berre er negative med den føreslårte endringa og etterlyser ein breiare involvering i forkant av at tiltaket er spela inn. Dei peikar vidare på at konsekvensane for det totale helsetilbodet og ynskje om auka buseetting, og at dette ikkje vil føre til bulyst.	Rådmannen har lagt til grunn dei faktiske kostandene vi har hatt ifm jordmorsamarbeidet i 2018 og 2019. Vidare har ein lagt nasjonale retningsliner/anbefalingar til grunn for jordmortenesta. Rådmannen legg til grunn at nasjonale retningsliner er vurdert til å vera sikre og gode nok.  Rådmannen har forståing for at enkelte områdar i kommunen ligger lengre unna.

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Tillitsvalt – CREO Jo Henning Kåsin	<p>Framlegg til budsjett syner ein reduksjon i tilbodet til Seljord Kulturskule med ca. 34%. Det tyder at 1,5 årsverk må bort, og meir enn 40 barn og unge kan miste plassen sin i Kulturskulen. I tillegg kan gruppeundervisning som korps, kor og band bli skadelidande. Reduksjonen vil også få negative konsekvensar for eit lite og sårbart kollegium.</p> <p>Han meiner det er viktig at politikarar og brukarar er kjent med konsekvensane den føreslåtte reduksjonen vil ha for tilbodet.</p>	<p>Rådmannen deler CREO sine bekymringar fo konsekvensane ved kutt i kulturskulen.</p> <p>Reduksjonen er utelukkande tatt for å få budsjett 2020, og økonomiplan 2020-2023 i hamn.</p>
Pårørande og verger for brukarar av teneste for funksjonshemma.	<p>Etterlyser betre førebyggande tiltak utover dei lovpålagde vedtak som gjeld for den einskiltde. Dei ynskjer og betre tilbod på fritid og i helger. Dette for å gi betre tenester og hindre utvikling av negativ åtferd. Dei peikar på at husleige no har nådd ei grense for kva som brukarane kan handtere med uføretrygd.</p>	<p>Rådmannen har ikkje funne budsjettmessig dekning for dette ynskje i budsjett 2020, økonomiplan 2020-2023.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>
SU representantar Flatdal oppvekstsenter, avd. Åmotsdal, Maria Fremmelid og Hilde Laila Dyrland	<p>Peikar på at det er viktig at Flatdal barnehage blir opprettholdt dersom Åmotsdals barnehage skal leggast ned. Dei peiker på at med kunn 5 born så vil miljø vere for lite der. Det syner problem knytt til at det i økonomiplanperioden er lagt til grunn ein avviklong av Flatdal barnehage og at alle born i kommunen skal få plass i Seljord sentrum. Dette er dei veldig skeptisk til med omsyn til born og forelders moglegheit for å få arbeid og fritid til å gå opp, dersom dei ikkje bur i sentrum. Dei peikar på at det på kort sikt må gjerast tiltak som gjer at born må flyttast frå Flatdal barnehage grunna vasskaden der.</p>	<p>Rådmannen har budsjettert med å slå saman Åmotsdal bhg frå 1. aug 2020 og så slå saman bhg ved Flatdal oppvekstsenter med Seljord bhg 1. aug 2022.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>

	Dei ber då om at born blir plassert i eksisterande barnehagar (Tussejuv og Åmotsdal).	
Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Utdanningsforbundet, Seljord barnehage v. tillitsvalt Kristin Forberg og Ingrid Hegnastykhet	<p>Krev gode og klare retningslinjer for korleis nedbemannning skal foregå. Dei ber om at forbunda må vera med i prosessen rundt nedbemannning.</p> <p>Bemanningsnorm og pedagognorm må bli overholdt under prosessen. Det er viktig at god kvalitet blir opprettholdt i barnehagen.</p> <p>Oppretthalde tilbodet i Flatdal barnehage. Det er viktig for dei som bur i Flatdal og Åmotsdal, og for tilflytning. Dersom ein fyller opp barnehagen i sentrum er det ingen moglegheit for tilflyttande å få barnehageplass.</p>	<p>Dette er i hovudsak forhandla fram med dei tillitsvalte våren 2019.</p> <p>Rådmannen er ope for revidere og diskutere desse retningslinene på nytt dersom det er openbare feil og/eller manglar i det som er forhandla fram</p>
Samarbeidsutval Seljord Barnehage	<p>Dei meiner det er særslig uheldig å legge ned Flatdal barnehage, for då mistar ein valfridom som foreldre. Ved full barnehage i sentrum, vil det ikkje vere plass til nye born og tilflytting utanom hovudopptaket. Dei peiker på at det fort kan bli etablert ein privat barnehage i Flatdal som vil påverke økonomien og gje eit anna tilbod ein det offentlege. Personalet frå Åmotsdal barnehage som vert overflødige dersom barnehagen frå 01.08.2020 vert «lagt på is» bør brukast i barnehagane i Seljord kommune. Dette for å koma nærmare Seljord kommune sitt mål som står omtalt i Gul Bok pkt. 2.1.3.1 «Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen.»</p>	<p>Rådmannen har budsjettert med å slå saman Åmotsdal bhg frå 1. aug 2020 og så slå saman bhg ved Flatdal oppvekstsenter med Seljord bhg 1. aug 2022.</p> <p>Politisk kan ein gjere omprioriteringar for finne budsjettmessige inndekning for tiltaket</p>

Innspel frå	Merknad	Rådmanns kommentar
Telemark Næringshage	<p>I Telemark Næringshage køyrer vi eit prosjekt som heiter <b>#tidtilmeir</b>. Det er både eit rekrutteringsprosjekt til høgkompetansearbeidsplassar (mange av dei er ikkje eingong utlyst!) og samtidig ei kampanje for å vise korleis livet på bygda faktisk er. Vi har satt opp ei eiga heimeside der me tenker skal byggast vidare på med fleire arbeidsplassar og historiar frå folk som har valt eit liv her i Vest-Telemark.</p> <p>Vi treng å formidle <b>historien</b> til Seljord og dei omkringliggende bygdene. Kvardagshistoriar som viser eit folk som får det til, eit folk ein vil assosiere seg med. Ein kulturskule med svært høg kvalitet (Norgestoppen), sikre årstider med snowboardpark og utesauna, eit sjøormtårn og eit villreinområde, arkitektur og mystikk, sjølvforsyning i Sveitsisk landskap og reint sildrande vatn i springen. Ein tilhørighet og ein ærbødighet. Natur og værteikn tolka av dei gamle, kulturar møter kulturar i småskulen. Me må lage ei kampanje som også fortel nokre visjonar vi har for framtida som tiltrekker seg søkerne.</p> <p>Desse tankane høyrer heime i ein inspirasjonskveld, men eg ville dele delar av faktagrunnlaget med dykk allereie nå.</p>	Spanande tankar og initiativ. Når invitasjonen kjem vil dette blir prioritera frå rådmannen si side. Ennå betre kan eit slik opplegg vera dersom inspirasjonskvelden også får med seg politisk deltaking.

Det har og vore invitert til folkemøte på Granvin 2.12.19 der fleire kom med oppmodingar som er referert til i eige vedlegg.

## Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å gjera følgjande vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyre å gjera følgjande vedtak:

Vedta Gul bok med vedlegg som Seljord kommunes budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 med hendlingsdel (kommuneplan med handlingsdel, budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023).

I samsvar med kommunelova § 45 nr. 3 vert årsbudsjett for 2019 lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før den vert handsama av kommunestyret.

I samsvar med kommunelova § 44 nr. 7 vert økonomiplan med framlegg til vedtak lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før planen vert handsama i kommunestyret.

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge følgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2020 – 2023.
2. I medhald av egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut egedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av egedomsskattetaksten. Vedtekene for egedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for egedomsskatteåret 2020, jamfør egedomsskattelova §10.
  - a) For egedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut egedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
  - b) For egedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut egedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom egedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal rekna med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.
  - c) For egedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut egedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2020 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av egedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2020, jf. overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.
  - d) Den alminnelege egedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. egedomsskattelova § 11 første ledd.
  - e) Egedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. egedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.
  - f) Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for egedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av egedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

3. Nytt låneopptak i 2020 vert avdrege i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.
4. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av bevillingsoversyn investering, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2020 kr 25 245 mill kr.
5. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programområdenivå slik det går fram av budsjettkjema bevillingsoversyn drift, fordelt på programområda.
6. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i fr   prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, bygesak, oppmåling og Matikkellova, er det i budsjett 2020 vedteke at ein i løpet av perioden 2020-2021 skal ha ein opptrappingsplan fr   90% til 100% dekning.

### **Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet - 19.11.2019**

AMU tek orienteringa til vitande. AMU er bekymra for nedskjeringane som kan kome, og for presset som vil bli på dei tilsette som skal leverere tenestene.

Ved stillingsreduksjonar må kommunen halde seg til dei lovar og retningsliner som gjeld for dette, og jobbe for godt samarbeid med tillitsvalde og verneteneste.

Samr  ystes vedteke.

### **Vedtak i Arbeidsmiljøutvalet - 19.11.2019**

AMU tek orienteringa til vitande. AMU er bekymra for nedskjeringane som kan kome, og for presset som vil bli på dei tilsette som skal leverere tenestene.

Ved stillingsreduksjonar må kommunen halde seg til dei lovar og retningsliner som gjeld for dette, og jobbe for godt samarbeid med tillitsvalde og verneteneste.

### **Handsaming i Formannskap/  konomiutval - 21.11.2019**

Samr  ystes vedteke med 6 stemmer.

Halfdan Haugan (AP) hadde permisjon og var ikkje med på handsaming av denne saken.

### **Vedtak i Formannskap/  konomiutval - 21.11.2019**

Formannskapet legg rådmannen sitt budsjettframlegg til grunn og vil koma tilbake til konkrete endringsframlegg til kommunestyret 12. desember.

Formannskapet r  r kommunestyret ´å gjera fylgjande vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyre å gjera følgjande vedtak: Vedta Gul bok med vedlegg som Seljord kommunes budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 med handlingsdel (kommuneplan med handlingsdel, budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023).

I samsvar med kommunelova § 45 nr. 3 vert årsbudsjett for 2019 lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før den vert handsama av kommunestyret.

I samsvar med kommunelova § 44 nr. 7 vert økonomiplan med framlegg til vedtak lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før planen vert handsama i kommunestyret.

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge følgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2020 – 2023.
2. I medhald av egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut egedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av egedomsskattetaksten. Vedtekten for egedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for egedomsskatteåret 2020, jamfør egedomsskattelova §10.
  - a. For egedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut egedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.
  - b. For egedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut egedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom egedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal rekna med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.
  - c. For egedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut egedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2020 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av egedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2020, jf. overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.
  - d. Den alminnelege egedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. egedomsskattelova § 11 første ledd.
  - e. Egedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. egedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.
  - f. Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for egedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av egedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.
3. Nytt låneopptak i 2020 vert avgrensa i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.
4. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av bevillingsoversyn investering, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2020 kr 25 245 mill kr.
5. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programområdenivå slik det går fram av budsjettkjema bevillingsoversyn drift, fordelt på programområda.
6. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i frå prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, byggensak, oppmåling og Matikkellova, er det i budsjett 2020 vedteke at ein i løpet av perioden 2020, 2021 skal ha ein opptrapningsplan frå 90% til 100% dekning.

## **Handsaming i Administrasjonsutval - 20.11.2019**

Protokollen frå møte i AMU 19.11.2019 vart lagt fram.

Forslag frå leiar:

ADMU vedtek AMU sitt vedtak i sak 45/19, «AMU tek orienteringa til vitande. AMU er bekymra for nedskjeringane som kan kome, og for presset som vil bli på dei tilsette som skal leverer tenestene. Ved stillingsreduksjonar må kommunen halde seg til dei lovar og retningsliner som gjeld for dette, og jobbe for godt samarbeid med tillitsvalde og verneteneste», men med endring i siste setning: «... alle tillitsvalde og vernetenesta.»

Avrøysting: Samråystes vedteke.

### **Vedtak i Administrasjonsutval - 20.11.2019**

ADMU tek orienteringa til vitande. ADMU er bekymra for nedskjeringane som kan kome, og for presset som vil bli på dei tilsette som skal leverer tenestene.

Ved stillingsreduksjonar må kommunen halde seg til dei lovar og retningsliner som gjeld for dette, og jobbe for godt samarbeid med alle tillitsvalde og verneteneste.

### **Handsaming i Velferdsutvalet - 03.12.2019**

Følgande fekk permisjon før saka vart sternt over:

Carina Thorvaldsen (FrP)

Håkon Høgetveit (SP)

Gunhild Flatland (MDG), leiar

4 representantar handsamar møte. Nestleiar Marita Byggstøyl Dyrland (Sp) er fung leiar.

Avrøysting: Samråystes vedteke med 4 stemmer.

### **Vedtak i Velferdsutvalet - 03.12.2019**

Velferdsutvalet tek formannskapets innstilling av budsjett 2020, og økonomiplan 2020-2023 til vitande.

### **Handsaming i Eldreråd - 03.12.2019**

Eldrerådet støttar Formannskap/økonomiutvalet sitt vedtak om budsjett frå 21.11.2019, med følgjande tillegg:

Eldrerådet peikar på dei store inntektene som kommunen kan få gjennom å ta imot og integrere fleire flyktningar. Det vil og gje rekruttering av arbeidskraft til pleie- og omsorgstenestene, som må byggjast opp i åra framover.

### **Vedtak i Eldreråd - 03.12.2019**

Eldrerådet støttar Formannskap/økonomiutvalet sitt vedtak om budsjett frå 21.11.2019, med følgjande tillegg:

Elderrådet peikar på dei store inntektene som kommunen kan få gjennom å ta imot og integrere fleire flyktingar. Det vil og gje rekruttering av arbeidskraft til pleie- og omsorgstenestene, som må byggjast opp i åra framover.

### **Handsaming i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 03.12.2019**

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne støttar Formannskap/økonomiutvalet sitt vedtak om budsjett frå 21.11.2019, med følgjande tillegg:

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne peikar på dei store inntektene som kommunen kan få gjennom å ta imot og integrere fleire flyktingar. Det vil og gje rekruttering av arbeidskraft til pleie- og omsorgstenestene, som må byggjast opp i åra framover.

### **Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 03.12.2019**

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne støttar Formannskap/økonomiutvalet sitt vedtak om budsjett frå 21.11.2019, med følgjande tillegg:

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne peikar på dei store inntektene som kommunen kan få gjennom å ta imot og integrere fleire flyktingar. Det vil og gje rekruttering av arbeidskraft til pleie- og omsorgstenestene, som må byggjast opp i åra framover.

### **Handsaming i Kommunestyret - 12.12.2019**

#### **Forslag fra Sondre Aasan på vegne av SP og MDG (verbaldel og talldel):**

Verbalforslag frå Senterpartiet og Miljøpartiet Dei Grøne budsjett 2020-2023:

##### **1) Flatdal oppvekstsenter - barnehage**

Det skal oppretthaldast minst ein barnehage knytt til Flatdal oppvekstsenter i kommunestyreperioden 2019-2023. I tida Flatdal barnehage må stenge pga vasskade bør Åmotsdal barnehage/samfunnshus fortrinnsvis dekke barnehagebehovet for borna som soknar til Flatdal oppvekstsenter. I den ekstraordinære situasjonen me har kome i bør opningstida i barnehagen utvidast med inntil ein halvtime i kvar ende av dagen (07-17).

##### **2) Reduksjon i servering, faglitteratur, abonnement, aviser, tidsskrift, stillingsutlysingar**

Omfanget på desse postane skal gjennomgåast for alle einingar med mål om størst mogeleg reduksjon.

På interne møter (politisk og administrativt) skal det kun unntaksvis vere servering. Unnatak kan t.d. vere ved lengre møter (der t.d. tilsette har krav på diett) og der det er eksterne deltakarar i møte. Servering skal vere nøktern. Stillingsutlysingar må i større grad løysast ved hjelp av digitale løysingar/plattformer.

##### **3) Kurs, opplæring og møter**

Det skal jobbast for å skape ein betre delingskultur internt i Seljord kommune og mellom kommunane i Vest-Telemark. Det er mykje kompetanse i eigen organisasjon og det er viktig at denne vert nytta på tvers av einingar og sektorar, og at samhandlinga mellom sektorar i kommunen vert betre. Dette vil styrke kommunen som heilskap og i tillegg redusere behovet for ekstern kursing og opplæring.

Digitale plattformer og videokonferanse må leggast til rette for og nyttast i større grad, både mtp kurs og møter. Naudsynt kompetanseheving for å imøtekome lovverk og kompetansekrav skal prioritertast.

#### 4) Utandørs svømmeundervisning

Det skal leggast fram ei sak for Velferdsutvalget om å drive delar av svømmeopplæringa utandørs mellom mai og september.

#### 5) Seljord frivilligentral

Seljord kommune arbeider for at staten skal finansiere friviljugsentralane minimum på dagens nivå, også fra 2021, men vel å legge inn ekstra støtte til sentralen fra 2021 som omsøkt for å trygge sentralen for vidare drift uavhengig av dette.

#### 6) Festeavgift - Seljord sokn

Festeavgifta for graver i Seljord sokn vert auka frå 200 til 250 kr frå 2020. Det vil gje soknet ei ekstra inntekt på ca 37 500. Overføring frå Seljord kommune til Seljord sokn vert redusert tilsvarande frå 2020.

#### 7) Møtestad Seljord

Seljord kommune skal vere ein forutsigbar eigar i Møtestad Seljord AS. Framtidig finansiering av selskapet må takast opp til ny vurdering saman med dei øvrige eigarane.

#### 8) Bygdevert

Det vert etablert ei ordning med Bygdevert i Seljord. Bygdeverten skal bidra til å marknadsføre Seljord som stad å busette seg, hjelpe (potensielle) innflyttarar med å finne fram til husvære, arbeidsplass, aktivitetstilbod og anna.

Ein Bygdevert er også viktig som kontaktpunkt inn mot lokalsamfunn, kommuneadministrasjon og andre offentlege instansar m.m. Sjølve ordninga skal også innehalde friviljuge Bygdevertar. Det er aktuelt å sjå ordninga med Bygdevert i tilknytning til Møtestad Seljord.

Aktuelle samarbeidspartnarar kan vere Seljord næringslag, enkeltbedrifter, Dyrskun, friviljuge organisasjonar osb. Det skal søkast ekstern medfinansiering av ordninga. Forslag til utforming av ordninga og finansiering skal utarbeidast i samarbeid med aktørane og leggast fram til politisk handsaming.

#### 9) Landbruk/næringsfond

Midlar som vert sett av til landbruksformål/næringsfond skal i hovedsak nyttast til å stø investeringar, men kan og, viss det er midlar att, brukast til utarbeiding av landbruks- og beiteplan i kommunen.

#### 10) Budsjettprosess Seljord kommune

Budsjettprosessen for 2021 skal starte våren 2020 med eit utfordringsdokument til kommunestyret. Budsjettframlegget frå rådmannen skal presenterast for kommunestyret i løpet av oktober, etter at statsbudsjettet er lagt fram. Budsjettframlegget skal så handsamast i dei ulike råd og utval, begge hovudutvala, formannskapet og kommunestyret.

#### 11) Rullering av samfunnsdelen - "Seljord inn i framtida"

Ei forenkla rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen skal startast opp i januar 2020. Hovudutvala skal involverast, og arbeidet gå parallelt med rullering av arealdelen. Det skal arrangerast inspirasjonsmøter i dei ulike grendelaga som ein del av dette arbeidet.

#### 12) Kommuneøkonomi

Uttale frå Seljord kommunestyre:

Seljord kommune beklagar at regjering og stortingsfleirtal har vedteke ein kommuneøkonomi som i sum råkar kommunar som vår urettmessig negativt. Overføring av oppgåver utan fullfinansiering, endring av element i inntektssystemet som no favoriserar folkerike kommunar, dårlagare finansiering av ordningar som t.d. Ressurskrevjande brukarar og generelt for låge rammer gjev kommunar som vår eit svekka utgangspunkt for å levere gode tenester til innbyggjarane og å utvikle kommunen inn i framtida. Den auka andelen eldre innbyggjarar må førebuast, og det er per idag ikkje mogeleg med måten inntektssystemet er innretta og demografien vert kompensert på år

for år. Ei opprusting av eldreomsorga for å vere klar for å ta i mot det auka talet på eldre innbyggjarar, kombinert med fallande tal på barn og unge, kan ikkje realiserast som forventa frå sentrale styresmakter og innbyggjarane utan ein heilt annan kompensasjonsmodell for demografien.

(Vert sendt til Kommunaldepartementet og Telemarksbenken)

**Tallforslag frå Senterpartiet og Miljøpartiet Dei Grøne budsjett 2020-2023:**

**Budsjettkjema 1A - Driftskjema - Avvik frå Formannskapet sitt frar**

	2020	2021	2022	2023	TOTAL
Auka utbytte VTK AS	675 000 kr	675 000 kr	675 000 kr	675 000 kr	2 700 000 kr
Oppdatering eigedomsskatt/sal av konsesjonsk	170 000 kr	190 000 kr	324 000 kr	254 000 kr	938 000 kr
Auka inntekter konsesjonsavgifter	252 000 kr	252 000 kr	252 000 kr	252 000 kr	1 008 000 kr
Netto endring inntekt	<b>1 097 000 kr</b>	<b>1 117 000 kr</b>	<b>1 251 000 kr</b>	<b>1 181 000 kr</b>	<b>4 646 000 kr</b>
<b>Reduksjon i driftsutgifter</b>					
20% stilling ergoterapeut (redusjon frå 50%)	11 061 kr	132 730 kr	132 730 kr	132 730 kr	409 251 kr
Reduksjon IT-investeringar	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	600 000 kr
Reduksjon servering,faglitteratur,abonnement,avi	300 000 kr	300 000 kr	300 000 kr	300 000 kr	1 200 000 kr
Reduksjon Seljord sokn	37 500 kr	37 500 kr	37 500 kr	37 500 kr	150 000 kr
Skuletur ungdomsskulen (kutt)	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	400 000 kr
SUM	<b>598 561 kr</b>	<b>720 230 kr</b>	<b>720 230 kr</b>	<b>720 230 kr</b>	<b>2 759 251 kr</b>
<b>Auka utgifter</b>					
Oppretthalde jordmorberedskapen	420 448 kr	420 448 kr	420 448 kr	420 448 kr	1 681 792 kr
PO2 Behalde bhg Flatdal oppvekstsenter	0 kr	0 kr	469 149 kr	809 594 kr	1 278 743 kr
PO2 Reversere kutt kulturskulen	518 300 kr	<b>754 300 kr</b>	704 300 kr	2 681 200 kr	
PO2 Oppretthalde samarbeid Seljord Hage	51 050 kr	51 050 kr	51 050 kr	51 050 kr	204 200 kr
Telemarksvegen	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	120 000 kr
Metestad Seljord	517 000 kr	517 000 kr	517 000 kr	517 000 kr	2 068 000 kr
Visit Telemark	131 250 kr	175 000 kr	175 000 kr	175 000 kr	656 250 kr
Bygdevert	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	600 000 kr
Symjehall opningstid	283 231 kr	283 231 kr	0 kr	0 kr	566 462 kr
Frivilligsentralen	0 kr	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr	450 000 kr
Tilskot til andre i landbruk/næring	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	400 000 kr
Bibliotek - oppretthalde aktivitet	42 000 kr	42 000 kr	42 000 kr	42 000 kr	42 000 kr
SUM AUKA UTGIFTER	<b>2 243 279 kr</b>	<b>2 673 029 kr</b>	<b>2 808 947 kr</b>	<b>3 149 392 kr</b>	<b>10 748 647 kr</b>
<b>Bruk av disposisjonsfond</b>	<b>-547 718 kr</b>	<b>-835 799 kr</b>	<b>-837 717 kr</b>	<b>-1 248 162 kr</b>	<b>-3 343 396 kr</b>
Bruk av disposisjonsfond 2020	-547 718 kr				
Bruk av disposisjonsfond 2021	-835 799 kr				
Bruk av disposisjonsfond 2022	-837 717 kr				
Bruk av disposisjonsfond 2023	-1 248 162 kr				
SUM Bruk av disp.fond	-3 469 396 kr				
Ekstra på disp.fond etter PS 105/19	2 540 000 kr				
Total ekstra bruk av dispfond.	-929 396 kr				

**Forslag fra Edvard Mæland på vegne av H, Ap og Frp:**

Verbalforslag til budsjettet frå Høgre, Ap og Frp

1. Budsjettet er på programområdenivå og eventuell meirforbruk gjennom året må dekkast innafor ramma til programområda.

2. I budsjettforslaget til H, Ap og FrP er det lagt inn å avvikle velferdsutvalet. Grunnane til dette er den økonomiske utgelta utvalet fører med seg i løpet av perioden, men også det at utvalet fører med seg eit meiarbeid for leiaraane og administrasjonen som må jobbe fram saker til utvalet.

Det er også slik at veldig mykje er lovpålagt i programområda utvalet fokuserer på, og med det lite ein kan avgjere politisk.

3. H, Ap og Frp ser at det er gjennomført eit omfattande og godt arbeid med organisering og einingsleiarstruktur i kommunen. Desse partia støttar opp om rådmannen sitt initiativ til å sjå vidare på måten den øvste leiinga i kommunen er organisera på.

Administrasjonsutvalet vil vere eit organ som er godt egna for vidare dialog om leiarstruktur med tillitsvalde og politisk nivå.

Desse partia har lagt inn ein forventning om innsparing på dette området i økonomiplanperioden.  
4. Seljord kommune skal praktisere «det gode vertskap» og H, AP og Frp vil at vi Seljord kommune skal ha eit høgt servicenivå i heile organisasjon. Det å møte innbyggjarane, næringsdrivande, og besøkjande på ein god måte er viktig for å oppnå denne målsetjinga.

5. Vi ynskjer at arbeidet i Møtestad Seljord skal vidareutviklast og dette må gjerast saman med kommune, næringsliv, og lag og organisasjonar på ein måte som fremjar dei gode kvalitetane og moglegheitene vi har i kommunen vår.

Det betyr også at vi må sjå på om dagens organisering og drift er rett og om ein utviding av samarbeidet er kan vera formålstenleg.

6. Kommunestyret opprettheld drift av symjehallen om lag på dagens nivå i 2020, men ber om at det vert sett i gang eit arbeid med gjennomgang av samarbeidet med andre kommunar og lag og organisasjonar.

Målet er å finne ei samarbeidsform som kan føre til kostnadsreduksjon på drifta for Seljord kommune.

Tallforslag til budsjettet frå Høgre, Ap og Frp:

### Budsjettendring 2020 - 2023

	2020	2021	2022	2023	Perioden
Rammetilskot	0	1 000 000	2 000 000	2 500 000	5 500 000
Skatt på inntekt og formue	1 000 000	1 300 000	1 700 000	2 100 000	6 100 000
Eigedomssk. kontorjust.	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Andre generelle driftsinnt.	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Konsesjonskraftinnt.	1 300 000	2 400 000	2 600 000	2 800 000	9 100 000
Utbytte (VTK)	625 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	3 625 000
<b>SUM inntektsauke</b>	<b>3 525 000</b>	<b>6 300 000</b>	<b>7 900 000</b>	<b>9 000 000</b>	<b>26 725 000</b>
<b>Eigedomsskatt (Ny)</b>	<b>0</b>	<b>-5 000 000</b>	<b>-8 000 000</b>	<b>-11 000 000</b>	<b>-24 000 000</b>
<b>SUM inntektsreduksjon</b>	<b>0</b>	<b>-5 000 000</b>	<b>-8 000 000</b>	<b>-11 000 000</b>	<b>-24 000 000</b>
<b>Eigedomsskatt (Ny)</b>	<b>1 500 000</b>				<b>1 500 000</b>
Renteutgifter	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
Velferdsutvalet	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Effektivisering, interkom.samarb.	1 000 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000	7 000 000
<b>SUM kostnadsreduksjon</b>	<b>2 900 000</b>	<b>1 900 000</b>	<b>2 400 000</b>	<b>2 900 000</b>	<b>10 100 000</b>
Legge ned Flatdal barnehage			469 149	809 594	1 278 743
Seljord hage	51 050	51 050	51 050	51 050	204 200
Kulturskulen	568 300	904 300	904 300	904 300	3 281 200
Jordmorberedskap		420 448	420 448	420 448	1 261 344
Opningstid symjehallen	283 231				283 231
Tilskot til frivillige lag og org.	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Møtestad Seljord	457 000	457 000	457 000	457 000	1 828 000
Reverserte kuttforslag	1 559 581	2 032 798	2 501 947	2 842 392	8 936 718
Endra budsjettbalanse	4 865 419	1 167 202	-201 947	-1 942 392	3 888 282
Rådmannens innstilling	-4 851 524	644 440	1 152 862	2 226 830	-827 392
<b>Nytt netto driftsresultat</b>	<b>13 895</b>	<b>1 811 642</b>	<b>950 915</b>	<b>284 438</b>	<b>3 060 890</b>

**Tilleggsforslag frå Carina Thorvaldsen (FrP):**

Ynskjer votering over dette om framlegget til budsjett frå Sp/MDG får fleirtal:

Sluttdato for eiendomsskatt:

Sluttdatoen blir satt til 31/12 2024/budsjettbehandlinga for 2025.

Rådmannen la fram forslag til nødvendig korreksjon på formannskapet si tilråding:

2. Eigedomsskatt. Vedtektena for eigedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2020, jamfør eigedomsskattelova §10.

A. For eigedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c.

B. For eigedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut eigedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 vere lik 5/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal rekna med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.

C. For eigedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.

D. Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. eigedomsskattelova § 11 første ledd.

E. Eigedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. eigedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.

F. Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for eigedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av eigedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

### **Votering:**

Det var 16 representantar til stades ved votering. Ordførar har dobbeltstemme ved likt stemmetal. Det vart stemt over talldelen først, verbaldelen etterpå. Det vart lagt til grunn at formannskapet si tilråding er utgangspunkt for begge forslaga.

Formannskapet si tilråding, med korrekjonar lagt fram av rådmannen, og tallforslaget frå SP og MDG vart vedteke med 9 stemmer, inkludert ordførar si dobbeltstemme. Framleggget frå H, Ap og Frp fekk 8 stemmer.

Verbalforslaga frå SP og MDG, punkt 1 – 12, vart vedtekne med med 9 stemmer, inkludert ordførar si dobbeltstemme og endringar i punkt 1 og 9.

Verbalforslag 1 frå H, Ap og Frp var ein del av talframleggget og vart røysta over som ein del av dette.

Verbalforslag frå H, Ap og Frp punkt 2 og 3 falt med Ap, H og FrP sine 8 stemmer.

Verbalforslag frå H, Ap og Frp punkt 4 – 6 vart samrøystes vedteke (16 stemmer), med endringar i punkt 4 og punkt 6:

4. Seljord kommune skal praktisere «det gode vertskap» og ha eit høgt servicenivå i heile organisasjon. Det å møte innbyggjarane, næringsdrivande, og besøkjande på ein god måte er viktig for å oppnå denne målsetjinga.

### **6. Drift av svømmehallen**

Kommunestyret ber om ein gjennomgang av samarbeidet med andre kommunar og lag og organisasjonar. Målet er å finne ei samarbeidsform som kan føre til kostnadsreduksjon på drifta for Seljord kommune.

Tilleggsforslag frå Carina Thorvaldsen (FrP) falt med Ap, H og FrP sine 8 stemmer.

## Vedtak i Kommunestyret - 12.12.2019

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2020 – 2023.

2. I medhald av eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut eigedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av eigedomsskattetaksten. Vedtekten for eigedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2020, jamfør eigedomsskattelova §10.

a) For eigedomsskatteåret 2020 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav a.

b) For eigedomsskatteåret 2020 skal det også skrivast ut eigedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr og installasjoner ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk, som fra og med 2019 blir rekna som næringseigedom.

c) For eigedomsskatteåret 2020 skal det vidare skrivast ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som fra og med 2020 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2020, jf. overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.

d) Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. eigedomsskattelova § 11 første ledd.

e) Eigedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. eigedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.

f) Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for eigedomsskatteåret 2020 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av eigedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

3. Nytt låneopptak i 2020 vert avdrege i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.

4. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av bevillingsoversyn investering, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2020 kr 25 245 mill kr.

5. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programområdenivå slik det går fram av budjettskjema bevillingsoversyn drift, fordelt på programområda.

6. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i frå prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, byggesak, oppmåling og Matikkellova, er det i budsjett 2020 vedteke at ein i løpet av perioden 2020-2021 i ha ein opptrapningsplan frå 90% til 100% dekning.

7. Vedtatt tallforslag med tillegg frå SP/MDG innarbeidast i rådmannens vedtatte framlegg.

8. Flatdal oppvekstsenter - barnehage

Det skal oppretthaldast minst ein barnehage knytt til Flatdal oppvekstsenter i kommunestyreperioden 2019-2023. I tida Flatdal barnehage må stenge pga vasskade bør

Åmotsdal barnehage/samfunnshus fortrinnsvis dekke barnehagebehovet for borna som soknar til Flatdal oppvekstsenter. I den ekstraordinære situasjonen me har kome i bør opningstida i barnehagen utvidast med inntil ein halvtime i kvar ende av dagen (07-17).

9. Reduksjon i servering, faglitteratur, abonnement, aviser, tidsskrift, stillingsutlysingar  
Omfanget på desse postane skal gjennomgåast for alle einingar med mål om størst mogeleg reduksjon.

10. På interne møter (politisk og administrativt) skal det kun unntaksvis vere servering. Unnatak kan t.d. vere ved lengre møter (der t.d. tilsette har krav på diett) og der det er eksterne deltakarar i møte. Servering skal vere nøktern.

11. Stillingsutlysingar må i større grad løysast ved hjelp av digitale løysingar/plattformer.

## 12. Kurs, opplæring og møter

Det skal jobbast for å skape ein betre delingskultur internt i Seljord kommune og mellom kommunane i Vest-Telemark. Det er mykje kompetanse i eigen organisasjon og det er viktig at denne vert nytta på tvers av einingar og sektorar, og at samhandlinga mellom sektorar i kommunen vert betre. Dette vil styrke kommunen som heilskap og i tillegg redusere behovet for eksterne kursing og opplæring.

Digitale plattformer og videokonferanse må leggast til rette for og nyttast i større grad, både mtp kurs og møter. Naudsynt kompetanseheving for å imøtekome lovverk og kompetansekrav skal prioriterast.

## 13. Utandørs svømmeundervisning

Det skal leggast fram ei sak for Velferdsutvalget om å drive delar av svømmeopplæringa utandørs mellom mai og september.

## 14. Seljord frivilligsentral

Seljord kommune arbeider for at staten skal finansiere friviljugsentralane minimum på dagens nivå, også fra 2021, men vel å legge inn ekstra støtte til sentralen fra 2021 som omsøkt for å trygge sentralen for vidare drift uavhengig av dette.

## 15. Festeavgift - Seljord sokn

Festeavgifta for graver i Seljord sokn vert auka frå 200 til 250 kr frå 2020. Det vil gje soknet ei ekstra inntekt på ca 37 500. Overføring frå Seljord kommune til Seljord sokn vert redusert tilsvarande frå 2020.

## 16. Møtestad Seljord

Seljord kommune skal vere ein forutsigbar eigar i Møtestad Seljord AS. Framtidig finansiering av selskapet må takast opp til ny vurdering saman med dei øvrige eigarane.

## 17. Bygdevert

Det vert etablert ei ordning med Bygdevert i Seljord. Bygdeverten skal bidra til å marknadsføre Seljord som stad å busette seg, hjelpe (potensielle) innflyttarar med å finne fram til husvære, arbeidsplass, aktivitetstilbod og anna. Ein Bygdevert er også viktig som kontaktpunkt inn mot lokalsamfunn, kommuneadministrasjon og andre offentlege instansar m.m. Sjølv ordninga skal også innehalde friviljuge Bygdevertar. Det er aktuelt å sjå ordninga med Bygdevert i tilknytning til Møtestad Seljord.

Aktuelle samarbeidspartnarar kan vere Seljord næringslag, enkeltbedrifter, Dyrskun, friviljuge organisasjonar osb. Det skal søkast ekstern medfinansiering av ordninga. Forslag til utforming av ordninga og finansiering skal utarbeidast i samarbeid med aktørane og leggast fram til politisk handsaming.

#### 18. Landbruk/næringsfond

Midlar som vert sett av til landbruksformål/næringsfond skal i hovedsak nyttast til å stø investeringar, men kan og, viss det er midlar att, brukast til utarbeiding av landbruks- og beiteplan i kommunen.

#### 19. Budsjettprosess Seljord kommune

Budsjettprosessen for 2021 skal starte våren 2020 med eit utfordringsdokument til kommunestyret. Budsjettframleggget frå rådmannen skal presenterast for kommunestyret i løpet av oktober, etter at statsbudsjettet er lagt fram. Budsjettframleggget skal så handsamast i dei ulike råd og utval, begge hovudutvala, formannskapet og kommunestyret.

#### 20. Rullering av samfunnsdelen - "Seljord inn i framtida"

Ei forenkla rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen skal startast opp i januar 2020. Hovudutvala skal involverast, og arbeidet gå parallelt med rullering av arealdelen. Det skal arrangerast inspirasjonsmøter i dei ulike grendelaga som ein del av dette arbeidet.

#### 21. Kommuneøkonomi

##### Uttale frå Seljord kommunestyre:

Seljord kommune beklagar at regjering og stortingsfleirtal har vedteke ein kommuneøkonomi som i sum råkar kommunar som vår urettmessig negativt. Overføring av oppgåver utan fullfinansiering, endring av element i inntektssystemet som no favoriserar folkerike kommunar, dårlegare finansiering av ordningar som t.d. Ressurskrevjande brukarar og generelt for låge rammer gjev kommunar som vår eit svekka utgangspunkt for å levere gode tenester til innbyggjarane og å utvikle kommunen inn i framtida. Den auka andelen eldre innbyggjarar må førebuast, og det er per idag ikkje mogeleg med måten inntektssystemet er innretta og demografien vert kompensert på år for år. Ei opprusting av eldreomsorga for å vere klar for å ta i mot det auka talet på eldre innbyggjarar, kombinert med fallande tal på barn og unge, kan ikkje realiserast som forventa frå sentrale styresmakter og innbyggjarane utan ein heilt annan kompensasjonsmodell for demografien.

(Vert sendt til Kommunaldepartementet og Telemarksbenken)

#### 22. Seljord kommune skal praktisere «det gode vertskap» og ha eit høgt servicenivå i heile organisasjon. Det å møte innbyggjarane, næringsdrivande, og besøkjande på ein god måte er viktig for å oppnå denne målsetjinga.

#### 23. Arbeidet i Møtestad Seljord skal vidareutviklast og dette må gjerast saman med kommune, næringsliv, og lag og organisasjonar på ein måte som fremjar dei gode kvalitetane og moglegheitene vi har i kommunen vår. Det betyr også at vi må sjå på om dagens organisering og drift er rett og om ein utviding av samarbeidet er kan vera formålstenleg.

#### 24. Drift av svømmehallen

Kommunestyret ber om ein gjennomgang av samarbeidet med andre kommunar og lag og organisasjonar. Målet er å finne ei samarbeidsform som kan føre til kostnadsreduksjon på drifta for Seljord kommune.

Utskrift til:

Post	Bevilningsoversyn drift etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-4	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 788 606	-12 760 389	-15 732 144	-18 703 927
4	Andre generelle driftsinntekter	-20 374 493	-19 469 200	-17 379 000	-15 853 000	-15 053 000	-14 683 000
5	<b>SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-210 812 742</b>	<b>-213 731 669</b>	<b>-216 725 606</b>	<b>-217 199 389</b>	<b>-218 235 144</b>	<b>-219 554 927</b>
6	<b>SUM BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO</b>	<b>203 908 881</b>	<b>204 526 956</b>	<b>209 340 848</b>	<b>203 240 748</b>	<b>204 468 999</b>	<b>205 761 259</b>
7	Avskrivningar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
8	<b>SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER</b>	<b>216 989 042</b>	<b>216 851 956</b>	<b>221 665 848</b>	<b>215 565 748</b>	<b>216 793 999</b>	<b>218 086 259</b>
9	<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>6 176 300</b>	<b>3 120 287</b>	<b>4 940 242</b>	<b>-1 633 641</b>	<b>-1 441 145</b>	<b>-1 468 668</b>
10	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
11	Utbute	-4 226 500	-4 610 000	-4 050 000	-4 050 000	-4 050 000	-4 050 000
12	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000
14	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
15	<b>NETTO FINANSUTGIFTER</b>	<b>7 367 533</b>	<b>9 434 305</b>	<b>13 989 000</b>	<b>14 155 000</b>	<b>13 456 000</b>	<b>12 820 000</b>
16	Motpost avskrivningar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
17	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>463 672</b>	<b>229 592</b>	<b>6 604 242</b>	<b>196 359</b>	<b>-310 145</b>	<b>-973 668</b>
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
18	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500
19	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
20	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsond	-4 706 141	170 408	-5 529 251	-1 110 005	-610 355	53 168
21	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
22	<b>SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>-2 587 307</b>	<b>-229 592</b>	<b>-6 604 242</b>	<b>-196 359</b>	<b>310 145</b>	<b>973 668</b>
23	Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0

Programområde	Rekn. 2018	Budsj. 2019	Budsj. 2020	Budsj. 2021	Budsj. 2022	Budsj. 2023
PO 1 Sentraladministrasjon og fellesinntekter/-utgifter	29 280 940	26 126 300	27 775 703	28 513 373	28 762 024	30 144 284
PO 2 Skule og oppvekst	74 956 554	77 684 715	78 772 539	75 843 100	77 630 294	77 530 294
PO 3 Helse og omsorg	79 268 575	82 628 836	85 384 566	83 318 998	82 794 635	82 804 635
PO 4 Samfunnsutvikling og drift	20 402 812	18 087 105	17 408 040	15 565 277	15 282 046	15 282 046
<b>Sum BEVILGNINGAR DRIFT, NETTO</b>	<b>203 908 881</b>	<b>204 526 956</b>	<b>209 340 848</b>	<b>203 240 748</b>	<b>204 468 999</b>	<b>205 761 259</b>

Post	Økonomisk oversyn drift etter budsjett - og rekneskapsføreskrifta § 5-6	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Rammetilskot	-108 246 384	-111 305 000	-114 252 000	-111 295 000	-110 344 000	-109 392 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-74 391 398	-75 388 000	-77 306 000	-77 291 000	-77 106 000	-76 776 000
3	Eigedomsskatt	-7 800 467	-7 569 469	-7 788 606	-12 760 389	-15 732 144	-18 703 927
4	Andre skatteinntekter	-6 571 758	-6 266 000	-6 568 000	-6 568 000	-6 568 000	-6 568 000
5	Andre overføringer og tilskot frå staten	-13 802 735	-13 203 200	-10 811 000	-9 285 000	-8 485 000	-8 115 000
6	Overføringer og tilskot frå andre	-51 730 046	-33 077 710	-37 080 481	-36 710 615	-32 636 153	-32 683 653
7	Brukarteringar	-12 872 945	-13 137 207	-13 592 844	-13 456 378	-13 454 229	-13 454 229
8	Sals- og leigeinntekter	-34 851 161	-36 608 229	-38 004 651	-37 429 352	-37 299 352	-37 051 352
9	<b>SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-310 266 894</b>	<b>-296 554 815</b>	<b>-305 403 582</b>	<b>-304 795 734</b>	<b>-301 624 878</b>	<b>-302 744 161</b>
10	Lønsutgifter	166 840 395	160 921 019	169 315 578	165 932 772	164 632 588	164 692 588
11	Sosiale utgifter	38 516 675	38 934 223	38 151 881	39 245 250	39 395 266	40 118 526
12	Kjøp av varer og tenester	76 370 037	71 099 700	70 429 701	67 147 170	65 615 315	65 876 315
13	Overføringer og tilskot til andre	21 635 926	16 395 160	20 121 664	18 511 901	18 215 564	18 263 064
14	Avskrivingar	13 080 161	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
15	<b>SUM DRIFTSUTGIFTER</b>	<b>316 443 194</b>	<b>299 675 102</b>	<b>310 343 824</b>	<b>303 162 093</b>	<b>300 183 733</b>	<b>301 275 493</b>
16	<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>6 176 300</b>	<b>3 120 287</b>	<b>4 940 242</b>	<b>-1 633 641</b>	<b>-1 441 145</b>	<b>-1 468 668</b>
17	Renteinntekter	-1 130 329	-1 358 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000	-1 350 000
18	Utbyte	-4 226 500	-4 610 000	-4 050 000	-4 050 000	-4 050 000	-4 050 000
19	Vinst og tap på finansielle omløpsmidlar	0	0	0	0	0	0
20	Renteutgifter	4 296 352	6 181 169	6 977 000	6 992 000	6 697 000	6 402 000
21	Avdrag på lån	8 428 010	9 221 136	12 412 000	12 563 000	12 159 000	11 818 000
22	<b>NETTO FINANSUTGIFTER</b>	<b>7 367 533</b>	<b>9 434 305</b>	<b>13 989 000</b>	<b>14 155 000</b>	<b>13 456 000</b>	<b>12 820 000</b>
23	Motpost avskrivingar	-13 080 161	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
24	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>463 672</b>	<b>229 592</b>	<b>6 604 242</b>	<b>196 359</b>	<b>-310 145</b>	<b>-973 668</b>
	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>						
25	Overføring til investering	626 824	0	330 000	915 500	915 500	915 500
26	Netto avsetjingar til, eller bruk av bunde driftsfond	1 492 010	-400 000	-1 404 991	-1 854	5 000	5 000
27	Netto avsetjingar til, eller bruk av disposisjonsfond	-4 706 141	170 408	-5 529 251	-1 110 005	-610 355	53 168
28	Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
29	<b>SUM DISPONERINGAR, ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT</b>	<b>-2 587 307</b>	<b>-229 592</b>	<b>-6 604 242</b>	<b>-196 359</b>	<b>310 145</b>	<b>973 668</b>
30	Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-2 123 635	0	0	0	0	0
31	<b>NETTO DRIFTSRESULTAT i prosent av SUM DRIFTSINNTEKTER</b>	<b>-0,15%</b>	<b>-0,08%</b>	<b>-2,16%</b>	<b>-0,06%</b>	<b>0,10%</b>	<b>0,32%</b>

Investeringar i varige driftsmidlar	Rekneskap 2018	Budsjett 2019
Trafikktryggleikstiltak	967 009	1 000 000
Nytt hovudnett/anlegg VA Nordbygdi industriområde 1)	0	8 600 000
Ny avkjørsle Nordbygdi industriområde 1)	0	5 000 000
Vassverk Seljord sentrum (sluttføring) 1)	0	500 000
Ombygging Heddeli bu- og servicesenter	0	0
Etablering av hardbruksbustader	0	0
Nytt varmestyringssystem Nesbukti pleie- og omsorgssenter	0	0
Heve dispensasjon på Flatdal skule	0	0
Kommunal teknikk	0	0
Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	598 397	8 925 000
Århus industriområde, vatn og avlaup	8 800	2 166 000
"Framskutt eining" til brannvesenet	0	1 125 000
Breibandutbygging Manndal - Langlim	0	813 000
IT-investering sentraladministrasjonen	0	625 000
Brannvarsling og brannteikningar Seljord ungdomsskule	0	500 000
Trykkforsterkar vassføring Sundbøhaugen	0	410 000
Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag	200 000	150 000
Bukollektiv/Dagaktivitetssenter/Tilbygg demensavdeling/Garasjeanlegg	32 201 834	0
Ledningsnett Vekan	4 603 463	0
IT-lisensar (Citrix og Microsoft)	1 162 028	0
Slamcontainer på Seljord renseanlegg	565 248	0
Inventar og interiørarkitekt til nytt bibliotek	520 565	0
Rehabilitering av Bygdarå bru	436 134	0
Nytt overvakingssystem ytre anlegg (avløp)	422 151	0
Grøntanlegg/Parkering (rive gamle biblioteket)	359 965	0
Steinmoen. Omgjering av leilighet til to bu-einingar	357 610	0
Nytt vassverk i Seljord	212 108	0
Fiberkabel til skulane i sentrum	201 203	0
Kompressor pusteluft røykdykkarar	134 139	0
Bil flyktningetenesta (og EMF)	117 000	0
Båt til brannvesenet	114 189	0
Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	97 146	0
Elektroniske reiserekningar/Reisemodul	57 228	0
Elektronisk fakturabehandling (av inngåande fakturaer)	33 550	0
Stormoen gnr. 125/10	23 151	0
Bustadområde Tømmeråsen teig 3. Jordmasse/grønt i 2016, annonsering i 2017	20 707	0
Bustadområde Sundbøhaugen	1 923	0
Lakshøl	1 197	0
<b>Sum investeringar i varige driftsmidlar</b>	<b>43 416 741</b>	<b>29 814 000</b>

**Budsjett 2019** = Opphavleg budsjett 2019

1) Beløpa som er ført opp på desse tre tiltaka er "rebudsjettering" av beløpa frå 2019 (tiltaka har ikkje start opp i 2019)

Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
8 600 000	0	0	0
5 000 000	0	0	0
500 000	0	0	0
10 000 000	0	0	0
2 000 000	0	0	0
1 062 500	0	0	0
750 000	0	0	0
750 000	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
29 662 500	1 000 000	1 000 000	1 000 000

9).

Post	Bevilningsoversyn investering etter budsjett- og rekneskapsforskrifta § 5-5	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1	Investeringar i varige driftsmidlar	43 416 741	29 814 000	29 662 500	1 000 000	1 000 000	1 000 000
2	Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
3	Investeringar i akskar og andelar i selskap	891 789	892 000	833 000	808 000	808 000	808 000
4	Utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
5	Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
<b>6</b>	<b>SUM INVESTERINGSUTGIFTER</b>	<b>44 308 530</b>	<b>30 706 000</b>	<b>30 495 500</b>	<b>1 808 000</b>	<b>1 808 000</b>	<b>1 808 000</b>
7	Kompensasjon for meirverdiavgift	-7 777 036	-1 813 000	-3 437 500	-200 000	-200 000	-200 000
8	Tilskot frå andre	-19 263 578	-1 580 000	-980 000	-480 000	-480 000	-480 000
9	Sal av varige driftsmidlar	-1 177 660	0	-1 227 500	-227 500	-227 500	-227 500
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	0	0	0	0	0	0
11	Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0
12	Mottekne avdrag på utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0
13	Bruk av lån	-15 214 266	-26 421 000	-24 245 000	-320 000	-320 000	-320 000
<b>14</b>	<b>SUM INVESTERINGSINNTEKTER</b>	<b>-43 432 540</b>	<b>-29 814 000</b>	<b>-29 890 000</b>	<b>-1 227 500</b>	<b>-1 227 500</b>	<b>-1 227 500</b>
15	Vidareutlån	650 824	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
16	Bruk av lån til vidareutlån	-650 824	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
17	Avdrag på lån til vidareutlån	1 019 415	0	617 000	617 000	617 000	617 000
18	Mottekne avdrag på vidareutlån	-678 772	0	-282 000	-282 000	-282 000	-282 000
<b>19</b>	<b>NETTO UTGIFTER VIDARELÅN</b>	<b>340 643</b>	<b>0</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>	<b>335 000</b>
20	Overføring frå drift	-626 824	0	-102 500	-915 500	-915 500	-915 500
21	Netto avsetjingar til, eller bruk av bundne investeringsfond	12 191	0	0	0	0	0
22	Netto avsetjingar til, eller bruk av ubundne investeringsfond	-602 000	-892 000	-838 000	0	0	0
23	Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0	0	0
<b>24</b>	<b>SUM OVERFØRING FRÅ DRIFT OG NETTO AVSETJINGAR</b>	<b>-1 216 633</b>	<b>-892 000</b>	<b>-940 500</b>	<b>-915 500</b>	<b>-915 500</b>	<b>-915 500</b>
25	Framført til inndekning i seinare år (udekt beløp)	0	0	0	0	0	0